

شورا

ماهنامه شورای ملی مقاومت

افشای روابط پنهانی

رژیم خمینی با آمریکا

گاهشمار آذر و دی ۱۳۶۵

ضمیمه شماره ۲۶ و ۲۷

www.xalvat.org
www.KetabFarsi.com

شورا

مابین امر شورایی مقاومت

ضمیمه شماره ۲۶ و ۲۷- آذر و دی ۱۳۶۵

۲ آذر (۲۳ نوامبر)

خبرگزاری فرانسه: رئیس اکثریت جمهوریخواه در سنای آمریکا، سناتور رابرت دل (از کانزاس)، روز یکشنبه به وزیر امور خارجه آمریکا، آقای جرج شولتز، اعتراض کرد که برای حمایت از پرزیدنت ریگان، در مشاجره مربوط به ارسال سلاح آمریکایی به ایران «هیچ کاری انجام نمی‌دهد». وی که در یک مصاحبه تلویزیونی با تلویزیون سی.بی.اس صحبت می‌کرد، از پرزیدنت ریگان خواست، خود را از دست بعضی اشخاص خلاص کند. سناتور دیگری به نام دال بومپر در همان برنامه تلویزیونی گفت که قیمت واقعی سلاحهای صادر شده، که از طرف کنگره ۱۲ میلیون دلار برآورد شده، در واقع می‌تواند به صد میلیون دلار برسد. پسر شاه سابق ایران، رضا پهلوی، که در این مصاحبه شرکت داشت، اظهار نظر کرد که «تماس حاصل کردن با ایران» امر مثبتی می‌باشد، «زیرا باعث به وجود آمدن تفرقه بیشتر و تجزیه بیشتر در سطح رژیم» تهران می‌گردد.

* دیوید اتاوی در مقاله‌ی در روزنامه واشنگتن پست، با عنوان «خمینی می‌کوشد بازتابهای سیاسی را در مجلس به حداقل برساند»، می‌نویسد: «همزمان با تلاشهای دولت ریگان جهت به حداقل رساندن لطمه‌هایی که به علت افشای تماسهای مخفیانه‌اش با تهران حاصل شده، آیت‌الله روح‌الله خمینی نیز به اقدامهایی دست زده است که به عملیات "کنترل زیانها" شباهت دارد. خمینی در روز سه‌شنبه در یک سخنرانی کوشید تا از تحقیق رسمی در مورد گزارشهای مربوط به تماسهای مخفی بین مقامهای عالیرتبه ایران با دولت آمریکا که توسط هفت تن از اعضای مجلس ایران درخواست شده بود، جلوگیری کند. وی به نمایندگانی که درخواست چنین تحقیقی را

نموده بودند، حمله کرد و گفت: "چرا شما می‌خواهید بین رهبران کشور اختلاف ایجاد کنید؟ چرا می‌خواهید شکاف بیندازید؟ چه بر سر شما آمده است؟ آیا وقت آن است که چنین حمایت‌هایی برای [پرزیدنت] ریگان درست کنید؟ لحن سخنان شما در مجلس تندتر از لحن اسرائیل است". سخنرانی خمینی و تلاش او برای خفه کردن تحقیقات مجلس، تا به امروز قوی‌ترین نشانه علنی است مبنی بر این که وی احتمالاً از تماس ایرانیان با دولت ایالات متحده آگاه بوده و آن را تأیید کرده است. هرگونه تحقیق در مجلس که منجر به آشکار شدن معامله اسلحه بین ایران و اسرائیل گردد، کل رهبری تهران را دچار دردسر بزرگی خواهد نمود... یکی از مقامهای دولتی آگاه از امور ایران گفت به‌نظر می‌رسد که خمینی، برای حفظ ایرانیانی که با مقامهای رسمی آمریکا معامله می‌کرده‌اند و همچنین رد این نظر که خمینی از تماسها مطلع بوده است، به این اقدام دست زده است. این منبع گفت: "اصل قضیه این است که خمینی برای جلوگیری از تحقیقات و حفظ افراد درگیر در ماجرا، دخالت کرده است. اگر او می‌خواست که آنها [طرفهای تماس] را افشا کند می‌توانست". این منبع گفت که وزارت امور خارجه و سازمان سیا هنوز مشغول بررسی سخنرانی خمینی می‌باشند. وی گفت اما نظر اولیه سیا این است که سخنرانی برای "دفاع از افراد تماس‌گیرنده" بوده است...».

* رویتر: رئیس یک کمیته پارلمانی پر قدرت اسرائیلی، امروز از دولت این کشور خواست تا هرگونه مداخله در ارسال سلاح به ایران را فاش نماید. آباایان، رئیس کمیته دفاع و روابط خارجی پارلمان اسرائیل، گفت: «هر مرحله تصمیم‌گیری، چنانچه به وسیله گروه کوچکی انجام گیرد و به وسیله یک ارگان خارجی صاحب اختیار ارزیابی نگردد، خطرناک می‌باشد». آباایان همچنین گفت: «وقتی از یک مقام بلند پایه اسرائیلی و وزیران اسرائیلی شنیده می‌شود که اظهارات جدیدی را ارائه داده‌اند، این غیرقابل تحمل است که پارلمان اسرائیل مسئولیت خود را در کنترل سیاستها و فعالیتهای دولت انجام ندهد». سایر رهبران اسرائیلی گفته‌اند که اسرائیل به آمریکا، نزدیکترین متحدش، در ارسال سلاح به ایران جهت آزادی گروگانهای آمریکایی در لبنان، کمک نموده است. پرز و رابین از بحث درباره فروش سلاح به ایران خودداری کرده‌اند. اما گفته‌اند اسرائیل همیشه آماده کمک به آمریکا بوده است. متخصصان امور استراتژیکی می‌گویند اسرائیل چه به‌عنوان واسطه و چه آغازکننده، احساس می‌کند که وظیفه اجرای دستورات آمریکا را دارد زیرا این کشور هر ساله مبلغ ۳ میلیارد دلار، یعنی بیشتر از هر کشور دیگری در جهان، از آمریکا کمک دریافت می‌دارد.

* رویتر: اخطار امروز رهبران مصر و اردن دایره بر از دست رفتن اعتبار آمریکا در خاورمیانه نشانگر نارضایتی عمومی اعراب میانه‌رو از ارسال مخفی سلاح به ایران توسط واشنگتن می‌باشد. روزنامه‌ها که عموماً نظریات رسمی را منعکس می‌نمایند با عصبانیت شدید و ناباوری عکس‌العمل نشان داده‌اند. روزنامه الاتحاد چاپ امارات متحده عربی می‌نویسد: سیاست آمریکا، که عمداً باد به آتش جنگ ایران و عراق می‌زند، در حین ارتکاب جرم افشا گردید. بعد از این اقرار ریگان، آیا دنیا هنوز می‌تواند به آمریکا گوش داده و قولهایش را باور نماید؟ روزنامه انگلیسی‌زبان تایمز اردن نوشته است: این کافی نیست که واشنگتن را متهم به انجام بازی احمقانه نماییم. غرب باید بداند که کشورهای عربی عروسکهایی نیستند که بتوان با آنها بازی کرد یا از آنها بهره‌برداری نمود. روزنامه الیوم چاپ عربستان نوشته است: ریگان تنها به دو دلیل به ایران اسلحه ارسال می‌دارد. اول آنکه شعارهای ضد تروریسمش دروغین می‌باشد و بر علیه لیبی که متحد ایران می‌باشد هدف‌گیری شده است. دوم آن که تهران و واشنگتن در حال انجام یک معامله بزرگ هستند با هدف غارت و استیلا بر منطقه به‌وسیله سلاحهای آمریکایی و بازکردن در برای ایران که کوشش دارد که پلیس منطقه باشد.

* رویتر: دو کشور عربی طرفدار غرب، مصر و اردن، امروز به آمریکا هشدار دادند که این کشور در حال از دست دادن اعتبار خود در خاورمیانه می‌باشد و از پرزیدنت ریگان خواستند که صدمات وارده از ارسال مخفی سلاح توسط آمریکا به ایران را جبران نماید. حسنی مبارک، رئیس‌جمهور مصر، سکوت این کشور را در رابطه با معامله سلاح شکست و پس از مذاکرات دو روزه‌اش با ملک‌حسین، پادشاه اردن، به خبرنگاران گفت: «شنیدن این داستان بسیار شگفت‌انگیز می‌باشد». پرزیدنت مبارک در حالی که ملک‌حسین در کنارش ایستاده بود گفت که وی پیامی را جهت ریگان ارسال نموده و از او خواسته است تا با اتخاذ اقدام صحیح، مانع از دست رفتن اعتبار آمریکا در جهان عرب شود. ملک‌حسین گفت که او نگران معامله مخفی واشنگتن با تهران می‌باشد و ادامه داد: «من شخصاً از این که نتوانسته‌ام منطق آمریکا را بفهمم گیج شده‌ام. آن چه اتفاق افتاده کمکی به خاتمه جنگ ایران و عراق نخواهد کرد بلکه آن را به حدی توسعه خواهد داد که نه تنها عراق بلکه کلیه جهان عرب را تهدید خواهد نمود».

۳ آذر (۲۴ نوامبر)

رویتر: مجله نیوزویک، دیروز به نقل از یک مقام عالیرتبه نوشت که سلاحهای ارسالی به ایران ارزشی بیش از ۱۰۰ میلیون دلار داشته و سازمان اطلاعاتی آمریکا (سیا) نقش اساسی در ترتیب دادن آن داشته است.

* رویتر: روزنامه پر نفوذ «الاهرام» نوشته است مضحک آن که در حالی که واشنگتن دلیل فروش سلاح به ایران را تشویق میانه‌روها در ایران توجیه می‌نماید، در عوض خطر عصبانی کردن نه فقط عراق بلکه میانه‌روهای عرب را برمی‌انگیزد.

* رویتر: جان وایت هد، معاون وزارت امور خارجه آمریکا، گفت ممکن است هنگامی که ما اقدام را شروع کردیم اشتباهی رخ داده باشد، زیرا میانه‌روها در ایران به لحاظ تعداد بسیار کم و به لحاظ قدرت بسیار محدود بودند و ممکن است که ما، به اشتباه، با افراد دیگری وارد معامله شده باشیم. اما به نظر من باید به کوششهای خود ادامه دهیم.

* رویتر: آباابان، رئیس کمیته دفاع و روابط خارجی پارلمان اسرائیل، به رویتر گفت: «ما نمی‌توانیم قبول نماییم که دولت در مورد این مسأله، حق سکوت کردن را دارد. ابان گفت او مخالف مداخله اسرائیل در فروش سلاح است، زیرا ایران دشمن آمریکا و اسرائیل و مرکز تروریسم می‌باشد». پنی‌هاس گلدشتاین، از حزب لیکود و عضو کمیته دفاع و روابط خارجی، به رویتر گفت: وی شخصاً از فروش و ارسال سلاح به ایران حمایت می‌کند، زیرا به درگیری ایران و عراق در جنگ خلیج کمک می‌نماید. او گفت: «جنگ ایران و عراق برای اسرائیل بسیار خوب است، زیرا آنها یکدیگر را می‌کشند. من نباید نگران باشم، زیرا هر دو دشمن اسرائیل می‌باشند». سرلشکر بازنشسته آرون یاریف، رئیس بخش اطلاعات ارتش اسرائیل و سرپرست فعلی مرکز مطالعات استراتژیک دانشگاه تل‌آویو، ضمن دفاع از گزارشهای صدور سلاح به ایران گفت: در جهت منافع اسرائیل است که راه را برای بهبود روابط با ایران بعد از خمینی هموار سازد. برای من قابل فهم است که ما به ایران، هنگامی که در وضعیت مشکلی است، سلاح بفروشیم، زیرا ما هیچ منفعتی در پیروزی عراق نداریم.

* رویتر: ریگان امروز تأکید کرد که سیاست سری او در ارسال سلاح به ایران اشتباه نبوده و او قصد اخراج کسی را در رابطه به این مسأله ندارد.

* تفسیر رادیو اسرائیل در برنامه فارسی: «جنگال ارسال اسلحه آمریکایی به حکومت اسلامی ایران چند روزی است که رسانه‌های گروهی جهان را به خود مشغول داشته... تردیدی نیست که هر کشور درگیر در جنگ، همه تلاش خود را به کار خواهد برد تا از هر منبع ممکن سلاحهای مورد نیاز خویش را تأمین کند و حکومت اسلامی ایران، که بیش از ۶ سال است در جنگ با عراق درگیر می‌باشد و عقیده دارد که اگر در شرایط کنونی به آن پایان دهد به منافع کشور خیانت کرده است، برای دریافت اسلحه بیشتر به هر تلاشی دست می‌زند. اکثر سلاحهایی که در اختیار ارتش ایران قرار دارد، ساز و برگی است که در دوران شاه فقید از کشورهای غربی خریداری شده است. ولی از آنجا که اکثر کشورهای غربی و به ویژه ایالات متحده، صدور اسلحه را به دو کشور درگیر در جنگ ممنوع ساخته‌اند، و با توجه به آنکه عراق هم‌چنان از اتحاد شوروی و فرانسه و چند کشور دیگر اسلحه دریافت می‌کند و این دو قدرت جهانی تقریباً همه سلاحهای مورد نیاز دولت بغداد را تأمین

می‌نمایند، ایران عملاً تنها جایی است که از ممنوعیت اعلام شده زیان می‌بیند و بالطبع در صدد برمی‌آید از طرق مختلف این کمبود را جبران کند و به کشورهای روی آورد که سلاح آمریکایی یا مشابه آن را در اختیار دارند و یا حتی در صدد برآید مستقیماً با ایالات متحده ارتباط برقرار کند. علی‌رغم این واقعیت‌های انکارناپذیر هنوز این پرسش مطرح است که چه عوامل و کشورهایی مایلند موضوع ارسال اسلحه آمریکایی به ایران را به سر حد اغراق بکشانند و با انتشار گزارشهای خیالی درباره میزان و مقدار سلاحها، به بهره‌برداریهایی سیاسی و تبلیغاتی پردازند... این احتمال نزدیک به یقین وجود دارد که سرویسهای اطلاعاتی و جاسوسی اتحاد شوروی، معروف به کا.گ.ب، در انتشار این گزارشهای جنجالی نقش اساسی را به عهده داشته است. اتحاد شوروی نه تنها خود درهای انبارهای اسلحه خویش را به روی عراق گشوده، بلکه به کشورهای اروپای شرقی نیز اجازه داده همه سلاحهای مورد درخواست بغداد را تأمین کنند، و این در حالی است که دولت مسکو دائماً تکرار می‌نماید که در جنگ ایران و عراق بی‌طرفی کامل خود را حفظ می‌کند... کا.گ.ب، همزمان با این بهره‌برداری زیرکانه از رسانه‌های گروهی جهان، اتحادیه‌های کارگری کشورهای آزاد را که بسیاری از رهبران یا فعالان آنها عضو حزب کمونیست کشور خود هستند، به کار می‌گیرد. به همین شیوه است که از قول اتحادیه دریانوردان دانمارک، به دروغ انتشار یافت که تاکنون ۷۵ فروند کشتی جنگافزار آمریکایی برای ایران حمل کردند... ذکر این واقعیت کافی است تا معلوم کند که رئیس اتحادیه کل ملوانان دانمارک که چنین گزارشهایی را در اختیار خبرنگاران سراسر جهان قرار داد، یکی از اعضای فعال حزب کمونیست کشور خود می‌باشد... به موازات کا.گ.ب، که تشکیلات ویژه‌ای برای انتشار اخبار دروغین در سراسر جهان برپا ساخته، منافع حکومت حزب بعث عراق و گروههای اپوزیسیون ایرانی وابسته به عراق نیز ایجاب می‌کند که در مورد میزان ارسال سلاحهای آمریکایی به ایران هياهو به راه بیندازند تا به حیثیت و اعتبار رژیم تهران آسیب برسانند... حکومت حزب بعث سوریه را نیز نباید از این جنجال جدا سازیم. هفته‌نامه الشراع، چاپ بیروت، که دست‌نشانده و فرمانبردار حکومت دمشق می‌باشد، نخستین نشریه‌ی بود که سفر مک‌فارلن به تهران و ارسال اسلحه آمریکایی برای حکومت اسلامی ایران را انتشار داد... بدین‌سان آشکار می‌گردد که برای بهره‌برداری از جنجال فروش اسلحه آمریکایی به حکومت اسلامی ایران، از یکسو سرویسهای اطلاعاتی کا.گ.ب شوروی و از سوی دیگر دولت عراق، حکومت حزب بعث سوریه و برخی از گروههای اپوزیسیون ایران دست به دست هم داده‌اند تا با اغراق‌گویی در مورد مقادیر سلاحهای ارسالی، در تأمین هدفها و اغراض خویش به بهره‌برداری پردازند.

* مجله تایم در مقاله‌ی با عنوان «شکستی که برملا شد»، می‌نویسد: «برای اولین بار رونالد ریگان تمایلی به سخنرانی نداشت. حدود دو هفته دولت سعی کرد به روی داستانهای مربوط به معاملات ایالات متحده و ارسال اسلحه به ایران سرپوش

بگذارد... رئیس‌جمهور اظهاراتش را چنین آغاز کرد: "اکنون شما حقایق را از یک منبع کاخ سفید خواهید شنید و اسم مرا هم می‌دانید". نکته‌های مهم:

بله، "مدت ۱۸ ماه است که ما ابتکار برقراری روابط دیپلماتیک محرمانه با ایران را به دست گرفته‌ایم". منظور: "بازکردن راه گفتگو" با ملتی که کشورشان از نظر استراتژیک بسیار مهم است و به نظر می‌آید برخی از رهبرانش آماده‌اند که احساسات تلخ ضدآمریکایی خود را تعدیل کنند.

باز هم بله، "طی جریان مذاکراتمان، من انتقال مقدار کمی تسلیحات دفاعی و وسایل یدکی برای سیستم دفاعی را به ایران تصویب کردم".

خیر، به هیچ وجه، "ایالات متحده کشتیها و هواپیماهای مملو از سلاحهای آمریکایی برای بازگرداندن گروگانهای آمریکایی نداده است"... ارسال تسلیحات به عنوان "باج" نبوده است. فقط به این منظور بوده که "علامتی داده شود" مبنی بر این که آمریکا در زمینه بهبودبخشیدن به روابطش با ایران جدی است...

آیا واقعاً تعداد سلاحهای ارسال شده در حدی که ریگان اشاره کرد، اندک بوده است؟ این در صورتی ممکن است که سلاحهایی را که اسرائیل با تأیید آمریکا ارسال داشته، و رئیس‌جمهور اصلاً به آن اشاره نکرد، به حساب نیاوریم... در برخی موارد اسرائیل وسایل یدکی برای جت‌های جنگنده ساخت آمریکا را از انبارهای خودش به ایران فرستاده و در عوض آمریکا وسایل یدکی نو به اسرائیل ارسال داشته است... پس تکلیف عملیات Staunck چه می‌شود که ایالات متحده قصد داشت طی آن، جلوگیری از فروش اسلحه به عراق و ایران را در جهان سازمان دهد؟ یکی از مقامهای دولتی منطق قضیه را چنین بیان کرد: «هدف Staunck این است که جنگ [ایران-عراق] بدون برنده و بازنده به پایان برسد. برای رسیدن به این هدف ما باید عناصر معتدل را درون ایران به‌روزرانیم». او گفت برای این که "دستمایه بیشتری به آنها بدهیم" ایالات متحده می‌بایستی اسلحه به ایران بفرستد. آیا اکنون واشنگتن به بقیه دنیا می‌گوید که نباید محموله‌های بزرگ اسلحه به ایران فرستاد، اما ایالات متحده می‌تواند، اگر منافع ملیش اقتضا کند، به مقدار کم اسلحه به ایران بفرستد؟ مقام یادشده پاسخ داد: "درست است". دولت چطور می‌تواند ادعا کند که در زمینه آزادسازی گروگانها پیشرفت عظیم کرده است؟ درست است که مسلمانان متعصب در لبنان در ۱۴ ماه گذشته سه آمریکایی را آزاد کرده‌اند، ولی سه آمریکایی دیگر از سپتامبر گذشته در بیروت رها شده‌اند. مقامهای دولتی جواب می‌دهند که دو گروه مسلمان در این جریانها دست دارند. گروهی که ویر، جنکو و جیکوبسن را آزاد کردند، تحت نفوذ جناحهای معتدل در ایران قرار دارند که با آمریکا در رابطه‌اند؛ سه گروگان اخیر به وسیله گروه دومی در لبنان رها شده‌اند که با مهدی هاشمی در ائتلافند... آیا ممکن است هاشمی و دوستانش به این نتیجه رسیده باشند که اگر آنها هم، درست مثل رقیبانشان در تهران، گروگان داشته باشند می‌توانند از ایالات متحده اسلحه بیرون بکشند؟ یکی از مقامهای شورای امنیت ملی تصدیق می‌کند که در مورد گروگانگیری اخیر "این احتمالاً نزدیکترین توضیح است".

* متن کامل مقاله جان پویندکستر در «وال استریت جورنال» با عنوان «انتخاب محتاطانه در ایران»:

«اداره کردن سیاست خارجی به‌ندرت ساده است. رئیس‌جمهور نه تنها باید در برابر رویدادها واکنش نشان دهد، بلکه باید سعی کند که به آنها شکل هم بدهد. وقتی کشورهایی که از نظر استراتژیک اهمیت دارند، هم‌چون ایران، در حال پیمودن دوران گذاری هستند، می‌توان عقب نشست و در آن درگیر نشد، می‌توان هم، برای فعال ماندن و شکل بخشیدن به واقعیت در حال ظهور، تلاش کرد. مخاطرات عمل همیشه آشکارند، مخاطره و بهای بی‌عملی ممکن است کمتر آشکار باشد، ولی اغلب زیان بیشتری در پی دارد. اندک کسانی مخالف این نظرنند که ما، در اواخر دهه ۱۹۷۰ به علت پیش‌بینی نکردن آمادگی وضع برای وقوع تغییراتی تکان‌دهنده در ایران، بهای سنگینی پرداختیم. شاید برای تغییر وقایع در آن زمان کار چندانی از دست ما بر نمی‌آمد، ولی نشان آشکار چندانی هم در دست نیست که ما بروز تغییرات عمیق را که رخ داد پیش‌بینی کرده یا خود را، برای شکل‌دادن واقعیت جدید یا روبروشدن با آن، در موضع مناسبی قرار داده بودیم. امروز باز، بروز تغییرات در ایران از دور نمودار است و مدتی است که نشانه‌های آن آشکار شده‌اند. دوره گذار جاری ما را به روزهای قبل از ۱۹۷۹ بر نخواهد گرداند، ولی نتایج این گذار، اگر چه هنوز ناروشن است، ممکن است بسیار فاجعه‌بار باشد. فروپاشی و تجزیه ایران، احتمالی مشخص و ملموس است، چون هزینه‌های جنگ بیش از پیش باعث تخریب اقتصاد ایران می‌شود، جناح‌بندیها و نزاعها، برای پیش‌بینی دوران بعد از مرگ احتمالی خمینی، شدت می‌گیرد.

نه ما و نه دوستان ما در منطقه، نفعی از تجزیه ایران نمی‌بریم. ایران به مثابه یک سپر حیاتی جغرافیایی و استراتژیک، شوروی را از خلیج فارس جدا می‌کند. هیچ‌کس در منطقه نمی‌خواهد که این سپر ناپدید شود. عناصر پراگماتیک در رهبری ایران می‌فهمند که در داخل چه اتفاقی در حال رویدادن بود، می‌فهمند که اگر بخواهند مملکت را دست نخورده نگاهدارند و حکومت ملاها را حفظ نمایند، ضرورت دارد که با مشکلات خود روبرو شوند. آنان، به عنوان یک حداقل، شروع به جستجوی راههایی برای کاهش انزوای بین‌المللی خود و برقراری روابطی عادی‌تر با جهان خارج کرده‌اند. در چنین شرایطی شگفت‌انگیز نیست که ما شروع به دریافت «علائمی» از جانب واسطه‌هایی بنماییم که ایرانیانی را که متوجه ماهیت مبهم وضعیت خویش می‌باشند، نمایندگی می‌کنند. ما به این علائم فوراً جواب ندادیم. بلکه، می‌خواستیم اطمینان حاصل کنیم که علائم از جانب رهبران معتبر صاحب قدرت می‌آیند. ما درباره افرادی که با آنها در حال مذاکره بودیم یا آنچه ممکن بود از گفتگوها حاصل شود، هیچ توهمی نداشته‌ایم و نداریم. از یک رهبری طرفدار آمریکا که ما را دوباره به ایران دعوت کند، خبری نخواهد بود. ولی برای حفظ منافع ما در

زمینه استقرار صلح و ثبات در منطقه، در زمینه حفظ سدی در برابر توسعه طلبی شوروی یا خاتمه یک جنگ بیرحمانه که تلفات مهیب انسانی - به خصوص جوانان گرانبهای یک ملت - تقریباً بی سابقه است، ولی ظاهراً مورد توجه افکار عمومی آمریکا نمی باشد، چنین امری ضرورت هم ندارد. آنچه ما جستجو می کنیم ایرانی است که با همسایگانش در صلح زندگی کند، نه خواهان برهم زدن وضع همسایگانش باشد، نه خواهان صدور انقلاب، کشوری که دیگر از ترور به عنوان وسیله اعمال سیاست حمایت نکند. ما انقلاب اسلامی را به عنوان یک واقعیت می پذیریم و معتقدیم که یک ایران مستقل و دارای اقتصاد سالم که با همسایگانش در صلح زندگی کند، می تواند نیرویی در جهت ثبات منطقه باشد. البته تحقق این امر مستلزم ظهور رهبری در ایران است که برای پذیرش دیدگاه و نقشی این چنین برای ایران، آمادگی داشته باشد. ما رشد چنین عناصر پراگماتیکی را در ایران دیدیم و در نتیجه، یک گفتگوی تجربی اکتشافی را با آنها شروع کردیم. به عنوان یک حداقل، ما داشتیم مجرای برای برقراری ارتباط درست می کردیم. این گفتگوها در آغاز به سوءظن عمیق دو جانبه پی آغشته بود که ریشه در تاریخ داشت و با تصاویر و خاطرات دردناک و زنده برای هر دو طرف همراه بود. هر یک از ما در صدد بود تا انگیزه ها و جدی بودن طرف مقابل را محک بزند. برای ایرانیها - که مخاطرات عظیمی را مشخصاً متحمل شده بودند - نشانهایی از درگیر بودن رئیس جمهوری در این گفتگوها و تأیید آن، امری اساسی شمرده می شد. از آن جا که، از دید آنها، تنها رئیس جمهوری می توانست اجازه فروش هر نوع سلاح نظامی را صادر کند، این امر نشانه روشن و قانع کننده ای از حمایت رئیس جمهوری تلقی شده بود. علاوه بر آن، سلاح در خاورمیانه، کالایی مهم و پر ارزش به حساب می آید. حجم سلاح - یا حتی نوع آن - چندان مهم نبود. در واقع مبلغ سلاح فروخته شده، برابر با یک هزارم ارزش کل سلاحهایی است که ایران قبلاً در طول جنگ خریده بود. هم چنین روشن بود که قرار نیست تحریم تسلیحاتی منتفی شود، و هدف آنها هم این نبود. مسأله مهم این بود که نشان داده شود توانایی و تمایل برای قائل شدن یک استثنای محدود در فروش سلاح وجود دارد. این، نشانهایی از جدی بودن قصد ما در گفتگویمان شمرده می شد. ما نیز، به نوبه خود، نیاز به دریافت علائمی از جانب ایران داشتیم. ما به مخاطبانمان گفتیم که باید نشانه هایی از مخالفت ایران با استفاده از تروریسم را ببینیم و نیز آنها باید در کسب آزادی گروگانهای آمریکایی در لبنان کمک کنند، علائمی هم وجود داشتند: مخالفت علنی ایران با استفاده از ترور، قطع گروگانگیری توسط بعضی از گروههای مورد حمایت ایران، دستگیری مقامهای دولتی مرتبط با اعمال تروریستی، میانجیگری ایرانیها نزد هواپیماربایان تی. دبلیو. در بیروت، در تابستان گذشته، مخالفت سریع آنها با ربودن هواپیمای پان آم در کراچی و رد فوری و علنی حق فرود آمدن آن [در ایران] و آزادی بنجامین ویر، پدر جنکو و دیوید جیکوبسن، که توسط جهاد اسلامی در لبنان به گروگان گرفته شده بودند. به این مهم باید توجه داشت که در تمام طول این ماجرا، مبنای سیاست همه عملیات ما، اعم از علنی و مخفی، یکدست بود:

خاتمه بخشیدن به جنگ ایران و عراق و متوقف کردن تروریسم تحت حمایت دولت. عملکردها برای رسیدن به هدفهای یک سیاست را نباید با خود اهداف اشتباه کرد. مثلاً، تحریم تسلیحاتی از جانب ما هدف سیاستمان نیست، بلکه صرفاً اقدامی است که برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق اتخاذ شده است. بگذارید روی یک نکته تأکید کنم: ایرانیانی که در این گفتگو شرکت داشتند و مسئول این علائم و نشانه ها بودند، طرفدار آمریکا نیستند. آنها طرفدار ایران هستند. انگیزه آنان، درکشان از نیازهای ایرانیان و اهمیت جامعه (شان) بوده است. آیا این مسئولانه است که ما برای تماس با این گروهها تلاش نکنیم، به خصوص وقتی آنها برای برقراری گفتگو و تماس با ما اظهار علاقه می کنند؟ آیا به منافع آمریکا یا منافع دوستانمان در خلیج خدمت می کردیم اگر می خواستیم از ایجاد رابطه با این گروهها پرهیز کنیم، آن هم زمانی که مبارزه برای کسب قدرت در دوران بعد از خمینی شروع شده است؟ چند نفر پیدا می شدند که ما را - و یا هر دولت دیگری را - به علت عدم استفاده از انواع وسایلی که می توانست ما را برای کنار آمدن با مبارزه در شرف وقوع در ایران، در وضع مناسبی قرار دهد، به باد انتقاد بگیرند؟ اگر ایران کشوری بود که وزن یا اهمیت استراتژیک ناچیزی داشت، می توانستیم با خونسردی و بی اعتنایی ناظر تحولات آن باشیم. متأسفانه نمی توانیم این کار را بکنیم. اهمیت خلیج فارس سهل و ساده از بین نخواهد رفت. آن جا هم چنان یک تقاطع حیاتی استراتژیک است. علاوه بر آن، هر چند ممکن است امروزه بازار نفت کم اهمیت به نظر برسد، احتمالاً در اواسط دهه ۱۹۹۰ دیگر چنین حالتی وجود نخواهد داشت و ثبات منطقه برای رفاه دنیای غرب هم چنان حیاتی خواهد بود.

ما باید به آینده بیندیشیم و به طور استراتژیک فکر کنیم. در نتیجه ما داریم کار استراتژیک می کنیم و برای افزایش ثبات بلندمدت این منطقه حیاتی می کوشیم. در عین حال، ما هدفهای کوتاه مدتمان را که پایان بخشیدن آبرومندان به جنگ، متوقف کردن تروریسم تحت حمایت دولت و خارج کردن گروگانهایمان از لبنان است، از نظر دور نمی داریم. ما احساس می کردیم که در هر یک از این زمینه ها در حال پیشرفتیم. با تبلیغاتی که این تلاش حساس را در خود گرفته، روشن نیست که چه بر سر این گفتگوها خواهد آمد. آن چه، با این همه، روشن است این است که ما در اقدام به گفتگو و پیشبرد آن، ریسک حساب شده ای را تقبل نمودیم. رئیس جمهور معتقد است که هدفهای استراتژیکی که ما دنبال می کردیم و منافع نهفته در آن در رابطه با ایران، این ریسک را توجیه می کند. رهبری اغلب مستلزم تصمیم گیری قاطع و انتخاب قاطع است. وقتی انتخابها آسان باشند، توانایی دولتمردی به ندرت امکان بروز می یابد. کسانی که اکنون ما را مورد سؤال قرار می دهند، حق دارند. ولی به جای انتقاد صرف از عملکرد ما، آنها باید به این کشور توضیح بدهند که با توجه به منافع، موقعیتهای و خطرهای آنها به چه شیوه متفاوتی دست می زدند و چگونه عمل می کردند. باید به ما بگویند که انواع علائم گشایشی را که ما مشاهده و دریافت

کردیم، چگونه و چرا نادیده می‌گرفتند. باید به ما بگویند با چه شیوه‌یی این مأموریت بسیار حساس را حفظ می‌نمودند. و بالاخره باید به ما بگویند در شرایطی که ثبات آینده این منطقه حیاتی ممکن است وابسته به درام در شرف تکوین در ایران امروز باشد، چگونه منافع ما را تضمین می‌کردند.»

۴ آذر (۲۵ نوامبر)

رویت: اسرائیل هنوز از شکستن سکوت خود پیرامون دخالتش در ارسال سلاح‌های آمریکایی به ایران خودداری می‌کند. در حالی که مسأله معامله سلاح در مقابل گروگان‌ها جنجالی برای دولت پرزیدنت ریگان به وجود آورده است، شیمون پرز دیروز از این که به نمایندگان پارلمان این کشور بگوید آیا اسرائیل سلاح‌های آمریکایی را به تهران ارسال نموده، خودداری کرد و فقط گفت که اسرائیل سیاست کمک به دوستانش را کماکان حفظ کرده است. آبا اِبان، رئیس کمیته دفاع و روابط خارجی، گفت که شیمون پرز و اسحاق شمیر به زودی جزئیات مربوط به مداخله اسرائیل را برای ۶ عضو کمیته فرعی فاش خواهند ساخت. آبا اِبان گفت: «اسرائیل هنرپیشه اصلی این ماجرا نمی‌باشد. این مسأله‌یی در رابطه با سیاست آمریکاست و این که آیا آنها از یک متحد تقاضای کمک کرده باشند».

* رویت: شمیر در سفری به شمال اسرائیل به خبرنگاران گفت: «این سیاست ما نیست که به ایران سلاح بدهیم، اما در هر قاعده و قانونی شما استثناهایی هم دارید. بعضی اوقات هنگامی که تقاضایی از طرف یک دوست بشود استثنا می‌تواند وجود داشته باشد».

* رویت: وزارت امور خارجه اسرائیل در مورد دخالت اسرائیل در ایجاد حساب‌های بانکی در سوییس، جهت انتقال منافع حاصل از معامله سلاح با ایران به شورشیان ضد دولت نیکاراگوئه، امشب هیچ اظهارنظری نکرد. اما تلویزیون دولتی اسرائیل به نقل از یک مقام بلندپایه وزارت امور خارجه گفت که اسرائیل در رابطه با افشاگری‌های دادستان کل آمریکا، ادوین میس، نگران می‌باشد. ادوین میس، به دنبال استعفای جان پویندکستر در رابطه با معامله سلاح، به خبرنگاران گفت که حدود ۱۰ تا ۲۰ میلیون دلار از بهای پرداخت شده سلاح‌ها توسط ایران، به حساب شورشیان نیکاراگوئه ریخته شده بود.

* متن سخنان ریگان در مصاحبه مطبوعاتی ۲۵ نوامبر، به نقل از خبرگزاری آسوشیند پرس:

«جمعه گذشته این نگرانی در من به وجود آمد که آن چه دستگاه امنیت ملی من به اطلاع رسانده بود، آیا به واقع، گزارش کاملی از حقایق مربوط به اجرای

سیاست من در مورد ایران بوده است؟ از این رو دادستان کل را موظف ساختم تا این جریان را طی دو روز آخر هفته مرور کند و روز دوشنبه به من گزارش بدهد. دیروز ادوین میس گزارشی در مورد کشفیات اولیه‌اش به من و به رئیس پرسنل کاخ سفید داد. این گزارش مرا به این نتیجه رساند که در مورد ماهیت یکی از فعالیت‌هایی که در رابطه با این حرکت انجام گرفته بود، اطلاعات کامل نداشتم. این امر مسائل مهمی را در رابطه با اصول به پیش می‌کشد. من به تازگی با مشاوران امنیت ملی و رهبران کنگره ملاقاتی داشتم تا آنها را در جریان اقدامی که امروز صورت خواهم داد، قرار دهم. تعیین جزئیات کامل این اقدام مستلزم مرور و تحقیقات بیشتر توسط وزارت دادگستری خواهد بود. در رابطه با آینده، یک هیأت ویژه بررسی را معین خواهم کرد تا یک بررسی جامع در مورد نقش و پروسه عمل شورای امنیت ملی در زمینه هدایت سیاست خارجی و امنیت ملی به عمل آورد. پیش‌بینی می‌کنم که گزارش‌های دادستان کل و هیأت ویژه بررسی را هر چه زودتر دریافت کنم. به محض تکمیل این گزارش‌ها، کشفیات و نتایج آن را با کنگره و با مردم آمریکا در میان خواهم گذاشت. دریابان جان پویندکستر، با آن که در این قضیه به طور مستقیم درگیر نبوده، از من خواسته است از مأموریتش به عنوان دستیار رئیس‌جمهور در امور امنیت ملی کنار گذاشته شود و به مأموریت دیگری در نیروی دریایی باز گردد. سرهنگ دوم الیور نورث از عضویت در پرسنل شورای امنیت ملی کنار گذاشته شده است. بسیار متأسفم که اجرای سیاستی که هدفش حل و فصل یک وضعیت واقعاً اسفبار در خاورمیانه بود، به چنین مشاجره‌یی انجامید. هم‌چنان که قبلاً هم بیان کرده‌ام، معتقدم که اهداف سیاست ما در مورد ایران بر بنیادهای نیرومندی استوار بودند. اما اطلاعاتی که دیروز مورد توجه من قرار گرفت مرا متقاعد ساخت که در یک مورد، اجرای این سیاست نقصی جدی داشته است. با آن که نمی‌توانم آن چه را پیش آمده به عقب برگردانم، اقدام‌هایی را که امروز اعلام کردم، در پیش خواهم گرفت تا تضمین کند که در آینده، اجرای تمامی طرح‌های اولیه سیاست خارجی و امنیت ملی تنها با تصویب من انجام خواهد گرفت. در ۶ سال گذشته ما به بسیاری از اهدافمان در سیاست خارجی جامه عمل پوشانده‌ایم. اعتقاد دارم که ما هنوز هم می‌توانیم به اهدافی که همه ما در مورد آنها موافقیم و من هم در صدد هستم آنها را دنبال کنم، دست بیابیم: یک جهان امن‌تر، مطمئن‌تر و با ثبات‌تر. و اکنون، از دادستان کل، ادوین میس، می‌خواهم که شما را در جریان قرار دهد».

متن سخنان ادوین میس به نقل از خبرگزاری یونایتد پرس:

«جمعه بعد از ظهر، ظهر جمعه، رئیس‌جمهور از من خواست که اقدام به بررسی و جمع‌آوری فاکت‌ها، به خصوص در مورد اجرای طرح ابتکاری در ایران و مشخصاً هر چه به انتقال سلاح مربوط می‌شد، بنمایم. در طول آخر هفته این تحقیق انجام شد. دیروز غروب، من به رئیس‌جمهور گزارش دادم. ما این پرس و جو را ادامه دادیم. امروز صبح رئیس‌جمهور دستور داد که فوراً این اطلاعات را، همین امروز ظهر، در اختیار کنگره و عموم مردم از طریق این رسانه‌ها بگذاریم. بگذارید بگویم که

هنوز همه اطلاعات موجود نیست. ما هنوز به تحقیق خود ادامه می‌دهیم، ولی می‌خواست هر آن چه را تاکنون می‌دانیم فوراً در دسترس قرار دهیم. مسأله این است که در پروسه انتقال سلاح - که طی آن آمریکا سلاح را در اختیار اسرائیل می‌گذاشت اسرائیل به نوبه خود آن را منتقل می‌کرد، یعنی در واقع به نمایندگان ایران می‌فروخت -، پولهایی، ضمن معامله بین نمایندگان اسرائیل و نمایندگان ایران مبادله و در اختیار نیروهایی در آمریکای مرکزی که مخالف دولت ساندینو هستند، گذاشته می‌شد. در واقع به این ترتیب بود که مبلغ مشخصی پول در مقابل سلاح، توسط نمایندگانی خارج از آمریکا، با ایران مورد مذاکره قرار می‌گرفت. این مبلغ پول سپس به نمایندگانی منتقل می‌شد که، طبق اطلاعات دست اولی که داریم می‌توان آنها را نمایندگان اسرائیل توصیف نمود. آنها به نوبه خود پول را به "سیا" منتقل می‌کردند. در واقع "سیا"، بر اساس طرحی که توسط رئیس‌جمهور آماده و در ژانویه ۱۹۸۶ امضا شده بود، به عنوان نماینده آمریکا عمل می‌کرد. و تصادفاً همه این معاملاتی که من به آنها اشاره می‌کنم، بین ژانویه ۱۹۸۶ و زمان حاضر انجام شدند. آنها مبلغ دقیق پولی را که می‌بایست، به ازای تسلیحات دریافتی و هر گونه هزینه حمل و نقل، به آمریکا پرداخت می‌شد، به "سیا" می‌دادند. پول مزبور سپس، تو "سیا"، طبق روال عادی، به وزارت دفاع پرداخت می‌شد. همه بودجه‌ها و همه اموال دولتی اکنون دریافت و ثبت شده‌اند و صورتحسابهای مربوطه توسط ما تا حال حاضر مورد تأیید قرار گرفته‌اند. سپس، مابه‌التفاوت آن چه می‌بایست به دولت آمریکا (بابت سلاح و هزینه‌هایش) پرداخت می‌شد و آن چه از نمایندگان ایران دریافت می‌گردید، در حسابهای بانکی واریز می‌شد. این حسابهای بانکی تحت کنترل نمایندگان نیروهای آمریکای مرکزی بودند».

در پاسخ به پرسشهای خبرنگاران، میس گفت: سرهنگ الیور نورث، مسئول انتقال ۱۰ تا ۳۰ میلیون دلار به نیروهایی در آمریکای جنوبی می‌باشد، و اضافه کرد: «تنها کسی که دقیقاً از این موضوع مطلع بود سرهنگ نورث است». میس گفت: پویندکستر به طور کلی با اقدامات نورث آشنا بود ولی جزئیات را نمی‌دانست. میس در پاسخ به این سؤال که آیا اقدامات قانونی بر علیه نورث صورت می‌گیرد یا نه، گفت: «ما در حال حاضر مشغول بررسی جنبه‌های قانونی این موضوع هستیم تا دریابیم که آیا جرمی اتفاق افتاده یا نه».

۵ آذر (۲۶ نوامبر)

رویت: روزنامه اکسپرس چاپ کلن در آلمان غربی، امروز نوشت: آمریکا سعی می‌کرده تا شرکت هواپیمایی لوفت‌هانزا را به حمل سلاح به ایران تشویق کند. در گزارشی که قرار است در شماره فردای این روزنامه به چاپ برسد، به نقل از منابع دیپلماتیک در بن گفته شده که مقامهای آمریکایی، با توافق ایران، از شرکت لوفت‌هانزا خواسته بودند که سلاحها را از طریق اسرائیل به تهران حمل نماید.

مقامهای آمریکایی به شرکت لوفت‌هانزا گفته بودند که در مدارک محموله‌ها محتوای آنها ذکر نشده است. روزنامه اکسپرس می‌افزاید: هنگامی که مذاکره‌کنندگان آمریکایی پس از تقاضاهای مکرر از طرف لوفت‌هانزا در مورد محتوای محموله‌ها، از ذکر آن خودداری نمودند، مسئولان ارشد لوفت‌هانزا از انجام کار سر باز زدند.

* رویت: کاخ سفید اعلام نمود که پرزیدنت ریگان، جان تاور، سناتور سابق را به عضویت گروه تحقیق کاخ سفید در خصوص نقش کارمندان شورای امنیت ملی در مسأله صدور سلاح به ایران، انتخاب نمود. ریگان در یک بیانیه کتبی اعلام کرد که ادموند ماسکی، وزیر سابق امور خارجه و ژنرال بازنشسته هوایی، برنت اسکوکرافت، که به عنوان مشاور شورای امنیت ملی در زمان پرزیدنت فورد خدمت می‌کرده، نیز در این گروه عضویت دارند.

* رویت: ادوین میس، دادستان کل آمریکا، گفت: مبلغ ۱۰ تا ۳۰ میلیون دلار سود فروش سلاحهای آمریکایی از طرف اسرائیل به ایران، از طریق حساسی در بانک سوییس به شورشیان نیکاراگوئه منتقل شده است. این انتقال در زمانی که کنگره آمریکا هرگونه کمک را به شورشیان ممنوع کرده بود، صورت گرفته است. او اضافه کرد که در دولت آمریکا، سرهنگ الیور نورث تنها فردی بوده که دقیقاً از جزئیات عملیات ارسال سلاح به ایران مطلع بوده است. طبق گفته میس، آمریکا سلاحهای ضدتانک و ضد هواپیما را، به ارزش ۱۲ میلیون دلار، به اسرائیلیها منتقل نموده است و اسرائیلیها نیز آنها را به قیمت ۲۲ تا ۴۲ میلیون دلار به ایران فروخته‌اند. پس از پرداخت قیمت واقعی سلاحها به آمریکا، دلالتان اسرائیلی تفاوت قیمت را از طریق یک حساب بانکی سوییس در اختیار شورشیان نیکاراگوئه قرار داده‌اند. آلفردو کالرو، رهبر شورشیان نیکاراگوئه، در میامی گفت که سازمان وی پولی را که میس اظهار می‌دارد دریافت نکرده است. پیترو رودنیو نماینده نیویورک و سناتور پاتریک لیهی، خواستار انتصاب یک دادستان ویژه، مانند آن چه در تحقیقات واترگیت در جریان ریاست‌جمهوری ریچارد نیکسون صورت پذیرفت، گردیدند تا معلوم شود چه کسی، چه چیزی و از چه وقتی در رابطه با مسأله ایران می‌دانسته است.

* رویت: سوییس امروز گفت: در ایجاد حساب بانکی در سوییس جهت انتقال پول به شورشیان نیکاراگوئه، که دولت آمریکا از فروش سلاح به ایران دریافت کرده، هیچ قانون سوییس نقض نشده است. کیستلر، سخنگوی وزارت دادگستری سوییس در برن به رویت گفت: هر اندازه که مسأله در آمریکا جنجالی باشد بین ایرانیها و آمریکاییها بوده و سوییس را درگیر نمی‌نماید.

* رویت: اسرائیل امروز از نقش جنجالی خود در ارسال سلاحهای آمریکایی به ایران دفاع کرد و گفت تنها انگیزه‌اش در معاوضه سلاح با گروگانها کمک به متحدش

آمریکا بوده است. پرز به دنبال حمله نمایندگان چپ‌گرای پارلمان به سیاست دولت گفت: ما هیچ شرکتی در مسأله شورشیان نیکاراگوئه نداشته‌ایم و هیچ استفاد مالی و غیره نکرده‌ایم. قصد ما کمک به یک کشور و نجات جان انسانها در شراب بسیار پیچیده بوده است.

۶ آذر (۲۷ نوامبر)

آسوشیتدپرس: مقامهای امنیتی کاخ سفید، سه‌شنبه بعدازظهر یعنی ۳۶ ساعت پس از آن که نورث مدارک را نابود کرد، قفل دفتر وی را تعویض نمودند. وزارت دادگستری اعلام کرد که مدارک دولتی مربوط به معامله اسلحه با ایران و انتقال پول به کنترها تحت حفاظت هستند، لیکن از اظهارنظر در مورد انهدام مدارک توسط نورث خودداری نمود.

* روزنامه نیویورک تایمز در مقاله‌ی به قلم جودیت میلر، از قاهره، می‌نویسد: منابع اسرائیلی و آمریکایی گفتند که آقای خوشجی که به چند معامله‌گر اسرائیلی اسلحه نزدیک است، یک فرد کلیدی در ترتیب‌دادن انتقال تسلیحات توسط اسرائیل به ایران و از طرف آمریکا بوده است. آنها گفتند که او ممکن است از طرف عربستان سعودی عمل کرده باشد. این مقاله می‌افزاید که پس از پیروزی ایران در فاو، ملک‌فهد به این نتیجه رسید که عراق نمی‌تواند جنگ را ببرد و در نتیجه باید پلهای بین ایران و عربستان را باز کرد. مقامهای آمریکایی و اسرائیلی، روز سه‌شنبه گفتند که عربستان سعودی همچنین در تأمین پول برای ایران، جهت خرید اسلحه از آمریکا و اسرائیل، کمک کرده است.

۷ آذر (۲۸ نوامبر)

خبرگزاری فرانسه: روزنامه «لاپرس دولامانش» در شماره روز جمعه خود فاش ساخت که سلاحهای آمریکایی به مقصد ایران، از طریق بندر شربور ترانزیت شده‌اند.

* خبرگزاری فرانسه: جنجال فروش محرمانه سلاح آمریکایی به ایران و اختصاص پولهای به‌دست آمده از این فروش به شورشیان ضدساندینیست، روز پنج‌شنبه با اتهاماتی که علیه دبیرکل کاخ سفید آقای دونالد ریگان ردیف شده، جهش تازه‌ی کرد. تلویزیون ای.بی.سی. گفت که «نزدیکترین فرد به پرزیدنت، روی آتش قرار گرفته» و از قول یک مسئول دولتی گفت: آقای ریگان در جریان کوچکترین جزئیات فروش سلاح به ایران و دادن پول به «کنترها» بوده است.

* رویتر: یک سخنگوی سفارت ایران در پاریس در مصاحبه‌ی با رویتر، امروز گفت: «دولت ایران ممکن است در صورت لزوم متن مکالمات ضبط شده بین مک‌فارلن

* رویتر: در بیانیه‌ی که از طرف دفتر اسحاق شمیر، نخست‌وزیر اسرائیل، صادر شده، آمده است: «دولت اسرائیل تأیید می‌کند که به انتقال سلاحهای دفاعی و قطعات یدکی از آمریکا به ایران، بنا به تقاضای آمریکا، کمک نموده است». در بیانیه گفته شده که پول سلاحها مستقیماً از طرف یک نماینده ایران به حساب بانکی در سوییس واریز می‌شده و از طریق اسرائیل رد نمی‌شده است. در بیانیه افزوده شده: «اسرائیل با شگفتی اطلاع پیدا کرده که قسمتی از این پولها به کنترها منتقل می‌شده است. اگر چنین انتقالی صورت گرفته باشد هیچ ربطی به اسرائیل ندارد و دولت اسرائیل هیچ اطلاعی از آن نداشته است». بیانیه اسرائیل به دنبال مشورت‌های شتابزده‌ی که بین اسحاق شمیر، شیمون پرز و اسحاق رابین صورت گرفت، انتشار یافت.

* آسوشیتدپرس از واشنگتن گزارش می‌دهد: در ابتدای تحقیقات مربوط به معامله اسلحه با ایران، میس تنها به تجربه خود و سرپرست سابق بخش جنایی وزارت دادگستری متکی بود و هیچ‌کس از بازپرسان بخش جنایی وزارت دادگستری و اف.بی.آی در این موضوع دخالت داده نشدند. اما در روز سه‌شنبه بازپرسان اصلی بخش جنایی به دفتر میس احضار شدند. یکی از منابع وزارت دادگستری گفت: بازپرسان کار زیادی در پیش دارند و اطلاعات زیادی باید جمع‌آوری نمایند، از جمله اطلاعاتی از خارج کشور. میس گفت: آنها باید در مورد نقض قانون تحقیق کرده و جریان را با اسرائیلیها، که نقش واسطه را بازی کرده‌اند، مورد بحث قرار دهند. میس گفت: انگیزه شروع تحقیقات وی استراق سمع الکترونیکی توسط شورای امنیت ملی بوده است. وی افزود: در حالی که خود را برای شهادت در مقابل کنگره آماده می‌نموده به مطالب یک سری استراق سمعها برخورد کرده است که نمایانگر اختصاص مقداری پول برای اهداف دیگر بودند. بدین‌علت وی از ریگان درخواست صدور دستور این تحقیقات را نموده است.

* آسوشیتدپرس: میس، دادستان کل آمریکا، گفت: ظاهراً در خارج کاخ سفید نیز از طرح مخفیانه ارسال سود پرداختی توسط ایران به شورشیان نیکاراگوئه مطلع بوده‌اند. میس اظهار داشت: «تعدادی از مشاوران و سایر افرادی که دوروبر دولت آمریکا هستند، درگیر می‌باشند». جریانی که مسأله را پیچیده‌تر می‌کند، انکار رهبران شورشی است که می‌گویند مبلغی معادل آن‌چه میس می‌گوید به حساب بانکی آنها در سوییس ریخته شده، دریافت نکرده‌اند. میس گفته است: اختلاف بین آن‌چه

و کاخ سفید را، طی دیدار مکفارلن از تهران، که نشان می‌دهد پرزیدنت ریگان به مردم آمریکا دروغ گفته منتشر نماید».

* رادیو رژیم: رفسنجانی، امروز در نماز جمعه گفت: «... هم ریگان و هم سایر مسئولان آمریکا به چند نکته مهم که برای ملت ما و سایرین قابل توجه است، اعتراف کردند که انقلاب اسلامی ایران در دنیا نفوذ دارد و یا ایران در جنگ تحمیلی دستی جلوتر از عراق دارد و برای این منظور آنها هم برای رفع مشکلاتشان، دستشان را به سوی ما دراز کردند و هم این‌که آنها به این نتیجه رسیدند که صدام و حزب بعث رفتنی است و باید با فاتح آینده جنگ ارتباط محکمی داشته باشند». وی با اشاره به شکست تلاشهای آمریکا که از طرق مختلف سعی در برقرارکردن ارتباط با ایران را داشتند و اعتراف رئیس‌جمهور این کشور برای تماس با قشر میانه‌رو ایران گفت: «در ایران به تبعیت از قرآن مجید، کل نظام، از رهبری گرفته تا تک تک افراد ملت، میانه‌رو هستند و این شما بودید که اسم بنیادگرایی بر ما گذاشتید و خودتان نیز به آن مبتلا شدید ولی ما ادعایمان در اعتدال بودن است. معنی این اعتدال این است که نه حاضر به تسلیم در برابر کاپیتالیستهای زورگو هستیم و نه حاضر به تسلیم به کمونیستهای ستمگر. و این شما هستید که می‌خواهید زور بگویید و یا دنبال زور قبول‌کن در مملکت ما می‌گردید. اصول ما از اول همان بوده که هست و امروز هم می‌گوییم اگر آمریکاییها دست از قلدری بردارند و اموال ما را که در آمریکا توقیف شده به ما پس بدهند، ما نیز از همین تریبون از مردم لبنان خواهیم خواست تا به شما در مسأله گروگانها کمک کنند و شما بی‌جهت مسأله را منحرف نسازید و آن را به خرید اسلحه ربط ندهید، چون ما برای تأمین قطعات اسلحه و جنگ‌افزارهایمان که اکثراً آمریکایی هستند از راههایی که بتوانیم اقدام خواهیم کرد»، نماینده خمینی در شورایعالی دفاع تأکید کرد: «ما برای خرید اسلحه هیچ‌گاه با اسرائیل، که آن را از نطفه نامشروع می‌دانیم، وارد معامله نشده‌ایم و اگر بدانیم اسلحه‌یی که به دست ما می‌رسد، از طریق اسرائیل است، حتی در جبهه هم که باشد، از آن استفاده نخواهیم کرد و بی‌جهت برای بدنام‌کردن جمهوری اسلامی ایران نام اسرائیل را به میان نیاورید...». وی در پایان تأکید کرد: «ما اسلحه و مهمات آمریکایی را از هر کشوری به‌غیر از اسرائیل، در بازار آزاد خریداری می‌کنیم و اگر زمانی هم بخواهند در بازار آزاد چیزی به ما بفروشند، ما با ارتش، بسیج و سپاه آن‌قدر این جنگ را ادامه می‌دهیم تا به پیروزی دست یابیم».

* روزنامه نیویورک تایمز می‌نویسد: مقامهای دولت ریگان امروز گفتند که دولت، اطلاعاتی دارد که نشان می‌دهد سرهنگ دوم الیور نورث، مشاور اخراج‌شده کاخ سفید، آخر هفته گذشته چندین مدرک را از پرونده شورای امنیت ملی نابود کرده است. یک مقام دولتی، که تقاضا کرد هویتش فاش نگردد، گفت که استنباط او این است که سرهنگ نورث مدارکی را ریز ریز نموده که برای تحقیقات در مورد معاملات

اسلحه بسیار مهم بوده‌اند.

* گری سیک، عضو شورای امنیت ملی در مورد ایران و دستیار عالی مسئول شورای مزبور در بحران گروگانگیری سفارت آمریکا در تهران، در مصاحبه با تلویزیون سی.بی.اس. گفت: مکفارلن ضمن سفر خود به ایران با شیخ‌الاسلام، که از دانشجویان درگیر در امر سفارت آمریکا در تهران در زمان گروگانگیری بود و اکنون از مقامهای بلندپایه وزارت خارجه ایران است، ملاقات نمود. ما با چند نفر آدم ساده یا یک جناح کوچک روبرو نبودیم، بلکه طرف ما دولت ایران بود. رئیس‌جمهور، نخست‌وزیر و سخنگوی مجلس ایران، همه مستقیماً درگیر این جریان بودند.

* یونایتدپرس: مدارک یک تاجر به نام برهنک، طبق درخواست دادگاهی که قاچاقچیان اسلحه در نیویورک را محاکمه می‌کند، ضبط شد. این مدارک حاوی مطالبی در مورد جریان ایران و شامل جزئیاتی مانند شماره حسابهای بانکی، تاریخها و محل دستگاههاست. در یکی از یادداشتهای وی آمده است که پویندکستر در دسامبر، فروش ۱۰۰۰۰۰ موشک ضدتانک به ایران را تأیید کرده است. این رقم ۵ برابر تعدادی است که دولت اعلام کرده است. این فرد گفت: مقامهای اطلاعاتی آمریکا به وی گفته‌اند که مدارکش فوق‌العاده دقیق هستند. طبق این مدارک، ایران یک میلیارد دلار به بانک کمیکال نیویورک واریز کرده تا پول سلاحها را بپردازد. به‌علاوه ایران پیشنهاد داده که تانکهای روسی به‌غنیمت گرفته شده و یک بمب منفجر نشده را برای آزمایش در اختیار آمریکا بگذارد.

۸ آذر (۲۹ نوامبر)

رویتر: روزنامه واشنگتن‌پست امروز گزارش داد که وزیر امور خارجه سابق آمریکا، الکساندر هیگ، در سال ۱۹۸۱ به اسرائیل اجازه داد تا قطعات یدکی تجهیزات نظامی ساخت آمریکا را به ایران ارسال نماید. این روزنامه، به‌نقل از منابع دولت آمریکا که نامشان فاش نشده، نوشت که محموله ارسالی در سال ۱۹۸۱، شامل لاستیک هواپیماهای جنگی، به‌منظور کمک به اسرائیل در جهت جلب افراد میانه‌رو در قسمت نظامی ایران بوده است. زیرا تصور می‌شد که آنها را بطان با ارزشی در هر دولتی که جانشین آیت‌الله خمینی گردد خواهند بود.

* رویتر: روزنامه تایمز، چاپ انگلستان، امروز گزارش داد که آمریکا در معامله سریش با ایران، ۲۰ هواپیمای حامل سلاح و قطعات یدکی، به تهران فرستاده است. این روزنامه به‌نقل از منابع کاملاً مطمئن می‌نویسد: ارسال سلاحها که شامل قطعات برای تانک بوده، همزمان با اقامت رابرت مکفارلن در تهران در ماه مه،

صورت گرفته است. این روزنامه می‌افزاید که ۵ نفر از سرشناس‌ترین افراد در ایران، از جمله احمد، پسر آیت‌الله خمینی، ترتیب دیدار مک‌فارلن را داده بودند. به نوشته این روزنامه، عربستان سعودی یک نقش کلیدی را در گشایش مذاکرات بین واشنگتن و تهران، که منجر به ملاقات مک‌فارلن از تهران شد، ایفا کرده است.

* رویترز: رادیو دولتی اسرائیل امروز گزارش داد که تیم تحقیق‌گر آمریکایی شامل مقام‌های اف‌بی‌آی و وزارت دادگستری آمریکا، به زودی وارد اسرائیل می‌شود تا دخالت اسرائیل را در ارسال سلاح‌های آمریکایی به ایران، مورد تحقیق قرار دهد. این رادیو، تاریخ ورود تیم را مشخص ننمود.

* یونایتدپرس: تایمز لندن، امروز گزارش داد که طی سفر محرمانه رابرت مک‌فارلن، مشاور اسبق امنیت ملی آمریکا، به تهران در ماه مه، ایران ۲۰ هواپیمای باربری پر از سلاح آمریکایی دریافت کرد. این روزنامه با استناد به «منابع بسیار موثق در ایران» نوشت که عربستان سعودی نقش کلیدی را در گشودن مذاکرات محرمانه واشنگتن با تهران در سال گذشته بازی کرد که منجر به سفر محرمانه مک‌فارلن شد. به نوشته تایمز، ۲۰ هواپیمای باربری پر از سلاح‌ها و لوازم یدکی آمریکایی، در پایگاه هوایی قلعه مرغی نزدیک فرودگاه بین‌المللی مهرآباد به‌زمین نشستند. این مأموریت آن‌قدر محرمانه بود که «مأموران ایرانی برج مراقبت، بعداً از ترس این‌که مبادا در مورد آن صحبت کنند، دستگیر شدند». به نوشته این روزنامه، مأموران برج مراقبت به‌دستور هاشمی رفسنجانی دستگیر شدند. روزنامه او را به‌عنوان یک تن از پنج مقام ایرانی معرفی می‌کند که ترتیب سفر محرمانه مک‌فارلن را بدون اطلاع خمینی داده بودند. به نوشته این روزنامه «دیگران، احمد پسر خمینی و سید علی خامنه‌ای، رئیس‌جمهور و میرحسین موسوی، نخست‌وزیر، بودند».

* به گزارش آسوشیتدپرس، یک روزنامه آنتی، دیموکراتیکوس‌لوگوس، روز شنبه ادعا نمود که نوار صحبت‌های رابرت مک‌فارلن، فرستاده آمریکایی، با ایرانی‌ها در تهران، نشان می‌دهد که آمریکا تقریباً ۱ میلیارد دلار لوازم نظامی به ایران ارسال نموده و ۲ میلیون دلار برای یک گروه در لبنان، که آمریکایی‌ها را به‌گروگان گرفته، فرستاده است. این روزنامه نوشت: «از پولی که ایرانیان پرداخت کردند ۲ میلیون دلار جهت آزادی گروگان‌ها به یک گروه تروریستی طرفدار ایران به نام جهاد اسلامی در بیروت داده شد». به نوشته این روزنامه «مک‌فارلن با رئیس‌مجلس ایران، هاشمی رفسنجانی و آیت‌الله حسین علی منتظری، که به‌عنوان جانشین آیت‌الله روح‌الله خمینی معین شده، ملاقات نمود».

* آسوشیتدپرس، نیکوزیا: منابع ایرانی که خبر معاملات گسترده را داده بودند گفتند که رفسنجانی و ۴ رهبر ایرانی دیگر، ترتیب سفر ماه مه مک‌فارلن به

ایران را داده و هیچ چیز به خمینی نگفته بودند. تنها بعد از فرود مک‌فارلن در تهران بود که رفسنجانی به خمینی اطلاع داد که فرستاده آمریکایی رسیده است و خواهان دریافت اجازه برای مذاکره با او می‌باشد تا روابط بهبود یابد. این منابع گفتند که ۴ ایرانی دیگر دست‌اندرکار در دیدار مک‌فارلن، عبارت بودند از رئیس‌جمهور، علی خامنه‌ای، رئیس دیوان‌عالی‌کشور، عبدالکریم موسوی اردبیلی، نخست‌وزیر، حسین موسوی و پسر آیت‌الله، احمد خمینی.

* نیویورک تایمز می‌نویسد که اسرائیل به ایران به سه گونه اسلحه داده: ۱- محموله‌هایی که مورد تأیید دولت اسرائیل قرار گرفته ولی از طریق دلالان اسلحه ارسال گشته‌اند. ۲- محموله‌هایی که از جانب دولت آمریکا ارسال شده‌اند. ۳- محموله‌هایی که دلالان اسلحه اسرائیلی، خودشان فرستاده‌اند. روزنامه اسرائیلی یدیوت‌آهارونوت در مورد یکی از این محموله‌ها که توسط دولت اسرائیل فرستاده شده، می‌نویسد که یک هواپیمای اجاره‌شده، سلاح‌ها را به فرودگاه مهرآباد در تهران برد، اما پس از فرود غافلگیر شد. به‌جای عوامل میانه‌رو و فرماندهان نظامی که اسرائیل با آنها مذاکره نموده بود، محموله به‌وسیله افراد تندرو از سپاه پاسداران ضبط گردید و آنها با محموله غیبت‌شان زد. اما به‌هر صورت کمی بعد بنجامین ویر، گروگان آمریکایی، آزاد می‌گردد و چند روز بعد هواپیمای دومی، این بار به فرودگاه تبریز می‌رود. کمی پس از آن که محموله دیگری در نوامبر ۱۹۸۵ به ایران می‌رسد، شیمون پرز، که گویا از کسب درآمد دلالان اسلحه خصوصی در معاملات برای آزادی گروگان‌های آمریکایی ناراحت شده بود، کیمشه، نیمروودی و شوئیمر را کنار می‌گذارد و کارهای معامله را به‌دست آمیرام‌نیر می‌سپرد.

۹ آذر (۳۰ نوامبر)

خبرگزاری فرانسه: وزیر دادگستری آمریکا، آقای ادوین میس، تصمیم گرفته که از دادگاه فدرال واشنگتن بخواهد تا یک «دادستان مخصوص و مستقل» برای به‌دست گرفتن تحقیق وزارت دادگستری درمورد قضیه فروش سلاح آمریکایی به ایران، برگزیند. آقای میس سه روز پیش تقاضای کنگره را مبنی بر گزینش یک دادستان مخصوص برای رسیدگی به اختصاص قسمتی از پول به‌دست آمده از فروش سلاح‌ها به ایران، به‌نفع کنترهای نیکاراگوئه، رد کرده بود.

* رویترز: یعقوب نیمروودی، امروز این مطلب را که او از ارسال سلاح‌های آمریکایی به ایران سود برده، تکذیب کرد. نیمروودی، سرهنگ سابق اداره اطلاعات ارتش اسرائیل و وابسته نظامی اسرائیل در ایران، در بیانیه‌یی که به روزنامه‌های اسرائیلی و رادیوهای دولتی و ارتش اسرائیل ارسال داشته، گفته است که عمل او براساس کمک بشردوستانه به یک دولت دوست و متحد نزدیک صورت گرفته است.

اسرائیل آشکارا به ارتش [ایران] اسلحه می‌داد. پس از انقلاب ۱۹۷۹ هم دستگاه جاسوسی اسرائیل با سران ارتش ایران ارتباط برقرار کرد. مناخیم بگین، نخست‌وزیر وقت اسرائیل، در اوایل سال ۱۹۸۰، برای تحکیم این رابطه اسلحه و مهمات به تهران ارسال داشت. از قرار معلوم پس از گروگانگیری در سفارت آمریکا در تهران، کانال مزبور بسته شد ولی پس از آزادی گروگانها دوباره باز گردید. جرج شولتز در سال ۱۹۸۲، وقتی به سمت وزیر خارجه آمریکا منصوب شد، اصرار کرد که اسرائیل به تحریم فروش اسلحه آمریکایی به ایران گردن نهد. در این ضمن برخی از رابطان کلیدی اسرائیل در ایران هم اعدام شده بودند.

در اوایل سال ۱۹۸۵، عدنان خشوچی، یک تاجر ثروتمند سعودی، وارد صحنه شد. خشوچی با دو اسرائیلی تاجر اسلحه تماس برقرار کرد. یکی یعقوب نیمرودی، سرهنگ سابق ارتش، که مدتی هم، در زمان سلطنت شاه، وابسته نظامی اسرائیل در تهران بود و دیگری ال‌شوئیمر، بنیانگذار و رئیس صنایع هواپیماسازی اسرائیل و یکی از دوستان نزدیک شیمون پرز، نخست‌وزیر وقت اسرائیل. خشوچی آنها را به منوچهر قربانیفر، یک دلال ایرانی اسلحه که به نخست‌وزیر ایران نزدیک بود، معرفی کرد. بنا به گزارش نیویورک تایمز این چهار نفر در لندن دور هم جمع شدند. در این نشست قربانیفر پیشنهاد داشت که اسرائیلیها موشک ضدتانک تاو و موشک ضدهوایی هاک، به‌عنوان نشانه حسن‌نیت، به ایران ارسال دارند. آنها همچنین مذاکراتی در مورد امکان معامله اسلحه با گروگانها انجام دادند. واشنگتن‌پست، هفته پیش گزارش کرد که رابرت مک‌فارلن، مشاور سابق امنیت ملی، با دیوید کیمشه، مدیرکل وقت وزارت خارجه اسرائیل، در ژوئیه ۱۹۸۵ ملاقاتی داشته است. کیمشه به او اطلاع داد که ایران آمادگی دارد روابط خود را با آمریکا بهبود بخشیده به آزادی گروگانهای آمریکایی در لبنان کمک کند، به شرط این که دولت ریگان "به‌عنوان حسن‌نیت"، ارسال یک محموله اسلحه به ایران را تأمین کند. در ماه سپتامبر مک‌فارلن به کیمشه اطلاع داد که ریگان با معامله گروگانها در مقابل اسلحه مخالف است، اما برخی از مقامهای آمریکایی تأکید می‌کنند که مسئول شورای امنیت ملی به‌صراحت با ارسال اسلحه از طرف اسرائیل به ایران مخالفت نکرده است. در آن ماه اسرائیل یک هواپیما اسلحه به ایران تحویل داد؛ چند روز بعد یکی از گروگانها، بنجامین ویر، آزاد شد.

در اوایل ۱۹۸۶، بنا به گزارش واشنگتن‌پست، پس از جدایی مک‌فارلن از دولت، او و الیور نورث، کارمند شورای امنیت ملی، برای دیدن کیمشه به لندن پرواز کردند. در لندن نیمرودی و قربانیفر به آنها پیوستند. از قرار معلوم جلسه لندن بی‌نتیجه ماند، زیرا آمریکاییها می‌خواستند قبل از ارسال اسلحه بیشتر به ایران، گروگانها آزاد شده باشند. با این همه در بهار گذشته، جان پویندکستر، مسئول جدید شورای امنیت ملی، به مک‌فارلن و نورث مأموریت داد که اول به اسرائیل پرواز کنند، سپس از آن جا، با یک هواپیما اسلحه آمریکایی، به ایران بروند...

* به گزارش کیهان، رفسنجانی در دیدار با جمعی از اعضای واحد آموزش زبانهای عربی و انگلیسی دفتر تبلیغات اسلامی قم گفت: «یکی از افرادی که همراه مک‌فارلن به تهران آمده بود ما تا دو سه روز پیش نمی‌دانستیم فرمانده عملیات طبس بوده که در آن هنگام، با استقرار در ترکیه، عملیات نیروهای دلتا را در طبس هدایت کرده است».

۱۰ آذر (۱ دسامبر)

رویتر: ملک بالدريج، وزیر بازرگانی آمریکا، امروز گفت که دولت آمریکا اجازه ارسال قطعات هلیکوپترهای تجارتي را، به ارزش تقریبی ۲ میلیون دلار، به ایران صادر نمود. وی نگفت که ارسال این قطعات در چه زمانی اتفاق افتاده، اما شبکه تلویزیونی ان‌بی‌سی، به نقل از یک همکار بالدريج که نامش فاش نشده، گفته است که شرکت پرات و ویتنی، قطعات را در سپتامبر و نوامبر سال گذشته ارسال نموده است.

* رویتر: روزنامه واشنگتن‌پست، امروز نوشت: آمریکا پس از آن که دلالتان اسرائیلی اسلحه، محموله‌ی حاوی قطعات از کار افتاده موشک را به ایران فرستادند و موجب خشم ایرانیان گردیدند، خود مستقیماً اقدام به ارسال سلاح نمود. این روزنامه می‌افزاید: هنگامی که ایرانیان قطعات کهنه و از کار افتاده موشکهای هاک را به اسرائیل برگرداندند و مذاکرات خود را جهت آزادی گروگانهای آمریکایی متوقف نمودند، دولت ریگان از پوشش اسرائیل برای ارسال سلاح به ایران صرف‌نظر نمود. واشنگتن‌پست می‌نویسد: در سال جاری ارسال مستقیم قطعات موشک از انبارهای آمریکا به ایران، چهار بار صورت گرفت و ایرانیان مبلغ ۱۲ میلیون دلار بابت آن پرداختند. به نوشته واشنگتن‌پست، هنگامی که مک‌فارلن خودش همراه محموله‌ی از قطعات یدکی هاک در ۲۸ ماه مه به تهران رفت، اعتقادش بر این بود که کلیه گروگانهای باقیمانده قبل از رسیدن هواپیمایش به تهران، آزاد خواهند شد.

* به گزارش رادیو بی‌بی‌سی، آقای فاروق الشرع، وزیر خارجه سوریه، از معاملات اسلحه بین ایران و ایالات متحده دفاع کرد. او در مصاحبه‌ی با روزنامه الخلیج گفت: ایران در منطقه کشور مهمی است و طبیعی است که ایالات متحده اشتیاق داشته باشد که با ایران روابط عادی برقرار کند و برای رسیدن به این هدف از همه وسایل ممکن استفاده کند.

* مجله تایم در مقاله‌ی با عنوان «ارتباط اسرائیلی» می‌نویسد: «پس از تأسیس دولت یهود در سال ۱۹۴۸، اسرائیلیها کوشش کرده‌اند با ملتهای غیر عرب در خاورمیانه، مثل ترکیه و ایران، رابطه برقرار کنند. زمانی که شاه در قدرت بود،

انتقال پول سلاحها به شورشیان نیکاراگوئه، وجود دارد. ریگان گفت: من فوراً از او خواستم که از دادگاه واشنگتن برای گزینش یک تحقیقگر مستقل اقدام نماید. وی همچنین انتخاب فرانک کارلوچی، معاون سابق وزارت دفاع و سیا را به عنوان مشاور جدید شورای امنیت ملی، به جای آدمیرال جان پویندکستر، که هفته پیش استعفا داد، اعلام نمود. او گفت: «من قول داده‌ام که تا ته این قضیه بروم». او ضمن اعلام تقاضایش برای یک تحقیقگر ویژه، گفت: «اگر اعمال غیرقانونی انجام شده باشد، کسانی که مرتکب آن شده‌اند، به‌قوة قضاییه، تحویل داده خواهند شد». ریگان گفت: «من از کنگره تقاضا می‌کنم که مکانیسمی را جهت یکی کردن تحقیقات به کار گیرند». ریگان گفت: هنگامی که کلیه حقایق مربوط به معامله سلاح با ایران دانسته شد، آخرین قضاوت به‌عهده مردم آمریکا خواهد بود.

* خبرگزاری فرانسه: وزیر امور خارجه اسرائیل، آقای شیمون پرز، اعلام کرد که اسرائیل به ابتکار خویش به ایران سلاح نفروخته است، بلکه «به درخواست آمریکا و به حساب آمریکا، این محموله‌ها را ارسال کرده است». وی تأکید کرد که چه در آمریکا و چه در اسرائیل «ما قانع شده‌ایم که عصر خمینی، امروز یا فردا تمام می‌شود و وقتی زمانش برسد خوب است که با جانشینان آیت‌الله راه مذاکره باز شود».

* یونایتدپرس: نورث با استفاده از متمم پنجم قانون اساسی (حق خودداری از پاسخگویی در صورتی که این پاسخها موجب مجرم‌شناختن فرد شوند)، از پاسخگویی در جلسه استماع کمیته اطلاعاتی سیا خودداری ورزید.

۱۲ آذر (۳ دسامبر)

رویتر: کاسپر واینبرگر، وزیر دفاع آمریکا، دیشب به خبرنگاران گفت که وزارت دفاع، طبق دستور پرزیدنت ریگان، سلاحهایی را که باید به ایران فروخته می‌شد به سازمان سیا منتقل نمود. اما اصرار داشت که وی از عملیات سری شورای امنیت ملی آمریکا دایر بر انتقال ۱۰ تا ۳۰ میلیون سود حاصله از فروش سلاح به ایران به حسابهای بانکی در سوییس برای کمک به شورشیان نیکاراگوئه بی‌اطلاع بوده است. واینبرگر به دنبال مذاکرات دیروز خود با ژاک شیراک و وزیر دفاع فرانسه، آندره ژیر و، گفت که «او به این نتیجه رسیده که مقامهای فرانسوی که خود با ایران معامله می‌کرده‌اند، نسبت به وضعیت ریگان تفاهم دارند».

* مجله تایم می‌نویسد: «روز پنج‌شنبه جیم رایت، نماینده مجلس، که در کنگره آینده سخنگو خواهد بود، به کاخ سفید رفت تا از زبان پویندکستر جریان را بشنود. دموکرات نکزاسی بعد به خبرنگاران گفت که ایران ۲۵۰۸ موشک ضدتانک تاو و ۲۳۵ "وسایل مونتاز باتری" برای موشک ضد هوایی هاک از ایالات متحده خریده است؛ سپس او قیمت آنها را ۱۲ میلیون دلار ذکر کرد. تعداد تاوها دو برابر رقمی است که یکی از گزارشگران در کنفرانس مطبوعاتی ریگان عنوان کرد و رئیس‌جمهوری رقم را تصحیح نکرد. همچنین معلوم شد که جروبوت ریگان مبنی بر این که تسلیحات ارسالی آمریکا صرفاً دفاعی بوده‌اند، بی‌اساس است... فردای همان روز، پس از استماع توضیحات کیسی و مقامهای دولتی دیگر، رایت اظهار داشت: "کشورهای دیگری" در کنار اسرائیل یا دستکم "شهروندان کشورهای دیگری با کمک ایالات متحده" اسلحه به ایران می‌فرستاده‌اند...».

۱۱ آذر (۲ دسامبر)

خبرگزاری فرانسه: روز سه‌شنبه، نیویورک تایمز، از قول مسئولان دولت، نقل کرد که قسمتی از پولهایی که از فروش سلاح آمریکایی به ایران به دست می‌آمده، برای گروههای شورشی ضد کمونیست در افغانستان و آنگولا، فرستاده می‌شده است.

* رویتر: منابع دفاعی اسرائیل امروز گفتند: اسحاق رابین، وزیر دفاع این کشور، خواستار جمع‌آوری کلیه مدارک مربوط به ارسال سلاحهای آمریکایی به ایران گردیده است. گزارشهای رسیده از واشنگتن، حاکی است که تحقیقگران آمریکایی، احتمالاً خواستار تحقیق از مدیرکل سابق وزارت امور خارجه اسرائیل، دیوید کیمشه، مشاور امور ضد تروریستی نخست‌وزیر وقت اسرائیل، آمیرام نیر، و دلال اسرائیلی سلاح، یعقوب نیمروودی و آل شوئیمر می‌باشند.

* خبرگزاری فرانسه: روز دوشنبه، منابع دیپلماتیک در واشنگتن اظهار داشتند که گویا اسرائیل در سپتامبر ۱۹۸۵ سلاحهای روسی را، که از سازمان آزادیبخش فلسطین در لبنان به‌غنیمت گرفته بود، به ایران ارسال کرد. تحویل این سلاحها با آزادی یکی از گروگانهای آمریکایی در لبنان به نام پدر روحانی بنجامین ویر، همزمان واقع شد.

* رویتر: پرزیدنت ریگان، امروز اعلام کرد که وی طالب انتخاب یک تحقیقگر ویژه مستقل، جهت بررسی قضیه ارسال سلاح به ایران که دولت وی را تکان داده، می‌باشد. ریگان در پیام تلویزیونی خود گفت که ادوین میس، دادستان کل آمریکا، به او اطلاع داده که زمینه‌های قابل فهمی برای انجام یک تحقیق مستقل در مورد قضیه

اعلام کرده بود که مشاوران آقای ریگان اشتباه کرده بودند که به وی گفته بودند در ایران افراد میانه‌روی وجود دارند که امکان مذاکره با آنها هست. در ایران به جز «دیوانه‌های فناتیک» کس دیگری نیست.

* خبرگزاری فرانسه: دولت آمریکا ظاهراً طی کوششی برای اطمینان‌دادن به کشورهای میانه‌رو عرب، بعد از قضیه فروش سلاح به تهران، روز پنج‌شنبه تأکید کرد که سیاستش در قبال جنگ ایران و عراق تغییری نکرده و «به هیچ کدام از دو طرف درگیر سلاح نخواهد فروخت».

* رویتر: عبدالرحمن علوی، رئیس اطلاعاتی ساف، در دانمارک طی یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: ارسال سلاح به ایران توسط اسرائیل بخشی از دو هدف استراتژیک آمریکا - اسرائیل می‌باشد که یکی تضمین مهاجرت یهودیان ایرانی از ایران و دیگری تضعیف اتحاد و ناسیونالیسم عرب است. او گفت: بیش از ۶۰ کشتی سلاح، طی ۱۸ ماه گذشته، از بندر اسرائیلی ایلات در دریای سرخ به بندر عباس منتقل شده است. او گفت: تخمین ساف نشان می‌دهد که در همان مدت به حدود ۷۰ هزار یهودی ایرانی اجازه داده شده تا ایران را از طریق زمینی ترک کرده و از ترکیه به وسیله هواپیما به وین بروند. وی به نقل از منابع ساف گفت: خروج هفتگی یهودیان در حال حاضر حدود ۶۰۰ نفر می‌باشد. او گفت: «ارسال سلاح از اسرائیل به ایران از آغاز جنگ خلیج، در سال ۱۹۸۰، تاکنون ادامه داشته و میزان و وسعت آن خیلی بیشتر از آن چه منتشر شده می‌باشد».

* روزنامه لس‌آنجلس تایمز امروز گزارش داد که یک ایرانی ساکن کالیفرنیا، به نام آلبرت حکیم، توسط سرلشگر بازنشسته هوایی، ریچارد سکورد، وارد شبکه معامله سلاح با ایران گردید. سکورد خود برای سرهنگ الیور نورث، عضو شورای امنیت ملی کاخ سفید که تا قبل از اخراجش به عنوان فرمانده عملیات سری عمل می‌نمود، کار می‌کرده است.

* خبرگزاری فرانسه: چهارشنبه شب منابع سیاسی آمریکا، خاطرنشان کردند که عربستان سعودی در فروش سلاح به ایران و انتقال پول به شورشیان نیکاراگوئه رل بسیار مهمی بازی کرده است. به گفته یک معاون پارلمانی، که تمایل داشت ناشناس بماند، گویا عربستان سعودی قیمت بسیاری از سلاحهای فروخته شده به ایران را پرداخت کرده باشد. این مسئول آمریکایی، سهم شرکت پادشاهی وهابی [عربستان سعودی] را در این قضیه «صدها میلیون دلار» برآورد کرد. طبق گفته منبع دیگری در کنگره، سعودیها رقمی معادل ۶۰ الی ۷۰ میلیون دلار برای خرید سلاح آمریکایی توسط ایران پرداخته‌اند. به گفته همین منبع، ایران رقمی معادل ۱۰ تا ۱۲ میلیون دلار پرداخته است. منابع سیاسی در پایتخت فدرال آمریکا، تأکید می‌کنند که این نوع

* رویتر: روزنامه واشنگتن‌پست امروز نوشت: سودهای حاصل از فروش سلاحهای آمریکایی به ایران به یک حساب بانکی نیم میلیارد دلاری سازمان سیا در سوییس، که مخصوص کمک به چریکهای افغانی و شورشیان نیکاراگوئه بوده، واریز می‌شده است. طبق نوشته این روزنامه، از جمله پولهای موجود در این حساب مبلغ ۲۵۰ میلیون دلار پولی است که به‌طور مخفی توسط کنگره برای کمک به شورشیان افغانی که با نیروهای شوروی در افغانستان می‌جنگند، اختصاص یافته بود و معادل همین مبلغ، پولی است که از طرف عربستان سعودی، جهت خرید سلاحهای روسی و چینی و غیره از دلالان اسلحه، اختصاص داده شده بود. طبق نوشته این روزنامه، تحقیق‌گران کنگره مطلع شدند که ۱۰ تا ۳۰ میلیون دلار سود حاصل از فروش سلاح به ایران در همان حساب بانکی که توسط سازمان سیا اداره می‌شود واریز شده است. واشنگتن‌پست به نقل از یک منبع در کنگره نوشت: از پولها همچنین جهت خرید سلاح برای نیروهای ضددولتی در آنگولا، چریکهای مسلمان در افغانستان و شورشیان نیکاراگوئه استفاده می‌شده است. یک منبع دولتی آمریکا گفته است که حساب بانکی سوییس جهت تأمین پروژه‌های دکترین ریگان به‌کار می‌رفته است. دکترین ریگان، سیاست وی در حمایت از شورشیانی است که با دولتهای کمونیست در جهان سوم می‌جنگند.

* رویتر: یک رهبر اپوزیسیون بریتانیا، امروز در مورد این که آیا بریتانیا در معامله سلاح آمریکا با ایران مداخله کرده یا نه، از مارگارت تاچر، نخست‌وزیر سؤال نمود. در نامه‌یی به تاچر، دیوید استیل، رهبر حزب لیبرال، از نخست‌وزیر خواسته تا در رابطه با گزارشهایی که طی آخر هفته گذشته در مورد ارتباط بریتانیا منتشر شده، توضیح دهد. در نامه‌یی که طی یک کنفرانس مطبوعاتی به خبرنگاران داده شد، استیل نوشته است: «چنانچه این گزارشها صحیح باشد عواقب جدی برای عملکرد سیاست دولت خواهد داشت، زیرا در این گزارشها ادعا شده است که اولاً لندن مرکز ترتیب‌دادن فروش سلاح به ایران بوده و ثانیاً این مسأله از طریق سرویسهای اطلاعاتی بریتانیا، قبل از سفر اخیر شما به واشنگتن، به اطلاع شما رسیده است». اگر این حقیقت دارد که فروش سلاح به ایران از لندن برنامه‌ریزی می‌شده و شما آگاهید که این اولین نوع از چنین گزارشها طی دو سال اخیر نبوده، من مایلم بدانم چگونه این حقیقت با سیاست دولت منطبق است؟ تیم رنتون، وزیر روابط خارجی در امور خاورمیانه، متعاقباً به پارلمان گفت که برنامه‌ریزی خرید سلاح از انگلستان یک عمل غیرقانونی نیست، اما صدور سلاح بدون اجازه، غیرقانونی است.

* خبرگزاری فرانسه: کاخ سفید روز پنج‌شنبه از وزیر دفاع آمریکا، کاسپر واینبرگر، انتقاد کرد. وی در مورد وجود عناصر میانه‌رو در ایران اظهار تردید کرده بود، و این عکس موضع رسمی آمریکاست. آقای واینبرگر طی اظهاراتی در پاریس،

همکاری بین ریاض و واشنگتن از سال ۱۹۸۱ شروع شد.

خودداری نمود.

* آسوشیتدپرس: آلبرت حکیم، یک تاجر ایرانی‌الاصل که توسط ژنرال سکورد وارد جریان شده، طراح امور مالی انتقال پول به کنترها بوده است. یک شرکت مالی سویسی به نام «شرکت خدمات اعتباری ژنو» که دارای ارتباطات مالی با حکیم می‌باشد، مجاری بانکی لازم برای انتقال درآمد فروش اسلحه به کنترها را تعبیه کرده است.

۱۳ آذر (۴ دسامبر)

* آسوشیتدپرس: ریگان دستور داد که تحقیقات مستقلی در مورد جریان ایران-کنترا صورت بگیرد. در عین حال گزارشهای جدید حاکی از آن است که حساب بانکی «سیا» در سوییس به امور مالی شورشیان نیکاراگوئه و افغانستان نیز رسیدگی می‌نموده است.

رویت: رئیس کمیته اطلاعات سنای ایالات متحده که درباره عملیات ارسال سلاح به ایران توسط پرزیدنت ریگان تحقیق می‌نماید، اعلام نمود که به دنبال خودداری شاهدان کلیدی از دادن شهادت به کمیته، آنها از اعضای کابینه خواهند خواست که بیایند و شهادت بدهند.

* خبرگزاری فرانسه: قضیه فروش سلاح به ایران باعث بازشدن بحث در مورد تقدم استراتژیک اسرائیل، در این کشور گردید تا مشخص شود که از بین ایران و عراق، کدامیک برای دولت عبرانی خطرناکتر است. کسانی که عراق را دشمن خطرناکتری می‌دانند و بنابراین ایران را یک متحد طبیعی می‌شناسند، زیاده‌تر و پرنفوذتر هستند. نقش ایفا شده توسط اسرائیل در قضیه فروش سلاح به ایران نشانگر قدرت آنها می‌باشد. این تفکر «گرایش به ایران» به خصوص در وزارت دفاع، ستاد عالی ارتش، وزارت امور خارجه و به طور کلی در سطوح بالای دولت اسرائیل، طرفدار دارد. یکی از بهترین سخنگویان این گرایش آقای اوری لوبرانی است که چندین سال نماینده اسرائیل نزد شاه بوده است و هم‌اکنون هماهنگ‌کننده فعالیت‌های اسرائیلیان در جنوب لبنان می‌باشد. طرفداران «گرایش به ایران» معتقدند که جنگ ایران و عراق، از عراق یک ماشین قوی جنگی ساخته که در حد بسیار عالی تسلیح و آموزش دیده شده است. آنها تأکید دارند که وقتی جنگ خلیج تمام شد عراق می‌خواهد یک نقش برتر را در دنیای عرب بازی کند و دوباره در جنگ اعراب و اسرائیل دخالت نظامی کند. طرز تفکر «گرایش به عراق» طرفداران کمتری دارد. آنها دارای پست‌های کم‌اهمیت‌تری هستند، ولی با این همه در هفته‌های اخیر دو نفر را با خود همراه کرده‌اند: آقای ازروایزن و آبالان، وزیر سابق امور خارجه. طرفداران این گرایش خاطرنشان می‌کنند که بعد از جنگ خلیج، عراق آن قدر خسته و ناتوان خواهد بود که فقط به جراحات خود فکر خواهد کرد، با این حال اگر عراق تمایلات کشورگشایانه‌ی هم داشته باشد، بیشتر علیه سوریه خواهد بود.

* رویت: دیروز جان پویندکستر، مشاور سابق امنیتی و دومین دستیار ریگان، با استناد به متمم پنجم قانون اساسی، از شهادت دادن در برابر کمیته اطلاعات سنا

* آسوشیتدپرس: لوبرانی، سفیر سابق اسرائیل در ایران گفت: قدرت رژیم خمینی رو به ضعف است و اسرائیل و آمریکا در برقراری ارتباط با میانه‌روها دست به حرکت صحیحی زده‌اند. سفیرکبیر سابق اسرائیل، طی یک سمینار در دانشگاه تل‌آویو اظهار داشت: «ما شاهد افول قدرت انقلاب هستیم... وقتی که آشوب فروش مخفیانه اسلحه به ایران توسط آمریکا فروکش کند، تاریخ، حرکت آمریکا را با درک عمیق‌تر مورد قضاوت و تأیید قرار خواهد داد». او که اکنون از مقام‌های عالیرتبه وزارت دفاع می‌باشد، گفت: اسرائیل همزمان با برقراری روابط با میانه‌روها در ایران باید بیرحمانه علیه چریک‌های هوادار ایران در لبنان مبارزه کند. او اضافه کرد: پیروزی ایران بر عراق، در بلندمدت به نفع اسرائیل است. عراق ملت عربی است که خصومت طولانی به اسرائیل نشان داده و ایران یک کشور فارس است.

* آسوشیتدپرس: واینبرگر در سفر به بروکسل گفت: کسانی که به ریگان گفتند غیر از «دیوانه‌ها» بی که آن کشور (ایران) را اداره می‌کنند، افراد دیگری هم برای معامله وجود دارند، توصیه غلطی به وی نموده‌اند. وی گفت: این پیشنهاد را مک‌فارلن که مخفیانه از طرف رئیس‌جمهور به ایران رفته بود، برای اولین بار به وی ارائه داد. اسپیکر سخنگوی کاخ سفید در رابطه با اظهارنظر واینبرگر در مورد رژیم ایران گفت: ما با وزیر دفاع کمی اختلاف نظر داریم. رئیس‌جمهور و بقیه ما گفتیم که در ایران میانه‌روهایی بودند که ما با آنها معامله کردیم. به علاوه این رئیس‌جمهور است که تصمیم می‌گیرد و مسئولیت آن را نیز پذیرفته است و به چگونگی توصیه‌ها ربطی ندارد.

۱۴ آذر (۵ دسامبر)

رویت: وزیر ارشاد اسلامی، حجت‌الاسلام محمد خاتمی، به روزنامه مسلم، چاپ اسلام‌آباد، گفت: واشنگتن رابرت مک‌فارلن را به منظور پیشنهاد دوستی به تهران فرستاده بود، اما هیچ مقام ایرانی حتی با او مذاکره نکرد. خاتمی گفت: سلاح‌های دریافتی از آمریکا حق ایران بوده زیرا آنها زمان رژیم شاه خریداری و پولش پرداخت شده بود. او گفت: «قران می‌گوید که کوشش‌های خود را جهت خریدن

سلاح از هر جایی جهت انجام یک جنگ مقدس بنمایید».

* آسوشیتدپرس: واینبرگر وزیر دفاع آمریکا گفت: پرزیدنت ریگان باید، با وجود جنجال بر سر معامله مخفیانه اسلحه با ایران، به تلاشهای خود جهت بهبود روابط با این کشور ادامه دهد. وی افزود: آمریکا نمیتواند از ایران، به عنوان یک نیرو در خاورمیانه، چشمپوشی کند. واینبرگر گفت: «این کشور بیش از اندازه مهم است و هیچ چیز نمیتواند این واقعیت را عوض کند». وی گفت: همقطارانش در سازمان پیمان آتلانتیک شمالی، انگیزه ریگان را در ارسال مخفیانه سلاح به ایران درک کرده اند.

۱۶ آذر (۷ دسامبر)

آسوشیتدپرس: اسحاق شمیر نخست وزیر اسرائیل، پیامهای دوستانه‌یی با پرزیدنت ریگان ردوبدل کرد، ولی قولی در مورد قطع فروش سلاح توسط اسرائیل به ایران نداد. این خبر را مقامهای دولتی، روز یکشنبه دادند. این مقامها گفتند که ریگان در یک تلگرام در هفته گذشته به شمیر گفته بود که آمریکا همه فروش اسلحه به ایران را قطع کرده است و منظورش تلویحاً این بود که انتظار عمل متقابل را از اسرائیل دارد.

* یونایتدپرس: روزنامه میامی هرالده روز یکشنبه گزارش داد که ایران بیش از ۱ میلیون دلار برای ترتیب دادن بمبگذاریهای سال ۱۹۸۳، که منجر به کشته شدن نزدیک به ۳۰۰ افسر و دیپلمات آمریکایی در لبنان گردید، پول پرداخت کرده است و مقامهای کاخ سفید در زمان فروش سلاح به ایران از این امر اطلاع داشته اند. به نوشته این روزنامه شبکه شهود کاملاً محرمانه آژانس امنیت ملی، پیغامهای دیپلماتیکی را در سال ۱۹۸۳ به دست آورد که مبین این بود که دولت اسلامی تهران دستور بمبگذاریها را داده و مخارج مالی آنها را تأمین کرده است. این پیامها مقامهای آمریکایی را قادر ساخت که رد انتقال بیش از ۱ میلیون دلار را از تهران به سفارت آن کشور در لبنان پیدا کنند. این پول در آنجا جهت بمبگذاری در سفارت آمریکا و مقر تفنگداران آن کشور مصرف گردید.

۱۷ آذر (۸ دسامبر)

رویتتر: عربستان سعودی امروز گزارشهای مطبوعات را، دائر بر این که عربستان در معامله سری سلاح با ایران نقشی داشته، تهمت به پادشاهی سعودی تلقی نمود.

* رویتتر: اسحاق شمیر، نخست وزیر اسرائیل امروز گفت: چنانچه قضیه فروش سلاحهای آمریکایی به ایران فاش نشده بود، سربازان اسیر اسرائیلی در لبنان آزاد شده بودند. شیمون پرز مکرراً گفته بود که اسرائیل جهت آزادی گروگانهای آمریکایی به ایران سلاح صادر کرده است، اما هرگز اشاره به کوشش جهت آزادی سربازان اسرائیلی در لبنان نکرده بود. دیوید کیمشه، مدیرکل سابق وزارت امور خارجه اسرائیل، امروز به رادیو دولتی اسرائیل گفت: «من آغازگر کل طرح نبودم بلکه از من تقاضا شد تا وارد آن شوم» وی از افشای نقش خود در قضیه و این که چه کسی از او تقاضای کمک کرده، خودداری نمود.

* رویتتر: کنگره آمریکا قرار است امروز تحقیقات خود را پیرامون معامله سلاح با ایران آغاز نماید. روزنامه میامی هرالده دیروز گزارش داد که کاخ سفید قبل از آن که در سال گذشته به ایران سلاح ارسال نماید، می دانست که تهران دستور بمبگذاری سفارت آمریکا و مقر تفنگداران دریایی این کشور را در لبنان صادر کرده و به لحاظ مالی آن را تأمین نموده است. این افشاگری خجالت‌زا، که سخنگوی کاخ سفید، دن هوارد، آن را یک داستان بسیار قدیمی نامیده، در زمانی انتشار می یابد که کمیته روابط خارجی کنگره آماده برگزاری جلسه استماع پیرامون افتضاح معامله سلاح می باشد. مجله تایم دیروز گزارش داد که عربستان سعودی به عنوان واسطه، جهت تسهیل معامله بین آمریکا و ایران، عمل کرده است. تایم نوشته است که عربستان پول سلاحهایی را که از طریق اسرائیل از آمریکا به ایران می رفته، توسط عدنان خشوجی، دلال اسلحه عربستان، می پرداخته است. آمریکا و عربستان هر دو این گزارش را تکذیب نموده اند.

* رویتتر: جرج شولتز، وزیر امور خارجه آمریکا، امروز گفت که وی در جریان تصمیم گیریهای اصلی فروش سلاح به ایران نبوده است. وی خطاب به کمیته روابط خارجی کنگره، در آغاز استماع گزارش مربوط به قضیه ایران، گفت که او از انتقال سود حاصل از فروش سلاح به ایران به شورشیان نیکاراگوئه هیچ اطلاعی نداشته است. او بعضی از قسمتهای این سیاست را غیرقانونی توصیف نمود. شولتز افزود: در حالی که او از قضیه تا حد زیادی بی اطلاع بوده، سفیرش در لبنان، یعنی جایی که گروگانها توسط گروههای طرفدار ایران نگهداری می شده اند، برای آزادی گروگانها از راه فروش سلاح به ایران، با واشنگتن در تماس بوده است. در گزارش جان کلی، سفیر آمریکا در لبنان، به شولتز - که وی آن را قرائت نمود - ظاهراً سفیر آمریکا هیچ شکی نداشته که شولتز درگیر قضیه معاوضه سلاحهای آمریکایی با گروگانها بوده است. شولتز گفت که در گزارش کلی آمده است که وی در ماه ژوئیه یا اوت ۱۹۸۶ با رابرت مکفارلن در واشنگتن ملاقات نموده و مکفارلن در مورد معاوضه سلاح با گروگانها با وی صحبت نموده است. کلی، بین ۳۰ اکتبر و ۴ نوامبر، مذاکرات زیادی با الیور نورث و ریچارد سکورد پیرامون مذاکره با ایران در خصوص گروگانها به عمل آورده

است. سکورد یک ژنرال سابق نیروی هوایی آمریکاست که در گزارشهای مطبوعات به عنوان فرد اصلی در قضیه ارتباط سلاح ایران با شورشیان نیکاراگوئه از وی نام برده شده است. اما این اولین باری است که نام وی آشکارا و رسماً در ارتباط با عملیات ذکر شده است. شولتز گفت که وی پس از اطلاع از درگیری جان کلی در قضیه ارسال سلاح، شوکه شده است. شولتز تماس الیور نورث را با روس پروت، میلیونر تکزاسی، جهت دریافت میلیونها دلار برای باج دادن به ربایندگان گروگانهای آمریکایی، یک تخطی توصیف کرد و آن را به شدت مورد حمله قرار داد. شولتز گفت: در دسامبر سال گذشته یک بحث کامل با شرکت ریگان، درباره گفتگو با ایران، در صورتی که آنها گروگانها را آزاد نمایند، صورت گرفت، اما هیچ پیشنهادی درباره فروش سلاح نشد. شولتز گفت: در ماه ژانویه ملاقات دیگری با ریگان در مورد نزدیکی با ایران صورت گرفت، اما تصمیم صریحی گرفته نشد. ده روز بعد از آن ریگان دستور ارسال سلاح به ایران را صادر کرد، اما شولتز به کمیته روابط خارجی کنگره گفت: «من درباره آن چیزی نمی دانستم».

* رویتر: شیمون پرز، وزیر امور خارجه اسرائیل، امروز گفت: چنانچه آمریکا مجدداً تقاضای کمک نماید، اسرائیل به ایران سلاح صادر خواهد نمود.

* رویتر: یاسوهیروناکاسونه، نخست وزیر ژاپن، امروز گزارش مجله نیوزویک را دایر بر این که وی نامه‌یی را از طرف پرزیدنت ریگان به رئیس مجلس ایران، علی اکبر هاشمی رفسنجانی، تحویل داده تکذیب نمود، اما گفت که او نامه‌هایی را از طرف خود به رفسنجانی ارسال کرده است. مقامهای وزارت امور خارجه ژاپن گفتند که ناکاسونه دو مشاور خود را در اوت ۱۹۸۵ و ژانویه امسال جهت تحویل نامه‌های خود، که در آن از رفسنجانی تقاضا شده بود تا از نفوذ خود جهت آزادی گروگانهای خارجی در لبنان استفاده نماید، به ایران فرستاده بود. ژاپن، هنگامی که رفسنجانی قسمتی از یک نامه ناکاسونه را در ماه گذشته افشا نمود، به ایران اعتراض کرد و این عمل را مغایر اصول دیپلماتیک خواند.

* رویتر: آمریکا امروز از سوییس تقاضا نمود تا در مورد انتقال پولهای حاصل از فروش سلاح به ایران از طریق بانکهای سوییس، به آمریکا کمک قانونی نماید. سخنگوی دولت سوییس، آشیل کازانووا، طی یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: «وزارت دادگستری تقاضا را مورد بررسی قرار داده و اقدامات احتیاطی مورد نیاز را به عمل خواهد آورد». کازانووا که پس از یک جلسه کابینه سخن می گفت اظهار داشت: دولت سوییس دستور داده تا در رابطه با گزارشهای مطبوعات دایر بر این که قطعات تانگ و هلیکوپتر ساخت آمریکا از طریق سوییس به ایران حمل شده تحقیقات، به عمل آید.

* امروز مکفارلن در مقابل کمیته امور خارجی مجلس شهادت داد که جریان

آن از تلویزیونها پخش گردید. مکفارلن گفت: ایران درگیر مشکلاتی است، از جمله کمبود ارز، مردم ناراضی هستند و فشار روی دولت ایران هر روز زیادتر می شود... وی در مقابل این سؤال که آیا ریگان از شما خواسته بود که به کنگره اطلاع ندهید؟ جواب داد: نه در طول خدمتم... ریگان در اوت ۱۹۸۵ اجازه ارسال غیرمستقیم سلاح را داده بود... سرهنگ نورث و جان پویندکستر هیچگاه سرخود و غیرقانونی عمل نمی کردند. وقتی از او پرسیده شد که آیا خمینی از ماجرا اطلاع داشت؟ مکفارلن گفت در یک جلسه غیرعلنی پاسخ خواهد داد. مکفارلن گفت: ایرانیها مخالفت خود را با جنگ اعلام کرده و تهدید روسها را تأیید نمودند، زندگی مسالمت آمیز با دول خلیج، مذاکره با عراق، قبول این که آمریکا در خاورمیانه منافع دارد، تمامی اینها را ابراز داشتند... ما از کشور سومی نخواستیم که به ایران سلاح ارسال کند.

* متن مصاحبه تلفنی ریگان با مجله تایم:

درباره احساسش راجع به این آشوب: باید بگویم که این روزها کام من تلخ است. هیچ وقت ندیده‌ام که کوسه‌ها این طور با خون در آب بچرخند. مسأله‌یی که مرا کلافه می کند این است که شکستی در کار نبود، تا وقتی مطبوعات از آن ورق پاره در بیروت اطلاعات ناچیزی به دست آوردند و بزرگش کردند. به آنها گفتم تبلیغات کار را خراب می کند، می تواند آدمها را به کشتن بدهد. آنها همین طور ادامه دادند. درباره چگونگی آغاز ارسال اسلحه: اول ایرانیها به ما مراجعه کردند. می خواستند راجع به بهبود روابط صحبت کنند. من زیر بار نرفتم، چون آنها مروج تروریسم بودند. آنها گفتند می کشیم در زمینه تروریسم یک کاری بکنیم. ما به آنها گفتیم اگر واقعاً صداقت دارند، با ترتیب دادن آزادی گروگانها نشان بدهند. از این راه آسان بود که صداقتشان را ثابت کنند. ما سه نفر را پس گرفتیم، در انتظار بودیم که دو نفر دیگر را هم پس بگیریم. مطبوعات باید مسئولیت کاری را که کرده اند به عهده بگیرند.

درباره این که پی برده است مسیر پولها را منحرف کرده و آن را به کنترها داده اند: اد. میس هفته پیش نزد من آمد و برای اولین بار از او شنیدم که امکان دارد کارهای نادرستی انجام شده باشد. او سرخی از قضیه به من داد. غروب دوشنبه او به دیدن من آمد و گفت آن چه مورد سوءظنش بوده، حقیقت دارد، آن چه قبلاً به من گفته درست است. او گفت «همین است». کشور دیگری به این فروش دستگاههای تسلیحاتی کمک می کرد. آنها سپس گرانفروشی می کردند و از قرار معلوم پولها را به حساب بانکی رهبران کنترها می ریختند. ما نبودیم که برای آنها پول می فرستادیم. این کار را کشور دیگری می کرد. من همان موقع فهمیدم که اگر فوراً عمل نکنیم، خطا کرده ایم. به آنها گفتم ما باید فوراً جریان را به کنگره و مردم آمریکا بگوییم. و این کار را کردیم. اد به مقابله با رویدادها ادامه می دهد. من یک گروه کوچک برای خودم تعیین کرده ام که این مسأله را بررسی کند و ببیند شاید بتوانیم روش کار را در شورای امنیت بهبود بخشیم.

درباره الیور نورث: من احساس نمی‌کنم به من خیانت شده است. سرهنگ دوم نورث در تمام عملیات ما شرکت داشته: آکیل‌لاورو، لیبی، او سابقه بسیار خوبی دارد؛ یک قهرمان ملی است. تنها انتقاد من این است که همه چیز به من گفته نشده بود.

درباره جان پویندکستر: دریابان پویندکستر خبری در این مورد به گوشش رسیده بود ولی آن را دنبال نکرد. او یک افسر بسیار خوب نیروی دریایی است. طبق این سنت، اگر در کشتی در تخت‌خوابت به خواب رفته باشی و کشتی‌ات به گل بنشیند، باز مسئولیت را به عهده می‌گیری. او این مسئولیت را به عهده گرفت.

درباره مطبوعات: این بساط تماش برمی‌گردد به عدم احساس مسئولیت از جانب مطبوعات. وقتی این قضیه برملا شد، به آنها گفتم که یک عالم سؤال هست که من نمی‌توانم جواب بدهم. به آنها گفتم «خواهش می‌کنم این کار را خراب نکنید.» [دیوید] جیکوبسن، گروگانی که آن موقع آزاد شده بود، از آنها خواست قضیه را دنبال نکنند.

درباره کنگره: آشفتگی در کنگره برای خودشان غیرعادی نیست. دولت را فلج نخواهد کرد. بله، کار برای من مشکلتر خواهد شد. ولی، با وجود این، باز هم این ریسک را می‌کردم.

درباره این که آیا اکنون او معامله با ایران را یک اشتباه می‌داند: به نظر من ما تنها اقدامی را که می‌توانستیم در ایران بکنیم، کردیم. من این اقدام را رد نمی‌کنم. فکر نمی‌کنم اشتباه بوده است. نه، به صورتی که ما امیدوار بودیم نتیجه نداد. ولی فکر نمی‌کنم در آن موقع غیر از این می‌کردم.

درباره این که آیا عملیات ایران به ریاست جمهوری لطمه خواهد زد: پس از سخنرانیم ۸۴٪ از کسانی که تلفن کردند، از من حمایت کردند. هیچ زمانی این همه تلفن‌باران نشده بودم. نامه‌هایی که می‌رسند به طرفداری از من هستند. این، یک حجامت است. بی‌رودریاستی، معتقدم که هر چه واقعیت روشنتر شود، مردم متوجه خواهند شد که آن چه ما سعی می‌کردیم انجام بدهیم درست بوده است. من عقب‌گرد نمی‌کنم. به سوراخ نخواهم خزید. به پیش خواهم رفت. من خیلی کارها دارم که در این مقام انجام بدهم.

۱۸ آذر (۹ دسامبر)

رویت: رابرت مک‌فارلن، مشاور امنیت ملی سابق کاخ سفید گفت: پرزیدنت ریگان اجازه صدور سلاح به ایران را از طریق یک کشور سوم، در سال ۱۹۸۵ امضا نمود. گفته او اظهارات مقامهای آمریکایی را دائر بر این که ریگان یک ماه بعد از آن که اسرائیل سلاح به ایران منتقل می‌نمود از جریان مطلع گردیده است، نقض می‌نماید.

* رویت: سناتور ادوارد کندی امشب به هنگام دریافت دکترای افتخاری از دانشگاه بن‌گورین در تل‌آویو گفت: «لازم است که از هر فرصت جهت تماس با رهبران ایران، به‌خصوص در زمانی که مسأله جانشینی (در ایران) مطرح است، عاقلانه استفاده نمود. تا زمانی که حاکمان ایران تاکتیکهای تروریستی را نکوهش نکرده‌اند برای آمریکا و سایر کشورهای متمدن اشتباه است که به ایران تفنگ و گلوله بفروشند چه رسد به فروش موشکهای ضدتانک و ضدهوایما».

* رویت: سازمان آزادیبخش فلسطین امروز معامله سلاح آمریکا با ایران را محکوم کرد و گفت: این عمل در رابطه با گسترش جنگ ۶ ساله خلیج صورت گرفته است. در بیانیه پایانی ملاقات سه روزه کمیته اجرایی ساف گفته شده: «کمیته، همکاری تسلیحاتی بین آمریکا و ایران را، که با حمایت اسرائیل به منظور دامن‌زدن به جنگ خلیج و تشویق ایران به ادامه تجاوزش علیه عراق و ملل عرب صورت گرفته است، محکوم می‌نماید».

* رویت: ادوین میس، دادستان کل آمریکا، امروز گفت: فروش سلاح به ایران از طرف پرزیدنت ریگان، در زمینه قطع شرکت ایران در تروریسم بین‌المللی موفقیت‌آمیز بوده است. میس گفت: من فکر می‌کنم ما در این جا با یک اقدام استراتژیک روبرویم که در آن بعضی چیزها مطابق نقشه پیش رفت و بعضی چیزها انجام شد که مطابق استراتژی نبود. وی یکی دیگر از نتایج رضایتبخش سیاست ریگان را در رابطه با ایران دستیابی به عناصر میانه‌رو در دولت ایران محسوب کرد.

* رادیو رژیم: آقای کاسوشف، رئیس کمیته دولتی روابط اقتصاد خارجی شوروی به اتفاق هیأت همراه، عصر امروز با آقای هاشمی رفسنجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی دیدار و گفتگو کرد... آقای هاشمی رفسنجانی با اشاره به وقایع اخیر آمریکا و غرب در رابطه با برقراری روابط با جمهوری اسلامی گفت: «شما در این اواخر داستان آمریکاییها را به‌خوبی شنیدید و مطلع هستید که آمریکاییها و انگلیسیها چقدر برای برقراری روابط و عادی‌کردن وضعیت ما و آنها، اتحاد دارند و دیدید که چگونه به آنها جواب دادیم. مسأله آقای مک‌فارلن در تاریخ آنها و روابط خارجی آمریکا مسأله بی‌سابقه‌ای است. ایشان با آن که حامل پیامها و هدایای آقای ریگان بود، نتوانست در این جا یک نفر مقام رسمی را پیدا کند که با ایشان حرف بزند و آقای مک‌فارلن گفت: اگر من برای تجارت به روسیه رفته بودم، آقای گورباچف سه بار با من صحبت می‌کرد. مسئولین آمریکا چه جمهوریخواهان و چه دموکراتها علی‌رغم اختلافاتی که دارند، فلسفه ارتباط با ایران را قبول دارند و حاضرند در صورت نرمش ما حتی مشکلات تسلیحاتی ما را حل کنند... متأسفانه در رابطه با برخورد اخیر ما با آمریکا، شما در رسانه‌های جمعی خودتان این مسأله را به‌گونه‌ای مطرح کردید که گویا ایران به‌خواست آمریکا می‌خواهد جنگ را طولانی کند، حال آن

که حق این بود که شما در رسانه‌هایتان از این حرکت ما به‌عنوان یک پیروزی بزرگ از یک کشور جهان سوم یاد می‌کردید».

*آسوشیتدپرس: نورث و پویندکستر در جلسه استماع امروز، با مطرح نمودن متمم پنجم قانون اساسی، از دادن شهادت خودداری نمودند. ریچارد سکورد نیز، در جلسه کمیته اطلاعاتی سنا، به‌همین نحو از پاسخگویی خودداری ورزیده است.

۱۹ آذر (۱۰ دسامبر)

رویتر: ژنرال برنارد راجرز، فرماندهی عالی نیروهای ناتو، امروز به‌کنگره آمریکا گفت: حدود ۲۰۰۰ موشک ضدتانکی که به‌طور مخفیانه از طرف آمریکا به ایران فروخته شده ممکن است از انبار تجهیزات ارتش آمریکا در اروپا تأمین شده باشد. راجرز، که فرمانده نیروهای آمریکایی در اروپا نیز می‌باشد، گفت که او اخیراً اطلاع پیدا کرد که وزارت دفاع آمریکا، ظاهراً در اواخر سال ۱۹۸۴ یا اوایل سال ۱۹۸۵، دستور داده بود ۲۰۰۰ موشک تاو از انبارهای آمریکا در اروپا به آمریکا ارسال شود. راجرز خطاب به کمیته نیروهای مسلح کنگره گفت: «من در فکر خودم ارتباط مستقیم بین موشکهای برگشت‌شده به آمریکا و موشکهای فروخته‌شده به ایران را پیدا نکرده‌ام». راجرز گفت وی هیچ اطلاعی، جز آن چه منتشر شده، راجع به فروش سلاح به ایران ندارد. اما هنگامی که از طرف رئیس کمیته مورد فشار قرار گرفت که آیا ممکن است سلاحهایی از انبارهای اروپا به ایران رفته باشد، ژنرال راجرز بعد از مکث طولانی گفت «ممکن است».

* رویتر: تلویزیون اسرائیل امشب گزارش داد که رئیس سابق اداره اطلاعات ارتش اسرائیل، که در مراحل اولیه معامله سلاح با ایران شغل خود را ترک نمود، گفت: نگرانی او این بوده که آمریکا قصد داشته چنانچه قضیه معامله فاش شود مداخله خود را در عملیات تکذیب نماید. سرلشکر شلوموگزیت، هنگامی که شیمون پرز، نخست‌وزیر وقت، از او خواست به‌عنوان هماهنگ‌کننده (معامله) انجام وظیفه نماید، معتقد بود که مداخله اسرائیل در امر ارسال سلاح درست می‌باشد. اما بعد از چند ماه وی، به‌علت اختلافاتی که با دو اسرائیلی شرکت‌کننده در معامله و همچنین اجرای ارتباطات با ایران و آمریکا پیدا نمود، از کار کنار گذاشته شد. وی دو نفر مزبور را یعقوب نیمروودی وابسته نظامی سابق اسرائیل در تهران و ال‌شوئیمر، بنیانگذار صنعت هواپیماسازی اسرائیل و دوست نزدیک شیمون‌پرز معرفی کرد. نیمروودی امشب در تلویزیون اسرائیل گفت: «ایرانیها کلیه انتظارات ما را، به‌هنگامی که ما درگیر معامله بودیم، برآورده نمودند. آنها گروگان آمریکایی، بنجامین ویر، را آزاد نمودند. تنها انحراف ایرانیان این بود که به جای آزاد کردن گروگان دیگری که انتظارش می‌رفت، بنجامین‌ویر را آزاد کردند».

* یونایتدپرس: روزنامه نیویورک دیلی‌نیوز، به‌نقل از منابع کمیته، گزارش داد: مکنارلن این هفته به کمیته روابط خارجی کنگره، طی یک جلسه غیرعلنی گفته است وقتی که او در ژوئیه ۱۹۸۵ مذاکرات مخفیانه را شروع کرد، فکر می‌کرد با به‌اصطلاح میانه‌روهای ایران سروکار دارد. این روزنامه می‌نویسد: لیکن او براساس شواهدی دریافت که «خمینی شخصاً از مذاکراتی که، در نهایت، سلاحهای موردنیاز را به‌کشورش آورد مطلع بوده است». طبق نظر دیلی‌نیوز خمینی «مستقیماً درگیر معامله‌یی بود که ریگان را برای تبادل اسلحه با گروگانهای آمریکایی در بیروت فریب داد». یک منبع به این روزنامه گفت: «خمینی تصمیم‌گیرنده نهایی بود. او تقریباً از تمام کارهایی که مذاکره‌کنندگان انجام می‌دادند اطلاع داشت. هدف اصلی این بود که میانه‌روها نظر وی را جلب کنند و نشان بدهند که در کمک به رژیم از تندروها مؤثرتر هستند».

۲۰ آذر (۱۱ دسامبر)

روزنامه لوموند در مقاله‌یی با عنوان «خبر جنجالی سال»، می‌نویسد: «برای نخستین بار مطبوعات آمریکا نیستند که منشأ آن چه می‌بایست به‌درستی خبر جنجالی سال - ایران‌گیت - نامیده شود، می‌باشند. عامل آن یک جوان لبنانی سی و هشت ساله به‌نام حسن صبرا، مدیر هفته‌نامه الشراع است که برای اولین بار، در اوایل نوامبر، جریان فروش سلاح آمریکایی به ایران را افشا کرد. صبرا، در جریان ماه اکتبر، هنگامی که دو فرستاده ایرانی را می‌پذیرفت، نمی‌توانست بداند جریانی که آنها برای او فاش کردند چه ابعادی به‌خود خواهد گرفت. چند هفته بعد حاکمیت ریگان به‌طور جدی به‌لرزه درآمد و بعضی از همکارانش مجبور به‌استعفا شدند. برای صبرا شکی نیست که این دو نفر، که از اطرافیان منتظری جانشین تعیین شده خمینی بودند، با درز دادن این خبر قصد داشتند ضربه‌یی به دارودسته رفسنجانی، که متهم به‌تلاش برای برقراری مجدد رابطه با آمریکا است، بزنند. او می‌گوید: "آنها، به‌خاطر روابط شخصی من با منتظری روزنامه مرا انتخاب کردند". در واقع صبرا یکی از نزدیکان پسر منتظری، شیخ محمد منتظری (مشهور به رینگو) بود که در سال ۱۹۸۱ به‌قتل رسید. این روابط به آخر سالهای ۱۹۷۰ یعنی به‌هنگامی برمی‌گردد که صبرا از خمینی در حومه پاریس، قبل از بازگشت پیروزمندانه‌اش به تهران، دیدار کرد. در میان گروهی که صبرا به آنها سر می‌زد، مهدی هاشمی، یکی از نزدیکان منتظری نیز بود که اخیراً دستگیر و از مقامش، یعنی ریاست دفتر جنبشهای آزادیبخش، برکنار شده است. این سازمان مسئولیت صدور انقلاب اسلامی به خارج را به‌عهده داشت. صبرا هر نوع نقش سوریه را در درز این خبر مطلقاً تکذیب می‌کند. او در بیروت به خبرگزاری فرانسه گفت که درز خبر از جانب گروه اطرافیان منتظری صورت گرفته که مصمم بودند "ماجرای او را بدهند" و بدین‌ترتیب ضربه‌یی به‌باند رفسنجانی بزنند. او گفت: "این لودادن، فقط مرحله‌یی از مبارزه فعلی برای کسب

قدرت در ایران است».

* رویتر: اکثر نمایندگان عضو کمیته‌های تحقیق کنگره، پیرامون معامله سلاح به ایران گفته‌اند که پس از سه روز استماع، هنوز ناگفته‌های زیادی باقی مانده است. استفن سولارز، نماینده حزب دموکرات، دیروز پس از اتمام جلسه محرمانه استماع اظهارات ویلیام کیسی، رئیس سازمان سیا، به خبرنگاران گفت: من با نتیجه‌یی که گرفته‌ام - و آن این‌که پرزیدنت ریگان از انتقال پول اطلاع داشته - راضی می‌باشم. پرزیدنت ریگان دیروز در ملاقاتی با نمایندگان جدید دموکرات و جمهوریخواه گفت که او هیچ چیزی در مورد انتقال پول نقد به شورشیان نیکاراگوئه نمی‌داند.

* رویتر: عدنان خشوجی، معامله‌گر ثروتمند اسلحه از کشور عربستان، امروز گفت که آغازگر فروش سلاح‌های آمریکایی به ایران بوده است. خشوجی در مصاحبه‌یی با تلویزیون ا.بی.سی گفت: در کوشش برای ایجاد صلح در خاورمیانه، او نامه‌یی به رابرت مک‌فارلن، مشاور امنیت ملی وقت آمریکا، در تاریخ اول ژوئیه سال گذشته نوشته و تقاضا کرده بود که او را در تماس با میانه‌روهای ایرانی قرار دهد. خشوجی گفت وی رونوشت نامه خود را برای ملک‌فهد، پادشاه عربستان، حسنی مبارک، رئیس‌جمهور مصر و ملک‌حسین، پادشاه اردن ارسال کرده بود. او گفت: از ملک‌حسین خواسته شده بود تا جزئیات قضیه را به اطلاع عراق که درگیر جنگ ۶ ساله با ایران بود، برساند تا چنان‌چه عراقیها احساس نمایند امکانی وجود دارد که میانه‌روها در تهران به قدرت برسند به جنگ خلیج پایان داده شود. خشوجی گفت: بعد از آن که نامه ارسال گردید، منوچهر قربانیفر، معامله‌گر ایرانی اسلحه، و ایرانیان دیگری با دیوید کیمشه، مدیرکل وزارت امور خارجه اسرائیل، یعقوب نیمروودی، تاجر اسرائیلی اسلحه، و ال‌شوئیمر در هامبورگ ملاقات کردند. او گفت در آن موقع ایرانیان فکر می‌کردند اسرائیلیها، آمریکایی هستند. پس از ملاقات در هامبورگ، کیمشه با مک‌فارلن ملاقات نمود و آن‌چه را اسرائیلیها آغازی برای فروش می‌شمردند، به دست آورد. خشوجی گفت در آن موقع اشاره‌یی به گروگانهای آمریکایی، که توسط جناحهای طرفدار ایران در لبنان ربوده شده بودند، نگردید ولی بعداً توسط آمریکا به عنوان بخشی از معامله در آمد. خشوجی گفت: جهت شروع معامله، در تاریخ ۷ اوت سال گذشته، وی مبلغ یک میلیون دلار از حساب شخصی خود به قربانیفر داد. این مقارن با زمانی شد که اولین محموله از چهار محموله سلاح از طریق اسرائیل به ایران رفت و گروگان آمریکایی، بنجامین ویر، در لبنان آزاد شد. خشوجی گفت: هنگامی که ایرانیان فهمیدند با اسرائیلیها در حال معامله می‌باشند، رهبر مذهبی ایران، آیت‌الله روح‌الله خمینی، اعلام کرد که «ما به‌خاطر اهداف خود با شیطان هم معامله می‌کنیم». دو ارسال دیگر انجام گرفت که پولهای آن به حسانی در بانک سوییس واریز شد.

* خبرگزاری فرانسه: آژانس خبری چین‌نو چهارشنبه اعلام کرد که پرزیدنت ریگان سیاست نادیده گرفتن و منزوی کردن ایران را منتفی دانسته و به‌جایش سیاست تماسهای محرمانه و فروش سلاح را مجاز شمرده است. چین‌نو تأکید می‌کند که تصمیم فروش سلاح به ایران در اصل «دکترین ریگان» است که در مارس گذشته، در قبال مقاصد شوروی در جهان سوم، اعلام داشته است. به‌موجب این دکترین در «جنگهای خفیف» در جهان سوم، ایالات متحده نیروهای مخالف شوروی را به‌طور نظامی و اقتصادی حمایت می‌کند تا در آن جا سیاست بده‌بستان را تدارک ببیند.

* روزنامه واشنگتن‌پست نوشت: «به گفته منابع کنگره، ویلیام جی. کیسی، رئیس سازمان سیا، دیروز تصدیق کرد که یک تاجر نیویورکی در ۷ اکتبر به او گفت که یک گروه از کاناداییها، که بودجه محموله‌های سلاحهای آمریکایی به ایران را تأمین کرده بودند، پولی را که طلب داشتند دریافت نکرده‌اند و مقداری از این پول ممکن است به آمریکای مرکزی رفته باشد... افشاگریهای دیروز کیسی به رسوایی ایران - کنترا بعد جدیدی می‌دهد و ممکن است به شبکه‌ها و معاملات پیچیده‌یی که حکومت ریگان برای انجام سیاست کمک خود به «رزمندگان آزادی» - نه تنها در آمریکای مرکزی بلکه در جاهایی نظیر افغانستان و آنگولا - به‌کار برده، دری باز کند.

* یونایتدپرس: روزنامه سانفرانسیسکوگزمینر گزارش داد که توطئه بی‌خبر گذاشتن مقامهای دولتی از فروش اسلحه به ایران، با کمک یکی از دستیاران مارکوس رئیس‌جمهور سابق فیلیپین صورت گرفته است. اگرزمینر به‌نقل از یک منبع در وزارت دادگستری نوشت: ژنرال فابینور، رئیس سابق ستاد ارتش فیلیپین، مدارک قلابی دریافت سلاح را از تاریخ مه ۱۹۸۵ تا فوریه ۱۹۸۶ امضا می‌کرده است. این روزنامه می‌نویسد این مدارک قلابی در اختیار واسطه‌های اسرائیلی قرار داده می‌شد تا آن را به ایالات متحده بازگردانند. بدین ترتیب مقامهای آمریکایی فکر می‌کردند اسلحه به فیلیپین و نه ایران ارسال می‌گردد و این توطئه عمدتاً برای مخفی‌نگهداشتن ارسال اسلحه به ایران، از شولتز و واینبرگر بوده است. این سلاحها عمدتاً سلاحهای سبک نیروی زمینی و مهمات و قطعات یدکی تانک و موتورهای تعمیر شده جت بوده‌اند.

* یونایتدپرس: وزارت دادگستری از پایگاه نیروی هوایی کلی در سن‌آنتونیو خواسته است تمام مدارک مربوط به ارسال اسلحه و قطعات یدکی به ایران را جهت تحقیقات، یافته و گردآوری نمایند. این پایگاه در ماههای فوریه و مه برای ارسال چهار محموله تسلیحاتی مورد استفاده واقع شده بود.

۲۱ آذر (۱۲ دسامبر)

رویتتر: منوچهر قربانیفر، دلال ایرانی سلاح، امروز گفت که وی شخصاً

گزارش واشنگتن پست ویلیام کیسی اظهار داشته که یک ثروتمند نیویورکی به او گفته است که کاناداییها ۲۰ میلیون دلار را، به امید به دست آوردن سود کلان از فروش سلاح به ایران، به این کار اختصاص داده بوده اند.

* رویتر: منابع دفاعی و تجار اسرائیلی اسلحه گفتند که شرکتهای مستقر در انگلستان و پرتغال در فروش سلاحهای اسرائیلی به ارزش صدها میلیون دلار به ایران طی ۶ سال گذشته دست داشته اند. آنها گفته اند که معاملات، مربوط به خیلی بیشتر و خیلی بیشتر از ارسال مقدار محدودی سلاحهای آمریکایی توسط اسرائیل به ایران بوده که موجب ایجاد جدی ترین بحران زمان ریاست جمهوری پرزیدنت ریگان شده است. سلاحهایی که به ایران ارسال شده رسماً به عنوان ارسال به انگلستان، با تأیید چهار وزیر دفاع متوالی اسرائیلی، مدرک سازی شده، اما این سلاحها هرگز به مقصد اعلام شده نرسیده است. منابع گفتند: سلاحها از هواپیماهای باربری شرکت اسرائیلی العال در فرودگاه لیسبون به هواپیماهای کرایه ای بدون مارک، منتقل و مستقیماً از طریق ترکیه به ایران ارسال می شده است. منابع گفتند: تجهیزات شامل مسلسل، سلاحهای کوچک، مهمات، بیسیم، مخازن سوخت و تانکهای هواپیما بوده است. آنها گفتند که اکثراً سلاحها توسط دلالهای خصوصی از انبارهای نیروهای مسلح اسرائیل، که شامل سلاحهای ساخت اسرائیل و سلاحهای به غنیمت گرفته شده بوده، خریداری می شده است.

* رویتر: یک مقام دفاعی اسرائیل گفت: «اسرائیل به خاطر زنده ماندن، سلاح صادر می کند. یعنی ما نمی توانیم خیلی سختگیر باشیم». اسرائیل آمار صادرات سلاح خود را منتشر نمی نماید، اما کارشناسان نظامی غربی تخمین می زنند که اسرائیل در سال گذشته تقریباً ۱/۵ میلیارد دلار، یعنی معادل یک سوم کل صادرات صنعتی خود، سلاح صادر کرده است. در ضمن معامله گر اسرائیلی اسلحه، یعقوب نیمروودی، در مقاله ای برای روزنامه معاریو از نقش خود در معامله سلاح به ایران دفاع کرده است. به گفته نیمروودی، یک مقام بلندپایه ایرانی در سال ۱۹۸۵ به او گفته است: «ما حاضریم نیروهای خود را به خاطر بازگرداندن ایران به غرب در اختیار شما بگذاریم زیرا شوروی و متحدانش در میان چپهای ایران قوی و خطرناک می باشند». ایرانیها هشدار داده بودند که ایران، در صورتی که کمک غرب را دریافت نکند، پس از مرگ آیت الله خمینی می تواند تبدیل به یک کشور دست نشانده شوروی شود.

* رویتر: دیوید کیمشه، مدیرکل سابق وزارت امور خارجه اسرائیل، امشب گفت که شرکت اسرائیل در معامله سلاح با ایران، با اطلاع و موافقت کامل دولت آمریکا صورت پذیرفت. او در مصاحبه با تلویزیون اسرائیل گفت که وی در تابستان سال ۱۹۸۵ جهت ملاقات با رابرت مکفارلن به واشنگتن رفت و مکفارلن کاملاً مشخص نمود که آمریکا خواستار انجام معامله می باشد. کیمشه گفت: «آمریکاییها در

به لبنان رفته و ترتیب آزادی سه گروگان آمریکایی را داده است و افزود امیدهایی وجود داشت که ۵ گروگان باقیمانده نهایتاً آزاد شوند. قربانیفر، که نامش مرتباً در تحقیقات مربوط به فروش سلاحهای آمریکایی به ایران و انتقال سود حاصل از فروش آن به شورشیان نیکاراگوئه برده شده است، دیشب برای اولین بار نظرات خود را در یک مصاحبه تلویزیونی در آمریکا بیان داشت. وی همراه با عدنان خشوچی، معامله گر عربستانی سلاح، در مصاحبه شرکت نمود. خشوچی گفت: ایده بهبود روابط بین آمریکا و ایران و تشویق عناصر میانه رو در دولت تهران اولین بار توسط قربانیفر مطرح شد. قربانیفر، که به گفته خشوچی خود را رئیس بخش اطلاعات اروپایی دولت ایران معرفی کرده بود، اظهار داشت: ۶ کشتی حامل سلاحهای آمریکایی به قیمت ۳۰ تا ۳۵ میلیون دلار به ایران ارسال شد که شامل ۲۰۰۰ موشک ضدتانک تاو و قطعات یدکی رادار بود. او گفت که معامله در ملاقاتی با رابرت مکفارلن، مشاور سابق امنیت ملی آمریکا، دیوید کیمشه مدیرکل وزارت امور خارجه اسرائیل، الیور نورث، عضو شورای امنیت ملی، و ژنرال بازنشسته هوایی ریچارد سکورد، مشاور غیررسمی الیور نورث، برنامه ریزی شد. قربانیفر گفت که در ملاقات با مذاکره کنندگان آمریکایی و اسرائیلی، من تقاضای سلاح کردم و آنها تقاضای کمک برای نجات گروگانها نمودند. قربانیفر گفت: «من به آنها آشکارا گفتم که (آزادی گروگانها) ربطی به مقامهای ایرانی ندارد. اما من می توانم کوشش خود را از طریق کانالهایی در لبنان که می شناسم بنمایم و از آنها بخواهم و حتی اصرار کنم که گروگانها را آزاد کنند». در رابطه با آزادی گروگانهای بیشتر، قربانیفر گفت: «این مشکل من خواهد بود. آنهایی که گروگانها را در اختیار دارند و می توان روی آنها تأثیر گذاشت، معتقد به رهبری مذهبی ایران می باشند». او افزود: «ما هم چنین می توانیم آنها را در زمینه های دیگر کمک نمایم آنها نیازهای دیگری نیز دارند».

* رویتر: روزنامه واشنگتن پست امروز گزارش داد که ویلیام کیسی، رئیس سازمان سیا، در ژوئیه ۸۵ یک ارزیابی در مورد به اصطلاح میانه روهای ایرانی که گفته می شد آماده بحث پیرامون بهبود روابط با آمریکا می باشند، جهت کاخ سفید تهیه کرده بود. ارزیابی سیا بنا به تقاضای رابرت مکفارلن، مشاور وقت امنیت ملی و عامل اصلی در فروش سلاح به ایران، صورت گرفته بود. مکفارلن به نوبه خود به وسیله سازمان اطلاعاتی اسرائیل از وجود چنین میانه روهایی مطلع گردیده بود. مدارکی که از طرف اسرائیلیها، توسط دیوید کیمشه، مدیرکل وزارت امور خارجه اسرائیل، ارائه شده بود شامل لیستی از هزار ایرانی از جمله افسران ارشد ارتش و نمایندگان مجلس بوده است.

* رویتر: معاون نخست وزیر کانادا، دان مازانکفسکی امروز گفت: کانادا نگرانی خود را درباره تأخیر واشنگتن در ارسال اطلاعات مبنی بر مداخله سرمایه داران کانادایی در معامله سلاحهای آمریکایی با ایران، به آمریکا ابراز نموده است. بر طبق

کمپانی مذکور نیز ۱۰۰۰۰ دلار دریافت می‌نماید.

۲۲ آذر (۱۳ دسامبر)

رویت: پرزیدنت ریگان دیروز پیشنهاد کرد که جان پویندکستر و الیور نورث با کنگره همکاری کامل را بنمایند و هر چه را می‌دانند ابراز نمایند. پرزیدنت ریگان در ملاقات با تعدادی از بازدیدکنندگان از کاخ سفید، دیروز گفت که در عملیات سری فروش سلاح به ایران و ارسال پول به شورشیان نیکاراگوئه اشتباهاتی صورت گرفته است. او گفت: «ما تا زمانی که کلیه حقایق در برابر مردم آمریکا فاش نشود قانع نخواهیم شد».

۲۳ آذر (۱۴ دسامبر)

رویت: روزنامه نیویورک تایمز به نقل از جان کلی، سفیر آمریکا در لبنان، نوشته است که کلی تلگرافی را از جان پویندکستر، رئیس سابق شورای امنیت ملی، دایر بر موافقت شولتز دریافت نموده بود. در بیانیه شولتز در هفته گذشته گفته شده بود که شولتز از خبر مداخله جان کلی در قضیه ایران، بدون اطلاع به وزارت امور خارجه آمریکا، شوکه شده بود. نیویورک تایمز همچنین نوشت که تنها تعداد کمی از مقامهای پنتاگون درباره فروش سلاح به ایران اطلاع داشته‌اند.

* رویت: روزنامه لوئل سان نوشته است که متجاوز از پنج میلیون دلار از سود حاصل از فروش سلاحها به ایران جهت مبارزه انتخاباتی کاندیداهای محافظه کار سنای آمریکا و همچنین تبلیغات گسترده علیه دموکراتهای مخالف سیاستهای پرزیدنت ریگان در آمریکای لاتین، مورد استفاده قرار گرفته است. در گزارش دیگری گفته شده که الیور نورث شخصاً مبارزه تبلیغاتی را در مطبوعات آمریکا جهت کسب حمایت برای شورشیان نیکاراگوئه، سرپرستی می‌کرده است. روزنامه میامی هرالده از قول منابعی که نامشان فاش نشده، نوشته است که رئیس ارتباطات کاخ سفید، پاتریک بوچانان، گاهی در ملاقاتهای برنامه ریزی شرکت می‌کرده است. میامی هرالده، به نقل از منابع می‌نویسد که مبارزه تبلیغاتی در مطبوعات آمریکا در اواخر سال ۱۹۸۵ شروع شد و تا انتخابات ماه نوامبر گذشته ادامه داشت.

* آسوشیتدپرس، تل‌آویو: زیوشیف، خبرنگار روزنامه هارتری، گفت که ایران در مقابل دریافت ۵۰۰ موشک تاو، ۵ میلیون دلار به اسرائیل پرداخت کرده و گروگان آمریکایی، کشیش بنجامین ویر را در سپتامبر ۱۹۸۵ آزاد ساخته است. شیف گفت که این پول از طریق سوییس به حساب وزارت دفاع اسرائیل در بانک اوتزارهاچایال منتقل گردیده است.

بالاترین سطوح از همه جزئیات عملیات با خبر بودند. او کاملاً از عملیات پشتیبانی نمود و گفت این مایه تأسف است که عملیات کاملاً موفق نشد و فقط یک گروگان آزاد گردید. کیمشه افزود: «اما ایرانیها شرکای ایده‌آلی برای موفقیت نیستند». یعقوب نیمروودی، معامله‌گر اسرائیلی، که با وی نیز مصاحبه تلویزیونی به عمل آمد، گفت که وی ۲۵ سال در ایران به سر برده، ابتدا به عنوان وابسته نظامی و بعد در مأموریتی جهت کمک به ساختن پلیس مخفی ایران (ساواک). کیمشه و نیمروودی حاضر نشدند تأیید کنند که علت شکست عملیات، یک اشتباه جدی از طرف اسرائیل بوده است. مصاحبه‌کننده ادعا کرد که ایران قول داده بود در عوض ۱۸ موشک ضد هواپیمای هاک نوع جدید، ۲ گروگان دیگر را آزاد نماید. اما یک نفر در وزارت دفاع اسرائیل تصمیم گرفت تا ۱۸ موشک هاک مدل قدیمی به ایران ارسال نماید. این موشکها توسط ایران برگردانده شد و معامله به هم خورد.

* واشنگتن پست در مقاله‌یی به قلم باب وودوارد می‌نویسد: در تابستان ۱۹۸۵ کیسی، رئیس سیا با فراهم کردن اطلاعاتی در تأیید ادعاهای اسرائیل دایر بر تمایل «میان‌روها» به شروع مذاکرات با آمریکا، کاخ سفید را تشویق به انجام یک اقدام محرمانه در رابطه با ایران نمود... پس از آن در ژوئیه ۱۹۸۵ در واشنگتن ملاقاتی بین مک‌فارلن و کیمشه صورت می‌گیرد. کیسی پس از تحقیق، اطلاعات اسرائیل را تأیید می‌کند... چندماه قبل از آن گراهام فولر تحلیل‌گر ارشد خاورمیانه سیا، این بحث را مطرح کرده بود که وقت بهبود روابط با ایران فرا رسیده است. کیمشه و سایر دیپلماتهای بلندپایه اسرائیلی مقدار زیادی اطلاعات و اسناد و نوار، به همراه یک لیست از ۱۰۰۰ نفر در ایران که مایل به ایجاد رابطه با آمریکا هستند، را ارائه داده بودند. این لیست شامل فرماندهان هنگ در ارتش و عناصر کلیدی بودند. بعضی از آنها رابطهای مخفی سیا در ایران در قبل از سال ۱۹۷۹ بودند. مک‌فارلن در شهادت خود در برابر کمیته روابط خارجی مجلس گفت که اطلاعات قانع‌کننده‌یی از طرف ایرانیهای میانه‌رو به او داده شده است ولی او نمی‌تواند آن مطالب را در جلسه علنی فاش سازد... به گفته منابع، گراهام فولر در اوایل سال ۱۹۸۵ گزارشی تهیه کرده بود که آگاهی سیا را نسبت به مسأله ایران ارتقا داد و زمینه این اعتقاد را که در ایران میانه‌رو وجود دارد، فراهم آورد. در این گزارش همچنین آمده است که رژیم ایران در حال از هم‌پاشیدن است و شوروی سعی می‌کند که در این میان نفوذ به دست بیاورد.

* آسوشیتدپرس: ایران خواستار استرداد ۳۰۰ میلیون دلار اسلحه‌یی است که در زمان شاه از آمریکا خریده است. مقداری از این سلاحها دچار نقص و پوسیدگی شده‌اند. حدود ۵ تا ۸ میلیون دلار از این سلاحها در انبارهای کمپانی ویکتوری و ن‌لین در آلکساندریای ویرجینیا نگهداری می‌شود. هر ماه پنتاگون برای انبار این سلاحها یک صورت‌حساب ۲۳۰۰۰ دلاری برای دولت ایران می‌فرستد و

۲۴ آذر (۱۵ دسامبر)

رویت: دولت آمریکا امروز از اظهارنظر پیرامون گزارشی مبنی بر این که واشنگتن به طور مخفیانه به عراق اطلاعات می‌داده است، خودداری نمود. روزنامه واشنگتن پست نوشته بود که سازمان سیا به طور سری به بغداد اطلاعاتی، از جمله عکسهای ماهواره‌یی، به منظور کمک به بمباران ترمینالهای نفتی و نیروگاههای برق ایران می‌داده است.

* رویت: روزنامه یواس.ا.تودی امروز گزارش داد که تری ویت، میانجی کلیسای انگلستان در مذاکره درباره گروگانها، در تماس نزدیک با شخص کلیدی ماجرای فروش سلاح به ایران بوده است. به نوشته این روزنامه، تری ویت ۶ مرتبه در سال ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶ سرهنگ الیور نورث را، که آن وقت عضو شورای امنیت ملی آمریکا بوده، ملاقات کرده است. این روزنامه به نقل از رابرت اوکلی، رئیس سابق اداره مبارزه با تروریسم وزارت امور خارجه آمریکا، می‌نویسد: نورث به تری ویت در رابطه با کوششهایش برای آزادی گروگانها کمک می‌نمود که کارش تسهیل شود، از جمله در مورد مسأله حمل و نقل با هواپیما، مسأله مسکن و حفاظت. به علاوه طبق گفته اوکلی، تری ویت از کمک سفیران آمریکا در انگلستان، لبنان، سوریه و قبرس برخوردار بود و از سفارتخانه‌های آمریکا به عنوان خانه‌های امن استفاده می‌کرد و گاهی اوقات مقامهای آمریکایی را در واشنگتن در جریان کارها می‌گذاشت.

* رویت: ویلیام کیسی، رئیس سازمان سیا، به مجله تایم گفت: «من فکر می‌کنم که در مجموع از انتقال پولها خبر داشتیم و احتمالاً اگر می‌خواستیم، می‌توانستیم گزارشی را بر این مبنا تهیه نماییم. اما ما این کار را نکردیم زیرا ما مسئول انجام عملیات نبودیم و عملیات را چند نفر در شورای امنیت ملی انجام می‌دادند. این عملیات مربوط به آنها بود و آنها مسئول عملیات بودند». کیسی گفت: «ما از مداخله با شورشیان نیکاراگوئه منع شده بودیم و بنابراین ما خود را از آن دور نگهداشته بودیم».

* رویت: مقامهای سویسی امروز دستور بلوکه کردن موقت چندین حساب بانکی را در ژنو - که مقامهای آمریکایی ادعا کرده‌اند برای انتقال پول حاصل از فروش سلاح به ایران به شورشیان نیکاراگوئه مورد استفاده قرار می‌گرفته - صادر کردند. منابع حقوقی گفتند که حداقل یکی از حسابها مربوط به الیور نورث، سرلشکر بازنشسته هوایی، ریچارد سکورد و آلبرت حکیم، تاجر ایرانی مقیم آمریکا بوده است.

* مجله آمریکایی تایم در مقاله مفصلی با عنوان «در جستجوی رد پول»، در شماره ۲۴ آذر (۱۵ دسامبر ۸۶) می‌نویسد: «... هفته گذشته، هنگامی که مجرای پیچ‌دریچ کمک‌رسانی "ایران-کنترا"ی دولت ریگان زیر ذره‌بین قرار گرفت، رد پول، سرخهای بیشمار به دست خبرنگاران (از جمله وودوارد خبرنگار واشنگتن پست) و بازرسان کمیسیونهای کنگره داد... این مسیر از مجموعه پر پیچ و خم و تو در تو دسیسه‌های بین‌المللی، ادعاهای متناقض دولتها و انحراف مشکوک مسیر پولها توسط وابسته‌های مرموز می‌گذشت. شرکتی پویشی درست شده بود، فقط برای سایه‌انداختن بر روی اسناد کتبی و جادادن افراد غیردولتی به عنوان «سپرحائل» مأموران دولتی که مدیریت برنامه را به عهده داشتند. ولی در سراسر این مسیر پیری و خم، بازرسان بارها به جا پای ظریف سیا و حضور ناشیانه‌تر سرهنگ دوم الیور نورث و دار و دسته بچه‌های قدیمی همکاری در میان کارمندان شورای امنیت ملی، برخوردند. حتی زمانی که ریگان کوشید بار دیگر کنترل رویدادها را، در مهمترین بحران دوران ریاست‌جمهوریش، به دست گیرد، افشاگریهای جدید راجع به توطئه‌های پنهانی، او را در حالت تدافعی نگهداشت... مطالب افشاشده، به طور جسته گریخته و گاه متناقض، از این قرارند: تاکید آمیرام نیر، مشاور اسحاق شمیر، نخست‌وزیر اسرائیل، در مسائل ضد تروریستی، بر این که ایالات متحده بود که تصمیم گرفت ایران چه بهایی برای سلاحهای آمریکایی باید بپردازد. با وجود تاکید پرزیدنت ریگان بر این که یک کشور ثالث، احتمالاً اسرائیل، اسلحه تحویل شده به ایران را «بیش از بهای واقعی» حساب کرده بود، نیر، به مقامهای بالادست خود در دولت اسرائیل، از نشستی خبر داد که احتمالاً در واشنگتن، در اوایل سال جاری (اواخر ژانویه یا اوایل فوریه) برگزار شد و طی آن نورث قیمتی برای سلاحها تعیین کرد که سه تا چهار برابر قیمت اصلی ثبت شده آن در دفاتر بود. نیر همچنین ادعا کرد که مقامهای دیگری از کاخ سفید، که نامشان مکتوم مانده است، در این جلسه حضور داشتند و راجع به قیمت دولاً پنهان "هیچ کس حرفی نداشت". واشنگتن پست گزارش داد که بخشی از منافع فروش اسلحه به ایران به حساب مخصوص سیا در یکی از بانکهای سوییس ریخته شد. این حساب برای تأمین مالی نیروهای شورشی افغانستان و نیز قوای جوناس ساویمی، علیه دولت مارکسیستی آنگولا هم به کار می‌رفت. واشنگتن پست به نقل از یک "مقام بلندپایه آمریکا" مدعی است که ایالات متحده و عربستان سعودی در سال جاری، هر یک ۲۵۰ میلیون دلار به این حساب واریز کرده‌اند... سیا با انتشار یک تکذیب‌نامه غیرعادی، تاکید کرده که فقط در پرداخت ۱۲ میلیون دلار بابت بهای ثبت شده سلاحها به پنتاگون، شرکت داشته و از معامله با ایران نه سودی برده و نه راه هیچ وجهی را به سوی کنترها کج کرده است. در بهار گذشته، نورث شماره حسابی را در یکی از بانکهای سوییس به وزارت خارجه داد که سلطان برونئی "چندین میلیون دلار" برای کمکهای انسانی به کنترها به آن واریز کرده بود. این وجه را الیوت ابرافر، دستیار وزیر خارجه آمریکا در امور کشورهای آمریکایی، با موافقت شخص جرج شولتز درخواست کرده بود. معلوم نیست

این وجه چگونه خرج شد. میلیاردی به نام اچ. راس پروت تأیید کرد که شخصی نورث برای تهیه دو میلیون دلار دو بار به او مراجعه کرد تا برای آزاد ساختن گروگانهایی که در لبنان هستند پرداخت شود و او نیز این تقاضاها را برآورده کرد. هر دو کوششی که در این زمینه انجام گرفت - یکی در سال ۱۹۸۴ و دیگری در ماه مه امسال - عقیم ماند. بار دوم پروت ۲ میلیون دلار به قبرس فرستاد تا با گروگانها در دریا مبادله شود. در همان ماه نورث و رابرت مکفارلن، مشاور سابق امنیت ملی، راه دیگری را برای آزادسازی گروگانها دنبال می کردند: پرواز به تهران با هواپیمایی پر از اسلحه آمریکایی. این ماجراها در همان زمانی بود که رئیس جمهور اعلام می کرد ایالات متحده هیچگاه بابت آزادی گروگانها پولی نخواهد پرداخت. درحالی که خبرنگاران و سایر جستجوگران مسیر انحرافی پول را دنبال می کردند، نکات دیگری هم کشف شد... یکی از عوامل سیا، که مدعی است در قضیه پرداخت پول به کنتراها به طور مستقیم شرکت داشته، به مجله تایم گفت که تعدادی از همکارانش بیم دارند دولت هرگونه مسئولیتی را درمورد عملیات آنها تکذیب کند. او می دانست که کاری که می کرده خلاف قانون است ولی مدعی است که، به گفته مقامهای بالادست، "رئیس جمهور خواهان انجام آن است"... وکیلان مدافع دوازده دلال بین المللی اسلحه، که به اتهام توطئه برای فروش بیش از ۲ میلیارد دلار سلاح به ایران در سال گذشته در انتظار محاکمه در یکی از دادگاههای فدرال نیویورک به سر می برند، مدعی اند که مقامهای بلندپایه دولتی از برنامه با خبر بوده و مخفیانه آنها را تشویق کرده اند. آنها ادعا می کنند که در بسیاری از موارد، موافقت شفاهی جرج بوش، معاون رئیس جمهور، را جلب کرده بودند... فرد غدیری، یکی از مخالفان دولت سعودی، که مدعی است اطلاعاتش را از یکی از افراد خانواده سلطنتی سعودی به دست آورده است، به تایم گفت: سعودیها، در واقع، از پشت صحنه، حساب بانکی مربوط به فروش اسلحه به ایران و کنتراها را تأمین می کردند... بنا بر گزارشی، در ماه گذشته، ملک فهد به یاسر عرفات، رئیس ساف، گفته است که نزدیک شدن به ایران قابل توجیه است، زیرا "ما مصالح امنیتی خود را باید در نظر داشته باشیم. به هر جهت ماهنوز هم به صدام کمک مالی می دهیم"... به گفته منابع آمریکایی، روابط معنی دار سعودی با کنتراها هنگامی شروع شد که ویلیام کیسی، رئیس سیا، در دیدارش از جده در ماه فوریه ۱۹۸۴، از ملک فهد چنین کمکی را درخواست نمود... غدیری می گوید: "چون آمریکا به عربستان سعودی کمک می کرد که ایران را رام کند، عربستان سعودی هم به آمریکا در مورد کنتراها کمک می کرد". به گفته غدیری، زمانی که اسلحه آمریکایی از طریق اسرائیل به ایران می رفت، سعودیها بهایش را می پرداختند. این پول به عدنان خشوچی تاجر میلیارد سعودی می رسید که به عنوان قائم مقام خانواده سلطنتی عمل می کرد. خشوچی به نوبه خود حق دلالتی واسطه های ایرانی را می پرداخت و قیمت ثبت شده سلاحها را به سیا می داد تا به حساب پنتاگون واریز کند. برای مخفی نگه داشتن مسیر پولها، از حسابهای بانکی و شرکت های پوشالی متعددی استفاده می شد...

* روزنامه واشنگتن پست، در مقاله ای به قلم باب وودوارد، می نویسد: «بنا به اظهار منابع مطلع، سازمان سیا به طور مخفیانه اطلاعات دقیقی را، از جمله اطلاعات اخذ شده از عکسهای حساس شناسایی ماهواره های آمریکا، در اختیار عراق می گذاشت تا در جنگ بین دو کشور، به عراق، در حمله های هواییش به ترمینالهای نفتی ایران و ایستگاههای تولید برق، کمک نماید. این اطلاعات مدت دو سال به عراق داده می شد. در همین مدت آمریکا، برای آزاد کردن گروگانها و برقراری ارتباط با ایران، به ایران سلاح می فروخته است... یک منبع که اطلاعات دست اول دارد، گفت که چند ساعت پس از یک حمله هوایی، عراق عکسهای ماهواره ای را از محل مورد حمله دریافت می داشت تا مقدار آسیب را تخمین بزند و حمله بعدیش را طرح ریزی کند... یک مقام بلندپایه دولت آمریکا گفت که این عمل برای به بن بست کشاندن جنگ صورت می گرفته است. دانیل هاوارد، سخنگوی کاخ سفید، گفت که اظهار نظری در مورد این گزارش نخواهد شد چون مربوط به امور اطلاعاتی است.

۲۵ آذر (۱۶ دسامبر)

آسوشیتدپرس: رادیو اسرائیل و روزنامه یدیوت آهارونوت گزارش دادند که نورث امسال چندین بار از اسرائیل خواست که به قرارگاههای مردان مسلح حزب الله هوادار ایران حمله نکند. نورث به اسرائیل گفت که حمله به قرارگاههای حزب الله مذاکرات مربوط به آزادی گروگانها را به خطر خواهد انداخت. آهارونوت می افزاید: اسرائیل با درخواست آمریکا موافقت نمود زیرا به نظر می رسید که دستورها از بالاترین مقام می آیند.

* آسوشیتدپرس: روز سه شنبه کاخ سفید استعفای دو عضو شورای امنیت ملی را اعلام نمود. یکی از این دو تن، هاوارد تیچر، مدیر دفتر امور سیاسی - نظامی، و یکی از طراحان فروش سلاح به ایران است که به دلایل خصوصی استعفا داده است.

* رویتر: یاسوهیروناکاسونه نخست وزیر ژاپن، امروز هرگونه مداخله خود را در ماجرای فروش سلاح به ایران تکذیب نمود. وی در توکیو به خبرنگاران گفت: هیچ رابطه ای بین نامه هایی که او برای رئیس مجلس ایران، هاشمی رفسنجانی ارسال نموده با قضیه فروش سلاح وجود ندارد. ناکاسونه گفت که در نامه های خود خواستار آزادی گروگانهای خارجی به دلایل حقوق بشری شده و قبل از ارسال آنها با وزیر امور خارجه وقت ژاپن مشورت کرده بود. ناکاسونه گفت که رفسنجانی قول داده بود که کوششهای خود را در حل قضیه گروگانها به کار گیرد.

* رویتر: تری ویت هرگونه رابطه و مداخله ای را در فروش سلاح به ایران که

در ارسال سلاحهای آمریکایی به ایران کمک نموده‌اند، اما آنها (تسلیمات) را فقط تا اسرائیل حمل نموده‌اند. او نگفت که سلاحها چگونه از اسرائیل به ایران منتقل شده‌اند.

* بوستون کلوب در مقاله‌یی، به قلم ویلیام بیچر، می‌نویسد: «کارشناسان بلندپایه آمریکا در مورد ایران، اکنون بر این عقیده‌اند که آیت‌الله روح‌الله خمینی احتمالاً از تماسهای مخفی با مقامهای آمریکا، از زمان آغاز آن در دسامبر ۱۹۸۵، مطلع بوده و آن را تأیید می‌کرده است، هر چند دولت آمریکا اصرار می‌ورزد که قصد ایجاد روابط نزدیکتر با ایرانیان "میان‌رو" را داشته است... دلایل اطلاع خمینی عبارتند از: ۱- خمینی اعتراضهای مجلس را ساکت کرد. ۲- وی نه کسی را اخراج کرد، نه به کسی مارک زد. ۳- وی به افراد درگیر تبریک گفت که باعث بحران در واشنگتن شده‌اند. ۴- رهبران ایران به راحتی پیشنهاد کرده‌اند که اگر آمریکا ۳۵۰ میلیون دلار سلاح ضبط‌شده ایران را آزاد نماید، به آزادی گروگانها کمک کنند. ۵- افشاشدن ارسال سلاح به ایران توسط آمریکا، اخذ سلاح از دیگر منابع را برای ایران آسان نموده است. یک مقام آمریکایی گفت: ما عقیده داریم که اگر در ایران تحقیقی در مورد تماسها صورت گیرد، این تحقیقات به خود خمینی یا اشخاص بسیار نزدیک به او منتهی خواهد شد...».

۲۷ آذر (۱۸ دسامبر)

رویتر: هنری کیسینجر، وزیر امور خارجه سابق آمریکا، امروز گفت که نزدیکی آمریکا به ایران صحیح، اما تصمیم فروش سلاح به این کشور یک اشتباه بزرگ بوده است. کیسینجر بدون دادن توضیح گفت: دولت آمریکا از این اشتباه نجات پیدا خواهد کرد و تا بهار سال آینده ما پیشرفتهای مهمی را در سیاست خارجی آمریکا مشاهده خواهیم کرد.

* رویتر: کمیته اطلاعاتی سنای آمریکا از رابرت مک‌فارلن خواسته است تا امروز مجدداً در مقابل این کمیته ظاهر شده و در مورد تضادهای موجود در تعیین تاریخ دقیق اجازه پرزیدنت ریگان در ارسال سلاح به ایران به سئوالاتی پاسخ دهد. مک‌فارلن به کمیته روابط خارجی کنگره آمریکا گفته بود که ریگان اولین بار در اوت ۱۹۸۵، قبل از ارسال محموله‌ها، اجازه ارسال سلاح به ایران را صادر کرد، اما دونالد ریگان، رئیس کارمندان کاخ سفید، در مقابل کمیته سنا شهادت داد که پرزیدنت ریگان در ماه اکتبر سال گذشته، بعد از آن که سلاحهایی به ایران ارسال و یک گروگان آمریکایی به نام کشیش بنجامین ویر آزاد شد، دستور ارسال سلاح را صادر نمود.

گفته شده در عوض آزادی گروگانهای آمریکایی به عمل آمده تکذیب نمود. وی طی بیانیه‌یی نوشت: «مأموریت من در آزادی گروگانها همیشه براساس اصول انسان‌دوستانه بوده و هیچ وقت من معامله سلاح یا پول نکرده‌ام. مأموریت من در گذشته و در آینده مستقل از هر دولتی بوده و خواهد بود».

* رویتر: سخنگوی کاخ سفید، لاری اسپیکر امروز اعلام کرد که هوارد تیچر، از دادن شهادت در مقابل کنگره پیرامون افتضاح فروش سلاح به ایران خودداری نمود.

* رویتر: اسحاق شمیر، نخست‌وزیر اسرائیل به تعدادی از خبرنگاران ژاپنی که روز دوشنبه با وی مصاحبه نمودند گفت: این ایران بود که قدم اول را در تقاضا از آمریکا برای فروش سلاح برداشت. روزنامه توکیودیلی به نقل از اسحاق شمیر نوشت: «برای اثبات این که ایران جداً خواهان ایجاد روابط با آمریکا می‌باشد، طرف ایرانی تقاضای معامله سلاح را نمود». روزنامه‌های توکیودیلی و نیهون‌کیزای به نقل از شمیر گزارش دادند که صدور سلاح به ایران از طرف اسرائیل، بنا به تقاضای آمریکا صورت گرفت و اسرائیل خود آغازگر ارسال نبوده است.

* رویتر: مقامهای آمریکایی امروز گفتند که پرونده حاوی اطلاعات مربوط به فروش سلاح به ایران متعلق به مردی که در ارتباط با فروش سلاحها بوده در آخر هفته گذشته از دفتر وکیلش دزدیده شده است. ستوان تام دیویس، رئیس پلیس ناحیه سانتاکلرا گفت: دزدیدن پرونده، پس از آن که فردی وارد دفتر وکالت سه وکیل به نامهای دنبار، کوارد و مور شده بود، اطلاع داده شد. هوریس دنبار وکالت آلبرت حکیم، تاجر ایرانی را که شریک ژنرال بازنشسته هوایی ریچارد سکورد می‌باشد به عهده دارد. به گفته دیویس، دنبار گفته است که پرونده شامل اطلاعات مربوط به فروش سلاح و راکتورهای اتمی به ایران بوده است.

۲۶ آذر (۱۷ دسامبر)

رویتر: روزنامه الجمهوریه امروز گزارش داد که مصر طی سال گذشته چندین تقاضای ایران را جهت خرید سلاحهای مصری رد نموده است. به نوشته روزنامه مزبور، عدنان خشوچی ثروتمند عربستان سعودی، کوشش نمود تا به عنوان واسطه عمل نماید اما قاهره از معامله با وی خودداری نمود.

* یونایتد پرس: لنگتون، رئیس شرکت ساترن ایر ترانسپورت، که در جریان حمل اسلحه به ایران دخالت داشته، گفت: مایل است در مقابل هیأت منصفه و کنگره شهادت بدهد و کاملاً در این رابطه همکاری خواهد نمود. او گفت: هواپیماهای وی

رویت: کمیته اطلاعاتی سنا دیروز کار خود را با تحقیق مجدد از رابرت مکفارلن مشاور سابق امنیت کاخ سفید خاتمه داد. مکفارلن دیروز مجدداً اظهارات قبلی خود را تکرار نمود که پرزیدنت ریگان شفاهاً قبل از ارسال اولین محموله سلاح به ایران در سپتامبر ۱۹۸۵، اجازه صدور را صادر کرده بود. اعضای کمیته اطلاعاتی از جمله رئیس کمیته، سناتور دورن برگر، و معاون کمیته، سناتور پاتریک لیهی، خاطرنشان کردند که آنها گفته مکفارلن را از گفته دونالد ریگان قابل قبول تر می دانند. مقامهای اسرائیلی که به عنوان واسطه در انتقال سلاح عمل کردند گفته مکفارلن را تصدیق کرده و گفته اند که پرزیدنت ریگان اجازه صدور اولین محموله را در اوت ۱۹۸۵ داده بود.

* رادیو رژیم: رفسنجانی در مراسم نماز جمعه اظهار داشت: «...حرف ما با آمریکا که این چنین برای برقراری ارتباط با جمهوری اسلامی ایران تلاش می کند، این است که میلیاردها دلار اموال توقیف شده ما را تحویل دهد و ما هم از مسلمانان لبنان می خواهیم که گروگانهای آمریکایی را آزاد کنند. اما آمریکا نباید تقاضای برقراری روابط با ایران را داشته باشد، زیرا این مسأله مسأله دیگری است».

* روزنامه لوموند در مقاله مفصلی به قلم ژ. پ. لانژلیه، گزارشگر روزنامه در اورشلیم، به بررسی سهم اسرائیل در ماجرای ارسال اسلحه به ایران پرداخته است. ترجمه بخش عمده این مقاله، که با عنوان «تکه اسرائیلی مجموعه ایران گیت» در لوموند چاپ شده، از این قرار است: «اسرائیل، به خلاف آمریکا، به هیچ نوع تحقیق اداری یا پارلمانی دست نزد. فقط منشی نظامی نخست وزیر مأموریت یافت از یکی دو شخصیت کلیدی، از جمله آمیرام نیر، مشاور دولت در امور مربوط به تروریسم، به طور غیررسمی سؤال کند. چند دست اندرکار اسرائیلی، از جمله یعقوب نیمروودی، تاجر پولدار اسلحه، به ویژه برای توجیه کار خودشان، حرفهای بیشتری زدند. بنابراین در این بازسازی، نقش اساسی را به طور اخص مطبوعات بازی می کنند که روز به روز از مطالبی که به طور عمد "درز پیدا می کند" بهره می گیرند. به کمک این افشاگریها اینک می توان "تکه" اسرائیلی در مجموعه بزرگ "ایران گیت" را بازسازی کرد. دخالت اسرائیل در این ماجرا هجده ماه طول کشید که به دو مرحله تقسیم می شود؛ یکی از مارس تا دسامبر ۱۹۸۵ و دیگری از ژانویه تا اکتبر ۱۹۸۶. به نوشته روزنامه هآرتس، فکر "معامله" با ایران از آمریکا سرچشمه گرفت نه از اسرائیل. ماجرا طی گفتگویی شکل گرفت که در مارس ۱۹۸۵، در اورشلیم، بین شیمون پرز، نخست وزیر، و میکائیل لدین، وکیل و مشاور شورای امنیت ملی، به عمل آمد. در آن هنگام شخص اخیر، به نمایندگی از طرف رئیسش، مکفارلن، دو سؤال از آقای پرز می کند: آیا اسرائیل وسیله تماسی در اختیار دارد که به آمریکا امکان دهد بعد از مرگ

خمینی در ایران دوباره پا بگیرد؟ آیا اسرائیل می تواند به آزاد شدن گروگانهای آمریکایی کمک کند؟ در واقع واشنگتن از میان گروگانها، به ویژه به گرانقدرترینشان، ویلیام باکلی، رئیس پایگاه "سیا" در بیروت، می اندیشید که یک سال پیشتر ربوده شده بود. ظاهراً آمریکاییها حتی نام گروگانهای دیگر را مطرح نکردند. آقای پرز که تردید ندارد کاخ سفید منشأ این درخواست است، دوست دیرین و مشاور خود شوئیمر، رئیس و بنیانگذار شرکت صنایع هواپیمایی اسرائیل، را به سرعت در جریان قرار می دهد. او تحویل سلاح برای نرم کردن جمهوری اسلامی را پیش می کشد و پیشنهاد می کند که آقای یعقوب نیمروودی، وابسته سابق نظامی در زمان شاه که ایران را به خوبی می شناسد، واسطه این امر قرار گیرد. آقای نیمروودی با کمک عدنان خشوچی، سرمایه دار سعودی، با منوچهر قربانیفر، تاجر ایرانی که در خارج زندگی می کند و از فرش گرفته تا موشک تقریباً همه چیز می فروشد، تماس می گیرد. این شخص با آن که در سابق از رؤسای ساواک، پلیس مخفی شاه بوده، با تهران روابط خوبی دارد. او پیشنهاد می کند باکلی با سلاح مبادله شود، بی آن که پولی پرداخت گردد. اورشلیم این پیشنهاد را رد می کند. دست آخر این ایرانی مخفیانه به اسرائیل می آید تا خودش فهرست تفصیلی سلاحهای مورد نیاز تهران را تهیه کند. پس از ماجراهایی، تهران پانصد موشک ضدتانک تاو درخواست می کند. آقای رابین، وزیر دفاع، که در جریان معامله قرار داده شده، تحویل همه سلاحها را نمی پذیرد. او پیشنهاد می کند برای آزمودن ایران، در وهله اول فقط صد موشک تحویل داده شود، آن هم به دو شرط. یکی این که قیمت سلاحها (۳/۵ میلیون دلار) قبلاً پرداخت شود و دیگر آن که آقای مکفارلن به طور کتبی تأیید کند که آقای ریگان با معامله موافق است و تعهد کند که ظرف یک ماه تمامی قطعات را، یک به یک، به انبارهای مهمات اسرائیل برمی گرداند. آقای شمیر، وزیر خارجه، نیز وارد صحنه می شود. آقای دیوید کیمشه مدیرکل وزارتخانه اش، که باید جنبه سیاسی عملیات را زیر نظر داشته باشد، برای کسب تضمینهای درخواست شده به واشنگتن می رود. او در بازگشت، نامهایی از رئیس جمهوری در دست ندارد، اما حامل صورت جلسه مذاکراتش با مکفارلن است که در آن به صراحت قید شده که آقای ریگان معامله را تأیید می کند (طبعاً اسرائیل متن این صورت جلسه را نگاه داشته است). بدین ترتیب آقای رابین راضی می شود و موافقتش را اعلام می کند. این قضیه به اواخر اوت ۱۹۸۵ برمی گردد.

تحویل سلاح در سه نوبت انجام می گیرد. در دو نوبت اول به ترتیب صد و چهارصد موشک تاو فرستاده می شود که به آزادی کشیش بنجامین ویر در ۱۴ سپتامبر ۱۹۸۵ منجر می گردد. آقایان ریگان و پرز با حرارت تمام، تلفنی به یکدیگر تبریک می گویند. در نوبت سوم از هشتاد موشک ضدتانک هاک و دستگاه پرتاب آن که ایران درخواست کرده بود، تنها هیجده دستگاه، آن هم از نوع از رده خارج شده اش، فرستاده می شود. ایرانیها، خشمناک از این ماجرا، خلبان هواپیما را بازداشت می کنند و پولشان را پس می خواهند. بعد، وقتی پول را می گیرند، هواپیما را پس می فرستند منتها بدون سلاحهای هاک. در پایان سال ۱۹۸۵ چند عامل سبب می شوند

* یونایتدپرس: تیچر، عضو سابق امنیت ملی، برای اولین بار طی یک یادداشت، فروش اسلحه به ایران را در سال ۱۹۸۵ پیشنهاد نمود. یک مقام دولتی گفت: «در این یادداشت نوشته شده که جوهر مسأله این است که اکنون زمان بازگشایی استراتژیک به سوی ایران فرا رسیده است». تیچر طراح این سیاست بوده است. وی کسی است که همراه مکفارلن در ۲۸ مه به ایران سفر کرده و به عنوان منبع اطلاعاتی مورد استفاده مکفارلن قرار می گرفته و در ملاقاتها یادداشت برمی داشته است.

۲۹ آذر (۲۰ دسامبر)

رویتر: قاضی لارنس والش، ۷۴ ساله، که قبلاً معاون دادستان کل آمریکا و مذاکره کننده صلح ویتنام بود، به وسیله کمیته ای مرکب از سه قاضی به عنوان تحقیق گر ویژه برای قضیه صدور سلاح به ایران و انتقال پول به شورشیان نیکاراگوئه برگزیده شد. والش پس از انتخاب به خبرنگاران گفت که باید سریعاً شروع به کار نمود. پرزیدنت ریگان از انتخاب وی استقبال کرد و قول هرگونه همکاری را داد.

* رویتر: سناتور ادوارد کندی امروز از دولت آمریکا خواست تا فرستاده ای را به منظور مرمت صدمات وارده از معامله سلاح با ایران به خاورمیانه اعزام دارد. کندی که روز پنجشنبه از یک سفر ۷ روزه به اسرائیل، اردن و مصر به آمریکا بازگشت، به خبرنگاران گفت که وی طی سفر خود دریافت که فروش سلاح توسط دولت آمریکا به ایران آسیب فراوانی به منافع آمریکا در خاورمیانه وارد آورده است. کندی گفت: «فاجعه فروش سلاح به ایران تنها به نفع تروریستها تمام شده است و ما نباید هیچ فرصتی را برای به دست گرفتن ابتکار عمل مجدد از دست بدهیم».

* به نوشته لس آنجلس تایمز، یکی از اعضای کمیته اطلاعاتی مجلس که مشغول تحقیق در مورد ارسال سلاح به ایران می باشد، گفت که ادوین میس، دادستان کل آمریکا، در شهادت خود پشت درهای بسته به این کمیته گفته است که ریگان ممکن است هنگامی که در بیمارستان بستری بوده و زیر داروهای مسکن قرار داشته، فروش سلاح به ایران توسط اسرائیل را تأیید نموده و سپس، به خاطر اثر داروها، این امر را فراموش کرده باشد.

۳۰ آذر (۲۱ دسامبر)

رویتر: یک مجله خبری آمریکایی «یو.اس. نیوز اند رپورت»

که آقای رابین شیوه کار و افرادش را تغییر دهد: پول سلاحها مدار پرپیچ و خمی را طی می کند؛ سیستم تماس با دولت آمریکا رضایتبخش نیست؛ و بالاخره، از جانب اسرائیل، آقای شلومو گزیت، رئیس سابق اطلاعات نظامی، که هماهنگی تدارک عملیات را به عهده دارد، تصمیم به کناره گیری می گیرد، چون از این که موساد به بازی گرفته نشده ناراضی است. در ژانویه ۱۹۸۶ مرحله دوم عملیات آغاز می شود.

آقای رابین نخست وزیر را راضی می کند که مسئولیت آن را به آقای آمیرام نیر، که دوستی به نام سرهنگ الیور نورث دارد، بسپارد. قرار است دیگر سلاحها از انبارهای ارتش برداشت نشوند و به دست واسطه ها به فروش نرسند. سلاحها از ذخایر آمریکا در اروپا برداشت خواهند شد، با هواپیماهای اسرائیلی و به همراه مأموران "سیا" به اسرائیل خواهند رسید و از آن جا به ایران فرستاده خواهند شد. اسرائیل دیگر نقشی جز در حد یک "عامل قراردادی حمل و نقل" ندارد. ایرانیان پول را به طور مستقیم به حسابهای می ریزند که مأموران دولت آمریکا در سوییس باز کرده اند. به اسرائیل فقط هزینه هایش بازپرداخت می شود. آقایان شوئیمر و نیمروودی تا مدتی به نقشی که داشته اند ادامه می دهند، ولی خیلی زود آقای نیر جای شان را می گیرد و بعد واشنگتن به کلی کنارشان می گذارد. آقای ریگان در یکی از جلسات شورای ملی امنیت، که آقایان شولتز و واینبرگر نیز در آن حضور داشتند، تحویل چهارصد موشک تاو به ایران را تصویب کرد. در یکی از سفرهایش به واشنگتن بود که آقای کیمشه، به عنوان شرط ادامه عملیات، خواستار آن شد که آقای شولتز در جریان این عملیات قرار داده شود. نیمی از موشکها در واقع به ایران تحویل داده شدند. از جزئیات مرحله دوم معامله اطلاع زیادی در دست نیست. به نوشته ها آرتس هرچند در سطح دولت، هیات سه نفری پرز-رابین-شمیر هدایت کار را به عهده داشتند، دهها نفر دیگر، از جمله تعدادی از مأموران عالی رتبه سابق دولتی نیز در جریان بوده اند. در مورد رساندن پول به "کنترا"ها، ادعای دولت مبنی بر این که سه وزیر اسرائیلی به هیچ وجه از آن اطلاع نداشته اند، در هیچ یک از تفسیرها به طور جدی مورد شک قرار نگرفته است. در مورد پولی که طی مرحله اول واریز شده، مطبوعات تأیید می کنند که دولت یهود چیزی به دست نیاورده و از دست نداده است؛ آقایان شوئیمر و نیمروودی ظاهراً به "بازپرداخت" هزینه هایشان قانع بوده و تمام مدارک توجیه کننده آن را به آقای پرز ارائه داده اند. اما گویا آقای خوشجوی، به عکس، بابت دلالتی ۲۵۰۰۰۰ دلار دریافت کرده است.

* یونایتدپرس: واینبرگر، وزیر دفاع آمریکا، در جلسه استماع کمیته اطلاعاتی سنا شهادت داد که امسال در چهار نوبت دستور داده است موشکهای ضدتانک تاو و باتریهای موشکهای ضدهوایی هاک به سیا انتقال داده شود. سخنگوی پنتاگون در روز پنجشنبه گفت: وزارت دفاع از بازپرس کل ارتش خواسته است تحقیقات خود را در مورد پروژه قیمت گذاری، شروع نماید. طبق قیمتهایی که ارتش برای موشکهای تاو می پردازد، قیمت سلاحهای ارسالی حدود ۲۰ میلیون دلار می شود.

نوارهایی از مکالمات با مقامهای آمریکایی را ارائه دهند.

* **رویت:** پرزیدنت ریگان امروز مجدداً از دو چهره اصلی جنجال فروش سلاح به ایران یعنی دریابان جان پویندکستر و سرهنگ الیور نورث خواستار شد آن چه را می دانند بازگو نمایند، اما وی پیشنهادهای مبنی بر بخشودن آنها را رد نمود. لاری اسپیکز، سخنگوی کاخ سفید، به خبرنگاران گفت: «ما احساس می کنیم مصونیتی که کنگره به آنها بدهد ضمن آن که به آنها اجازه شهادت را خواهد داد مانع انجام عدالت نخواهد شد، اما بخشودگی از طرف پرزیدنت مانع انجام عدالت خواهد شد».

* **به گفته رادیو رژیم،** رفسنجانی در دیدار با رجایی خراسانی اظهار داشت: «در زمان مناسب فتوکی پاسپورت افرادی که همراه مکارلن به ایران سفر کرده بودند، منتشر می شود و احتمالاً اسناد دیگری نیز به موقع و در صورت نیاز در اختیار افکار عمومی قرار می گیرد. رئیس مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: اگر آمریکا می خواهد مشکلاتش در خاورمیانه حل شود باید دست از قلدری بردارد و عدم خصومتش را به جمهوری اسلامی ثابت کند، آمریکا باید اموال مسدود شده ما را آزاد کند و در این صورت ما حاضریم برای آزادی گروگانها پیش مجاهدین لبنان شفاعت کنیم. رئیس مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: البته شفاعت ما زمانی نزد مجاهدین لبنانی مؤثر خواهد بود که آمریکا به خواسته های مجاهدین لبنان توجه نماید».

* **مجله تایم** گاهشماری به این شرح منتشر کرده است: «گاهشمار حاضر در مورد دخالت دولت ریگان در امر فروش اسلحه به ایران و کمکهای مالی سرّی به کنترها در نیکاراگوئه، بر مبنای شهادت مقامهای دولتی، جزئیاتی که منابع مختلف برای تایم بازگو کرده اند و گزارشهای خبرنگاران قابل اعتماد روزنامه ها و تلویزیون تنظیم شده است».

اوایل ۱۹۸۴ به دنبال منع کمکهای مالی به کنترها به وسیله کنگره آمریکا، الیور نورث، دستیار شورای امنیت ملی، بنا بر گزارشی، طرح یاری گرفتن از اتباع عادی آمریکا و کشورهای دیگر، برای کمک رسانی به شورشیان نیکاراگوئه را پیشنهاد کرد. گفته شده است که پرزیدنت ریگان طرح را تصویب کرده است، اما رابرت مکارلن، مشاور سابق شورای امنیت، هفته گذشته وجود چنین طرحی را منکر شد.

۱۵ اکتبر کنگره ماده اصلاحی "بولند" را با منع کلیه ادارات آمریکا از کمک به جنگ کنترها، تقویت می کند.

نوامبر به نقل از نیویورک تایمز، منوچهر قربانیفر، دلال ایرانی اسلحه، با تشوّدور شکلی، مأمور سابق سیا، در آلمان غربی تماس می گیرد. قربانیفر فروش اسلحه آمریکایی به ایران در عوض آزادی گروگانها در لبنان را پیشنهاد می کند. شکلی پیشنهاد را به نظر مقامهای آمریکایی می رساند.

نوشته است که آمریکا طی چهار سال گذشته علی رغم اعلام آشکار بی طرفی در جنگ خلیج، با عراق سلاح تعویض می کرده است. به نوشته این مجله وزارت دفاع آمریکا در سال ۱۹۸۲ جهت معاوضه توپهای قدرتمند آمریکایی ۱۷۵ میلیمتری با هلیکوپترها و نفربرهای زرهی ساخت شوروی با عراق وارد مذاکره شده بود.

* **واشنگتن پست:** مطابق گفته مقامهای وزارت خارجه، در هفته های اخیر دولت ریگان پیامهای جدیدی برای پیشبرد و بهبود روابط به ایران فرستاده است. این پیامها، در اواخر نوامبر یا اوایل دسامبر در بحبوحه بالاگرفتن جنجال در واشنگتن بر سر فروش مخفیانه سلاح به ایران، از طریق سوییس، که رسماً منافع آمریکا در ایران را نمایندگی می کند، و دیگر دولتهای دوست تهران ارسال شده اند. اما مقامهای ایالات متحده گفتند که درمورد بهبود فوری در روابط بین دو کشور خوشبین نیستند.

* **مجله ابزرور،** در مقاله یی در شماره امروز خود می نویسد: «چنین استنباط می شود که پسر بزرگ هاشمی رفسنجانی، سخنگوی پارلمان و یکی از قدرتمندترین افراد ایران، پس از دریافت حداقل شش میلیون دلار (۴/۲ میلیون پوند) بابت سهمش در معامله اسلحه با آمریکا، به کانادا گریخته است. بنا به گفته منابع ایرانی در لندن، مهدی بهرمانی در روز ۱۵ نوامبر، در حالی که از نزدیک تحت تعقیب یک بازرس رسمی ایران بود، خانه اش در بروکسل را ترک گفت. وی نگران آن بود که درگیر بودنش در معامله مزبور، برای پدرش، که هم اکنون در ایران به خاطر معامله با ایالات متحده و "دشمن اصلی"، اسرائیل، مورد حمله قرار دارد، به طور جدی دردسر ایجاد کند. بهرمانی که ۲۵ سال دارد، در سال ۱۹۸۲ جهت تحصیل به بلژیک فرستاده شد و (در آن جا) همکار نزدیک منوچهر قربانیفر، رئیس شبکه اطلاعاتی ایران در اروپا شد... بهرمانی، که شرکت واردکننده خود را دارد و با اسم مستعار مسافرت می کند، بین ژوئیه ۱۹۸۵ و سپتامبر ۱۹۸۶ در رابطه با فروش اسلحه، ۶ میلیون دلار حق دلالتی دریافت کرد...».

۱ دی (۲۲ دسامبر)

رویت: سناتور دانیل اینویه، از حزب دموکرات، که به عنوان رئیس کمیته منتخب سنا جهت رسیدگی به مسئله فروش سلاح به ایران و انتقال پول به شورشیان نیکاراگوئه انتخاب شده، گفت که وی در تحقیقات کمیته از سوییس و اسرائیل و احتمالاً ایران تقاضای کمک خواهد کرد... مقامهای ایرانی گفته اند که می توانند

مه - ژوئن ۱۹۸۵ بنا به گزارشی، سیا پیشنهاد می‌کند ایالات متحده هم‌پیمانان خویش را تشویق کند که، برای بهبود روابط با ایران، به این کشور اسلحه بفروشند. کاسپر واینبرگر به‌تندی جواب می‌دهد: "این کار احمقانه است".

تابستان در لندن، خشوجی، میلیاردر معروف سعودی، ملاقاتی بین قربانیفر و دلالان اسرائیلی اسلحه ترتیب می‌دهد.

ژوئیه مک‌فارلن با دیوید کیمشه از وزارت خارجه اسرائیل، ملاقات می‌کند تا در مورد راههای بهبود روابط با ایران گفتگو کنند. مک‌فارلن فکر فروش اسلحه را با رئیس‌جمهوری در میان می‌گذارد. ریگان اظهار می‌دارد از قضیه بیمناک است، ولی احساس می‌کند بازکردن باب مذاکره اهمیت دارد. مک‌فارلن به کیمشه خبر می‌دهد که ایالات متحده به این مسأله علاقمند است.

۲۶ ژوئیه کنگره با پرداخت ۲۷ میلیون دلار کمکهای غیرنظامی و انسانی به کنترها موافقت می‌کند.

۷-۶ اوت در یک نشست مهم با حضور ریگان، شولتز، وزیر خارجه، دونالد ریگان رئیس دفتر ریاست‌جمهوری، جان پویندکستر، دستیار شورای امنیت ملی و جان مک ماثون، عضو سیا، مک‌فارلن اعلام می‌دارد که اسرائیلیها خواهان موافقت آمریکا برای ارسال سلاح به ایرانند. شولتز و واینبرگر به شدت مخالفند، ولی جمع با بی‌میلی موافقت می‌کند که چراغ‌سبز به اسرائیل داده شود.

اوت - سپتامبر اسرائیل دو هواپیمای پر از سلاحهای آمریکایی به ایران ارسال می‌دارد. اسناد بانکی نشان می‌دهد که قربانیفر دو چک، جمعاً به مبلغ ۵ میلیون دلار، برای خشوجی می‌فرستد. گروگان، بنجامین ویر، در تاریخ ۱۴ سپتامبر آزاد می‌شود. دولت، به امید این که بقیه گروگانها آزاد خواهند شد، در اعلان این مطلب چهار روز تأخیر می‌کند.

نوامبر اسرائیل با هواپیمایی که سیا تهیه کرده بود، موشک به ایران ارسال می‌دارد. خشوجی بهای معامله را می‌پردازد و بعد طلب خود را از ایرانیها می‌گیرد. ۴ دسامبر مک‌فارلن استعفا می‌کند و پویندکستر جانشین وی می‌گردد.

۶ دسامبر رئیس‌جمهوری و مشاورانش موافقت می‌کنند که آمریکا راه ارتباط با ایران را دنبال کند، ولی نمی‌توانند ادامه ارسال اسلحه را تصویب کنند.

۸ دسامبر مک‌فارلن و نورث با کیمشه و قربانیفر در لندن ملاقات می‌کنند. طرف ایرانی برای معامله اسلحه بیشتر پافشاری می‌کند، ولی آمریکاییها، به‌دستور ریگان، مقاومت می‌کنند.

۱۷ ژانویه ۱۹۸۶ به اصرار سیا، ریگان تغییر عقیده می‌دهد، با "نتیجه‌گیریها"ی سری اطلاعاتی توافق می‌کند و اجازه معامله مستقیم با ایران را می‌دهد. به کیسی دستور می‌دهد طرح نامبرده را از کنگره مخفی نگاهدارد. به‌شولتز و واینبرگر اطلاع داده نمی‌شود.

اواخر ژانویه آمیرام نیر، متخصص مبارزه با تروریسم در دولت اسرائیل، در واشنگتن با نورث و مأموران دیگری از کاخ سفید ملاقات می‌کند. نیر می‌گوید که نورث

بهای سلاحهای ارسالی به‌ایران را سه تا چهار برابر قیمت ثبت‌شده تعیین کرده است. نورث شماره حساب بانکی در سوییس را، که پولها باید به آن واریز شوند، به نیر می‌دهد. نیر به نوبه خود شماره حساب را در اختیار ایرانیها می‌گذارد.

فوریه در اولین ارسال مستقیم اسلحه از آمریکا به ایران، پنتاگون ۵۰۰ موشک ضدتانک تاو در اختیار سیا می‌گذارد. سیا، به‌نوبه خود، آنها را با هواپیما به اسرائیل می‌فرستد. از آن جا سلاحها با هواپیما به ایران ارسال می‌شوند. پول حاصل از این معامله به حساب بانکی که توسط سیا در سوییس باز شده، واریز می‌شود. خشوجی واسطه این معامله است. ۱۰ میلیون دلار از ایرانیها می‌ستاند و شاید ۳ میلیون و ۷۵ هزار دلار به آمریکا می‌پردازد.

بهار ارسال کمکهای تسلیحاتی و اجناس دیگر به کنترها افزایش می‌یابد. خدمه هواپیما برای باراندازی هوایی، به‌طور عمده از کارکنان قدیمی سیا هستند. ادوین میس، وزیر دادگستری، بعداً فاش می‌سازد که سود حاصل از معاملات اسلحه با ایران به حساب شبکه کمک‌رسانی به کنترها ریخته شده است.

۱۴ آوریل ایالات متحده برای انتقام‌گیری از فعالیتهای تروریستی معمر قزافی، لیبی را بمباران می‌کند.

مه آمریکا دو هواپیمای دیگر پر از اسلحه از طریق تل‌آویو، به تهران می‌فرستد. ۲۵ مه نورث از اچ. راس‌پروت، میلیاردر تکراسی، درخواست می‌کند ۲ میلیون دلار برای آزادی گروگانهای دیگری به قبرس بفرستد. این تلاش بی‌نتیجه می‌ماند. ۲۸ مه مک‌فارلن و نورث، با هواپیمایی مملو از وسایل یدکی برای موشکهای ضدهوایی هاک به ایران پرواز می‌کنند. مک‌فارلن انتظار دارد قبل از این که هواپیمایش در تهران به‌زمین بنشیند، همه گروگانها آزاد شده باشند. اما هیچ گروگانی آزاد نمی‌شود. در هواپیما، هنگام بازگشت، نورث به مک‌فارلن می‌گوید که سود حاصل از این معاملات اسلحه به کنترها می‌رسد.

ژوئن آمریکا از فرستادن محموله دوم، که قبل از سفر مک‌فارلن قول آن را داده بود، امتناع می‌کند. ایرانیها با نپرداختن بهای سلاحهای دریافت شده تلافی می‌کنند. با متوقف‌ماندن جریان، خشوجی و دو شریک کانادایی او، که ۱۵ میلیون دلار در این معامله سرمایه‌گذاری کرده بودند، پولشان را دریافت نمی‌کنند. ۲۵ ژوئن مجلس آمریکا ۱۰۰ میلیون دلار کمک نظامی و انسانی به کنترها را تصویب می‌کند.

۲۶ ژوئیه گروگان لارنس جنکو آزاد می‌شود.

ژوئیه - اوت ایرانیها بالاخره قسمتی از بهای خرید اسلحه را می‌پردازند. خشوجی دو ارسال دیگر، که قرار بود به آزادی گروگانهای بیشتری بینجامد، ترتیب می‌دهد. اوت با ارسال محموله‌هایی که خشوجی ترتیب آن را داده بود، گروگانهای دیگری آزاد نمی‌شوند. آمریکا تهدید می‌کند که معاملات اسلحه را متوقف سازد. ایران با نپرداختن بهای محموله‌های اخیر خشوجی، عکس‌العمل نشان می‌دهد. خشوجی و شریکان کاناداییش در این مخمصه گیر می‌کنند.

آمریکا گفت که وی هیچ سودی از ترتیب دادن فروش سلاحهای آمریکایی به ایران به دست نیاورده است. وی همچنین هرگونه مداخله‌ی در معامله توسط کاناداییها را تکذیب نمود... منابع کنگره آمریکا گفته‌اند که روی فرمارک، تاجر نیویورکی، در استماع جلسه در بسته کنگره شهادت داده بود که او و همکاران کاناداییش به سرمایه‌گذاری در رابطه با معامله سلاح کمک کرده‌اند. فرمارک شریک خشوچی و موکل سابق ویلیام کیسی، رئیس سازمان سیا، می‌باشد... خشوچی گفت که او هرگز سرهنگ الیور نورث را ملاقات نکرده است. اگر نورث تصمیم گرفته باشد تا پول ایران را با بالابردن قیمت‌ها و ایجاد سود، به شورشیان نیکاراگوئه منتقل نماید باید مرد احمقی باشد.

* رویتر: روزنامه ایزوستیا، ارگان دولت شوروی، امروز ایران را متهم کرد که در کمک به شورشیان افغانی، با آمریکا هم‌دست شده است. ایزوستیا نوشت: «پول حاصل از فروش سلاح، نه تنها به شورشیان نیکاراگوئه، بلکه به چریک‌هایی که با دولت افغانستان می‌جنگند نیز رسیده است».

۳ دی (۲۴ دسامبر)

رویتر: آخرین تحول مربوط به قضیه فروش سلاح به ایران توسط آمریکا، که تیتز اول رسانه‌های همگانی آمریکا قرار گرفت، گزارش امروز نیویورک تایمز بود که طی آن گفته شده ویلیام کیسی، رئیس سازمان سیا، حدود یک سال پیش، در اوایل جریان ارسال سلاح به ایران، در یادداشتی معامله سلاح با ایران را معامله‌ی برای نجات گروگانها ذکر کرده است... پرزیدنت ریگان مکرراً گفته است که هدف فروش سلاح نزدیکی به میانه‌روهای ایران بوده و نه معاوضه با گروگانهای آمریکایی.

* رویتر: طبق گزارش رادیو نیروهای مسلح اسرائیل، اسحاق رابین، وزیر دفاع اسرائیل، امروز از این که واشنگتن یک موضع آشکار در مورد نقش اسرائیل در معامله سلاح با ایران نگرفته ابراز تأسف کرد... رابین افزوده است: «من از آن چه ما انجام دادیم شرمند نمی‌باشم... ما هیچ پول از این بابت دریافت نکردیم و این کار ما به‌خاطر استفاده‌های مالی نبوده است». رابین همچنین گفت: «۸۰ درصد سلاحهای ارسالی به ایران از انبارهای آمریکا تأمین گردید».

* آسوشیتدپرس: ریگان از مجلس سنا خواست گزارشی در مورد تحقیقاتش به کاخ سفید ارسال نماید تا پس از حذف مطالب امنیتی این گزارش، توسط کاخ سفید منتشر شود. سناتور لهیی، معاون کمیته تحقیقات سنا گفت: من از درخواست رئیس‌جمهور متعجبم زیرا هیچ اطلاعاتی نیست که ما در اختیار داشته باشیم و آنها (کاخ سفید) با جزئیات بیشتر از آن مطلع نباشند.

۱۵ اکتبر هواپیمای باربری AC. 123K که برای کنتراها اسلحه حمل می‌کرد، هدف قرار می‌گیرد و سقوط می‌کند. تنها بازمانده خدمه، اوژن هاسنفوس در دادگاه ساندینیستهای محاکمه و محکوم به ۳۰ سال زندان می‌شود.

۱۷ اکتبر آمریکا آخرین محموله‌های سلاح را به ایران می‌فرستد.

۲ نوامبر گروگان دیوید جیکوبسن آزاد می‌شود.

۴ نوامبر نشریه لبنانی الشراع داستان معاملات آمریکا با ایران را فاش می‌کند. هاشمی رفسنجانی، سخنگوی مجلس، تأیید می‌کند که مک‌فارلن با یک هواپیما اسلحه به تهران رفته بود.

۲۵ نوامبر پس از سه هفته بحث و جدل در مورد معاملات اسلحه با ایران، میس ارتباط کنتراها را با این جریان فاش می‌سازد، ولی ادعا می‌کند که فقط نورث و پویندکستر از کل عملیات مطلع بوده‌اند. هر دو نفر شورای امنیت ملی را ترک می‌کنند.

* واشنگتن پست: «در واکنش به گزارش واشنگتن پست در مورد ارتباطهای اخیر ایالات متحده با ایران، وزارت امور خارجه دیروز این مطلب را که دولت ریگان از زمان افشای فروش مخفیانه سلاح به ایران از دیگر کشورها خواسته است تا از جانب او پیغامهایی به ایران رد کنند، انکار کرد. یک مقام عالیرتبه وزارت خارجه در این مورد گفت: در اواسط نوامبر، دولت به بسیاری از حکومتها خواستش را برای بهبود روابط با ایران در طولانی مدت، به شرط تغییراتی در رفتار آن رژیم، ابلاغ کرده است. این مقام گفت که این ارتباطها مشخصاً و مستقیماً آن‌طور که واشنگتن پست گزارش کرده است، ایران را مخاطب قرار نمی‌داد...».

۲ دی (۲۳ دسامبر)

رویتر: پرزیدنت ریگان امروز آشکارا از دو مشاور سابق خود، جان پویندکستر و الیور نورث، خواست تا آن چه را درباره فروش سلاح به ایران می‌دانند بازگو کنند... ریگان از کمیته اطلاعاتی سنا که هفته گذشته تحقیقات خود را پیرامون قضیه ایران به پایان رسانید خواستار شد تا اطلاعات به دست آورده را در اختیار او بگذارند تا وی بتواند پرسشهای مربوط به این جنجال را آشکار نماید. ریگان گفت: «مطمئناً این گزارش دربردارنده پاسخ تمام سؤالات نیست اما این کاملترین بیانیۀ موجود است و من از کمیته می‌خواهم آن را منتشر نماید تا مردم آمریکا خود بتوانند قضاوت نمایند... کمیته اطلاعاتی کنگره امروز پشت درهای بسته یک نشست کوتاه با سرلشکر بازنشسته ریچارد سکورد به عمل آورد اما او طی پنج دقیقه‌ی که در آن نشست حضور یافت، با توسل به متمدن قانون اساسی از پاسخ به سؤالات خودداری نمود».

* رویتر: عدنان خشوچی، تاجر عربستانی، امروز در مصاحبه‌ی با تلویزیون

طرف یک مقام بلندپایه اسرائیلی پیشنهاد شده بود... روزنامه، به نقل از منابع، می‌نویسد که آنها در رابطه با هویت مقام اسرائیلی اختلاف نظر دارند. اما یکی از آنها گفت که میس از دیوید کیمشه، مدیرکل وزارت امور خارجه اسرائیل، نام برده است. نیویورک تایمز امروز به نقل از کیمشه نوشت: «کل جریان تعجب‌آور است. اگر الیور نورث چنین چیزی، گفته باشد، یک دروغگوی تمام‌عیار است».

* خبرگزاری رویتر در تحلیل مفصلی در مورد خاورمیانه و وضع ایران، از جمله می‌گوید: نظر دیپلمات‌های عرب و هم‌چنین بعضی دیپلمات‌های غربی این است که چشم‌زدن آمریکا به تهران یک کوشش ناشیانه جهت بازایی بخشی از نفوذ از دست‌رفته‌اش به‌هنگام سقوط شاه بوده است. دیپلمات‌ها می‌گویند هدف نهایی برای هر دو ابرقدرت در این منطقه، داشتن نفوذ در ایران بعد از خمینی است، کشوری که یک طرف خلیج را کنترل می‌کند، علی‌اکبر هاشمی رفسنجانی، رئیس با نفوذ مجلس ایران و طرفدار اصلی انقلاب اسلامی، این مطلب را تشخیص داده است. وی بر روی ترس آمریکا از افزایش نفوذ شوروی در ایران به‌طور ویژه، و در خاورمیانه به‌طور کلی، بازی می‌کند. وی اخیراً طی سخنانی که خطابش رهبری آمریکا بود گفت: «شما می‌دانید که منافع زیادی در خلیج فارس دارید و هیچ‌کس جز ایران نمی‌تواند امنیت خلیج را تضمین نماید»، وی به واشنگتن اطمینان داد: «ما کاری با شوروی به‌جز یک رابطه برابر نداریم و آمریکا باید این را از مغز خود خارج کند که ما ممکن است یک دست‌نشانده و پیرو شوروی بشویم. ما می‌توانیم با شوروی دوست باشیم و این چیزی است که ما برای آن کار می‌کنیم»...

۱۰ دی (۳۱ دسامبر)

واشنگتن‌پست: «اوایل اکتبر گذشته، یک فرستاده دولت ایران به‌نمایندگان ایالات متحده گفت که اگر ایالات متحده ۵۰۰ موشک ضدتانک تاو به ایران بفروشد، او ترتیب آزادی یک گروگان آمریکایی در لبنان را خواهد داد... این ایرانی، که دسترسی مستقیم به مقام‌های دولت آیت‌الله روح‌الله خمینی داشت، گفت: تهران پول سلاح‌ها را از پیش خواهد پرداخت و او نیز برای آزادی یک گروگان دیگر کوشش خواهد کرد. در آن موقع از ابتکار مخفی پرزیدنت ریگان در رابطه با ایران ۱۴ ماه می‌گذشت. دولت، آزادی ۳ گروگان را به‌دست آورد... با معامله برای آزادی یک گروگان دیگر، در اواخر اکتبر در یک ملاقات در ماینس، در آلمان غربی، وقتی که فرستاده ایران با یک چک ۴ میلیون دلاری حضور یافت موافقت شد. نمایندگان آمریکا در آن نشست عبارت بودند از: سرهنگ دوم الیور نورث، مشاور شورای امنیت ملی، جرج کیو، مأمور بازنشسته سیا و رئیس سابق پایگاه سیا در تهران که توسط ویلیام جی. کیسی، رئیس [سیا]، برای کار روی جریان گروگان‌ها به سر کار برگردانده شده بود، و ریچارد سکورد، سرلشکر بازنشسته نیروی هوایی. به گفته منابعی، سکورد،

متخصصان مالی آمریکا و ایران از دوشنبه بعدازظهر در لاهه، در یک گردهمایی غیرعلنی هستند تا در مورد «تکنیک‌ها»ی بازپرداخت احتمالی حدود نیم میلیارد دلار متعلق به ایران، که از ۷ سال قبل تاکنون در صندوق‌های بانک فدرال در ایالات متحده آمریکا مسدود شده است، مذاکره کنند. این جلسه... در شرایطی صورت می‌گیرد که اطلاعات تأیید نشده حاکی از آن است که بین استرداد این وجوه و سرنوشت گروگان‌های آمریکایی در لبنان ارتباط وجود دارد. سخنگوی سفارت ایران که در این مورد از طرف خبرگزاری فرانسه مورد پرسش قرار گرفت، به تکرار عبارت چند ماه پیش علی‌اکبر هاشمی رفسنجانی اکتفا کرد: «اگر آمریکایی‌ها در مقابل انقلاب ما خودشان را خوش‌قول نشان دهند، امکان دارد مردمی که در لبنان به انقلاب ما علاقه دارند، نسبت به آمریکایی‌ها خوش‌قولی کنند».

* خبرگزاری فرانسه: دولت آمریکا دوشنبه اعلام داشت که «مطلقاً هیچ رابطه‌ی» بین مذاکرات جاری در لاهه برای بازپرداخت ۵۰۰ میلیون دلار توسط آمریکا به ایران و وضعیت گروگان‌های آمریکایی در لبنان وجود ندارد.

* هفته نامه الشراع، چاپ بیروت، فاش کرد که حجت‌الاسلام احمد خمینی فرزند خمینی، از جناح میانه‌رو در جمهوری اسلامی ایران جانبداری می‌کند و خواهان تجدید روابط با آمریکا و هم‌پیمانان آن است... این هفته نامه درباره حکومت اسلامی ایران از جمله می‌نویسد: پس از فاش شدن معامله حکومت اسلامی با آمریکا و بهت و حیرتی که به‌دنبال آن مردم ایران را فرا گرفت، آیت‌الله خمینی دستور داد همه ماجرا را مسکوت نگاهدارند، زیرا طی ۷ سال گذشته، دولت اسلامی به مردم گفته بود آمریکا و اسرائیل شیاطین بزرگ و کوچک‌اند، ولی یک‌باره افراد این ملت می‌بینند که سران همین حکومت اسلامی با این شیطان‌ها حاضر به معامله شدند... هفته نامه الشراع می‌نویسد: جناح انقلابی حکومت، از مدتی پیش مناسبات آمریکا و ایران را دستاویز حملات خود قرار داده بود، تا آن جا که تظاهراتی را به وسیله دانشجویان به راه انداخت و همین اقدام‌ها بود که حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی، رهبر جناح میانه‌رو، را وادار به اعتراف کرد و از تماس‌های مزبور پرده برداشت. تظاهرات نیز تنها با فرمان آیت‌الله خمینی پایان یافت که ضمن آن درخواست تظاهرکنندگان را مبنی بر برکناری حجت‌الاسلام رفسنجانی و هم‌پیمانانش، حجت‌الاسلام احمد خمینی و علی‌اکبر محتشمی، رد کرد.

۹ دی (۳۰ دسامبر)

رویتر: روزنامه نیویورک تایمز امروز گزارش داد که ادوین میس، دادستان کل آمریکا، به اطلاع تحقیق‌گران کنگره آمریکا رسانده است که طبق گفته سرهنگ الیور نورث، فکر انتقال سود حاصل از فروش سلاح به ایران به‌شورشیان نیکاراگوئه، از

ایران شناخته می‌شود، به روزنامه‌النهار گفته است که رابط‌هاش با ایران براساس تعهد ایران به خط اسلام در سیاست، قوانین و اقداماتش استوار است. او گفت: «در مورد ارسال سلاح به ایران، من آن را به معنای خروج از آن خط محسوب نمی‌کنم، زیرا فرق است بین داشتن روابط سیاسی، تسلیحاتی یا اقتصادی با یک کشور و وابسته شدن به آن کشور. من فکر نمی‌کنم که ایران چیزی را به آمریکا عرضه کرده باشد که از خط سیاسی اسلامیش خارج باشد».

۱۶ دی (۶ ژانویه)

* رویتر: کمیته اطلاعات سنا، درخواست رونالد ریگان را مبنی بر علنی کردن نتایج تحقیق پارلمانی در زمینه معامله سلاح با ایران، رد کرد و چنین حرکتی را زودرس و غلط خواند. سناتور دیوید بورن، دیروز، پس از یک جلسه در بسته دو ساعته با هیأت تحقیق، گفت: «ما رأی دادیم که گزارش را علنی نکنیم»... این اقدام درست چند ساعت پس از درخواست لاری اسپیکر، سخنگوی کاخ سفید، صورت گرفت. وی درخواست ماه گذشته ریگان از هیأت تحقیق را مبنی بر علنی ساختن گزارش ۱۵۰ صفحه‌ای غیرمحرمانه، که حاصل جلسات غیرعلنی استماع اولیه در طول سه هفته است، تکرار کرده بود. بنا به گفته اسپیکر به گزارشگران، گزارش مزبور کاملترین شرح سیاست ریگان در رابطه با ایران و جامعترین مجموعه فاکت‌های موجود درباره ادعای انحراف پول به سوی نیروهای ضدسندینیست در نیکاراگوئه می‌باشد.

* رویتر: جرج شولتز، وزیر امور خارجه آمریکا، امروز گفت که آمریکا و ایران دارای منافع متقابل و مشترک‌اند و واشنگتن مایل است جهت بهبود روابط با تهران، به رغم ماجرای فروش سلاح به ایران، با این کشور کار کند. شولتز که در راه سفر خود به برمودا برای مذاکره با جفری‌ها، وزیر امور خارجه انگلستان، با خبرنگاران صحبت می‌کرد گفت: «ایران دارای وضعیت جغرافیایی و موقعیت خاصی است که مجبور می‌کند برای کسب حمایت در جستجوی کشورهای دیگر باشد. ایران یک مرز طولانی با شوروی دارد و آنها مشکل افغانستان را در آستانه در خود می‌بینند. این از جمله مواردی است که ما می‌توانیم با آنها کار کنیم».

* رویتر: کاسپر واینبرگر، وزیر دفاع آمریکا، امروز گفت که وی متقاعد نشده است که پول‌های حاصل از فروش سلاح به ایران به شورشیان نیکاراگوئه منتقل شده باشد.

۱۷ دی (۷ ژانویه)

رویتر: ریچارد پِرل، معاون وزارت دفاع آمریکا، امروز گفت که دولت ریگان

بعد از این که واسطه ایرانی قبلی، دلال سلاح منوچهر قربانیفر، حذف شد، در واسطه اوت این ایرانی را به عنوان رابط پیدا کرد. ملاقات ماینس یک سری وقایع به این شرح در پی داشت:

— واریز مبلغ ۲,۰۳۷,۰۰۰ دلار به یک حساب بانکی سیا در سوییس برای پرداخت مخارج پنتاگون در رابطه با جایگزینی ۵۰۰ موشک ناوی که در ۳۱ اکتبر از اسرائیل به ایران فرستاده شد.

— آزادی غیرعلنی گروگان دیوید جیکوبسن در اول نوامبر که برای «امنیت شخصیش» در سفارت ایالات متحده در بیروت نگهداشته شد.

— یک ملاقات دیگر در ژنو در ۸ نوامبر، بعد از این که معاملات سلاح واشنگتن — ایران علنی شده بود. در آن جا در مورد آزادی گروگان‌های بیشتر بحث شد، اما به علت علنی شدن [مسأله سلاحها] موقتاً به تعویق افتاد... رابط جدید ایرانی، در سپتامبر برای یک سری دیدار، که منجر به پیشنهاد اکتبرش مبنی بر مبادله ۵۰۰ تاو با یک گروگان شد، به واشنگتن آمد... ایالات متحده جمعاً ۱۵۰۸ تاو در فوریه، ژوئیه و اوت به ایران فرستاد، در حالی که قطعات هاک در ماه مه فرستاده شده بود».

۱۳ دی (۳ ژانویه)

رویتر: اسحاق شمیر، نخست‌وزیر اسرائیل امروز گفت که اسرائیل می‌تواند ثابت کند که در انتقال منافع حاصل از فروش سلاح به ایران دخالتی نداشته است... شمیر ادعای سرهنگ الیور نورث را، مبنی بر این که انتقال سود حاصل از فروش سلاح به ایران به شورشیان نیکاراگوئه از طرف دیوید کیمشه، مدیرکل سابق وزارت امور خارجه اسرائیل، به آمریکاییان پیشنهاد شده بود، قویاً تکذیب نمود.

* شبکه تلویزیونی ان.بی.سی آمریکا، ماجرای دیگری را از فروش اسلحه به جمهوری اسلامی ایران فاش کرد. تلویزیون آمریکایی ادعا کرد مدارکی در اختیار دارد که نشان می‌دهد یک شرکت اسرائیلی در سال گذشته پیشنهاد فروش ۳۰ میلیون دلار اسلحه به رژیم اسلامی ایران را نموده و قراردادهای آن نیز با ضمانت یک بانک اسرائیلی به امضا رسیده است. یک بازرگان اسلحه که در لندن با خبرگزار ان.بی.سی مصاحبه کرده بود، افزود: این قرارداد جزئی از سلاح‌هایی است که از سال ۱۹۸۱ به بعد، حکومت اسلامی تهران از اسرائیل خریداری کرده است.

۱۴ دی (۴ ژانویه)

رویتر: شیخ محمد حسین فضل‌الله، که به عنوان رهبر گروه حزب‌الله طرفدار

که فروش سلاح به ایران را با این استنباط که کلیه گروگانهای آمریکایی ربوده شده در لبنان آزاد خواهند شد، امضا نموده است. ریگان بارها تکذیب کرده بود که هدف فروش سلاح، کسب آزادی گروگانها بوده و گفته بود که قصد اصلی، بهبود روابط با ایران بوده است... شبکه تلویزیونی ان بی سی هم چنین گزارش داد که یادداشتی در صندوقچه امن سرهنگ الیور نورث پیدا شده که در آن طرح انتقال ۱۲ میلیون دلار پول حاصل از سود فروش سلاح به ایران به شورشیان نیکاراگوئه ذکر شده است. تاریخ یادداشت ۴ آوریل ۱۹۸۶ است.

* رویتر: روزنامه نیویورک تایمز امروز نوشت که مشاوران پرزیدنت ریگان در سپتامبر گذشته به اطلاع وی رسانده بودند که منابع اطلاعاتی آمریکا از ارسال سلاح توسط اسرائیل به شورشیان نیکاراگوئه اطلاع دارند. روزنامه، به نقل از منابع کنگره و دولت آمریکا، نوشته است که آنها یادداشتی را در همین زمینه دیده اند.

* روزنامه های مانیلا امروز نوشتند که فردیناند مارکوس، رئیس جمهور مخلوع فیلیپین، به واشنگتن پیشنهاد کرد که حاضر است مدارکی دال بر ارتباط مقامهای مشخصی از دولت آمریکا با اجرای ارسال سلاح به ایران را در اختیار بگذارد، به شرطی که در مقابل، آمریکا وی را در مراجعت به فیلیپین کمک نماید. روزنامه های مانیلا دیروز، به نقل از منابع فاش نشده نظامی، نوشتند که ژنرال فابیان ور، فرمانده سابق نیروهای مسلح فیلیپین، با استفاده از تماسها و رابطه آمریکایی و اسرائیلی، سلاحهایی را به ارزش ۲۴ میلیون دلار که در فیلیپین ساخته شده بود و برای استفاده در جنگ علیه شورشیان کمونیست این کشور اختصاص داشت، در سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۵ به ایران ارسال نموده است. روزنامه ها به نقل از منابع مشابهی امروز نوشتند که مارکوس مدارکی را در اختیار دارد که مداخله مقامهای آمریکایی و ژنرال ور را، که قبلاً نیز ارتباطش را با ارسال سلاحهای آمریکایی به ایران گزارش داده اند، به اثبات می رساند.

۲۰ دی (۱۰ ژانویه)

رویتر: شیمون پرز، وزیر امور خارجه اسرائیل، امشب گفت که آمریکا در زمینه فروش سلاح به ایران با اسرائیل تماس گرفت، اما دولت وی هرگز در انتقال پول به شورشیان نیکاراگوئه مداخله نکرده است. پرز، در پاسخ به سؤالهای مربوط به یادداشت کاخ سفید که دیروز منتشر شد و عملیات فروش سلاح به ایران را حاصل فکر او توصیف کرده بود، گفت که او میل ندارد در خصوص این که او فروش را شروع کرده، اتهامی علیه آمریکا عنوان کند. وی افزود: «من صبورم و می توانم صبر کنم تا تصویر کامل ماجرا مشخص شود. من احساس می کنم که پرونده ما به اندازه کافی قوی است».

دلیلی برای عذرخواهی از متحدان خود در خصوص فروش سلاح به ایران ندارد. او گفت: «تعدادی از متحدان آمریکا در حال معامله با ایران اند و تا آن جا که مشخص است تنها انگیزه این عمل منافع تجارتي است. بنابراین من فکر نمی کنم ما نیاز داشته باشیم از کسی معذرت بخواهیم. تصمیم ارسال سلاح به ایران، که ممکن است غلط یا درست بوده باشد، به خاطر منافع تجارتي نبوده است».

* رویتر: به نوشته روزنامه نیویورک تایمز مقامهای کاخ سفید می گویند که سرهنگ الیور نورث، برای آن که وانمود نماید پرزیدنت ریگان در مورد ارسال سلاح به ایران دستور قبلی داده بود سیر حوادث مزبور را غیر واقعی نشان داده است. این روزنامه به نقل از مقامهای دولت آمریکا که نامشان فاش نشده، می نویسد: سیر حوادث معامله سلاح با ایران که توسط نورث جهت کاخ سفید تهیه شده، به طور آشکار با شهادتهایی که در برابر کمیته های تحقیقاتی سنا ارائه شده، متفاوت است.

۱۸ دی (۸ ژانویه)

رویتر: لاری اسپیکز، سخنگوی کاخ سفید، امروز گفت: نامه ای که از طرف یکی از سران کشورها به پرزیدنت ریگان ارسال شده بود، از گزارش محرمانه سنا مربوط به قضیه فروش سلاح به ایران حذف شده است، زیرا در عرف دیپلماتیک چنین مکاتبه هایی باید خصوصی باقی بماند. شبکه تلویزیونی سی بی اس گزارش داده بود که شیمون پرز، طی دوره کوتاه توقف ارسال سلاح به ایران از طرف آمریکا، نامه ای به پرزیدنت ریگان نوشته و از او خواسته بود که ناامید نشود و صبور باشد و پیش بینی کرده بود که سیاست او در رابطه با ایران بالاخره میوه خود را به بار خواهد آورد.

۱۹ دی (۹ ژانویه)

رویتر: شبکه تلویزیونی ان بی سی دیشب گزارش داد که طبق گزارش محرمانه سنا، پرزیدنت ریگان فروش سلاح به ایران را به منظور آزاد ساختن گروگانهای آمریکایی در لبنان، تصویب کرده بود. این شبکه تلویزیونی با نشان دادن آن چه گفته است کپی پیش نویس گزارش محرمانه کمیته اطلاعاتی سنا پس از تحقیقات پیرامون معامله سلاح با ایران است، اضافه کرد که طبق گزارش مزبور، پرزیدنت ریگان، ضمن صدور دستوری در ۶ ژانویه سال گذشته، صریحاً خاطرنشان کرده است

شوروی در خلیج، که همگی تهدیدهای مهمی برای امنیت اسرائیل هستند، به شدت نگران می‌باشند. آنها معتقدند که لازم است حداقل یک موازنه قدرت را در منطقه حفظ کرد. طرح اسرائیل بر این فرضیه استوار است که اگر جناح میانه‌رو در ایران بتواند اعتبار خود را در دفاع ایران در برابر عراق و همچنین جلوگیری از مداخله شوروی نشان دهد، می‌تواند به قدرت برسد. برای دستیابی به چنین هدف استراتژیک، یعنی به قدرت رسیدن یک دولت میانه‌روتر در ایران، اسرائیلیها آماده‌اند که، به‌طور یک جانبه، فروش سلاحهای نظامی را به جناحهای ایرانی متمایل به غرب آغاز نمایند. به اعتقاد اسرائیلیها با انجام این عمل آنها می‌توانند در رهبران دولت ایران نفوذ نمایند. اسرائیلیها معتقدند که ایرانیان چنان به تجهیزات نظامی، تخصص و اطلاعات نیاز دارند که تدارک چنین منابعی، در بلندمدت، به‌تغییراتی مطلوب در نقطه‌نظرات اشخاص و دولت ایران منجر خواهد شد، به‌علاوه هنگامی که روابط شروع شد، نسبت به آنهایی که منابع مورد احتیاج را تهیه کرده‌اند وابستگی ایجاد خواهد شد و این امر به تهیه‌کنندگان اجازه می‌دهد تا در وقایع میان‌مدت، از طریق اعمال فشار تأثیر بگذارند. چنین نتایجی با اهداف سیاست ما همخوانی دارد و نتایج مهمی را برای منافع ملی آمریکا دربر خواهد داشت. بنابر توضیحات فرستاده شیمون‌پرز، تنها خواست اسرائیل این است که به آنها اطمینان داده شود که اجازه داشته باشند تجهیزاتی را که به ایران ارسال می‌دارند مجدداً از طریق آمریکا جایگزین نمایند. ما در مورد مشکلات قانونی فروش سلاحهای آمریکایی توسط اسرائیل به ایران تحقیق کرده‌ایم، طبق قانون آمریکا لازم است که دریافت‌کننده سلاحهای آمریکایی، در صورت انتقال آن سلاحها به کشور سوم، دولت آمریکا را در جریان امر بگذارد. من توصیه نمی‌کنم که شما با کلیه جزئیات خاص طرح اسرائیل موافقت نمایید، اما امکان دیگری وجود دارد. چندی قبل ویلیام فرنچ اسمیت، دادستان کل آمریکا، اظهار داشت که طبق تحقیقی که به‌عمل آورده، شما می‌توانید به سازمان سیا دستور دهید که به کشورهای، خارج از مقررات قانونی وضع شده، سلاح بفروشد و امکانات فروش وسایل نظامی به خارج را گزارش کند. اگر سیا، در صورت لزوم از طریق یک عامل مجاز، سلاحهایی را طبق لایحه اقتصادی از وزارت دفاع خریداری کند و پس از دریافت پول مقتضی از ایران، آنها را مستقیماً به ایران ارسال نماید، هدفهای طرح اسرائیل را می‌توان برآورده کرد.

دستورالعمل محرمانه که ضمیمه برگزیده الف (A) می‌باشد، آزادی عمل در انجام معاملاتی را که در بالا به آن اشاره شد، تأمین می‌کند.

ایرانیها خاطرنشان کرده‌اند که نیاز فوری به ۴۰۰۰ (چهارهزار) موشک تاو دارند. اسرائیلیها نیز نسبت به میل شدید آمریکا در آزاد ساختن گروگانهایمان در بیروت، حساس بوده و اصرار دارند که ایرانیها هم نفوذ و هم علاقمندی خود را، با آزادی سریع پنج گروگان آمریکایی، نشان بدهند. هر دو طرف (ایران و اسرائیل) موافقت کرده‌اند که به‌مجرد شروع عملیات، گروگانها فوراً آزاد شوند. فرستاده پرز

* رویتر: روزنامه نیویورکتایمز امروز گزارش داد که الیور نورث اقدام هماهنگی را جهت ارسال سلاح به شورشیان نیکاراگوئه از طریق پرتغال به‌عمل آورده بود. به‌نوشته این روزنامه، طبق اظهارات تحقیق‌گران، در نوامبر ۱۹۸۵، در جریان انتقال موشکهای هاک از طرف اسرائیل به ایران، که از طریق پرتغال و به نیابت از جانب آمریکا صورت می‌گرفت، قبل از آن که یک تاجر اسرائیلی اجازه فرود برای هواپیمای اجاره‌ی اسرائیلی حامل سلاح را به فرودگاه لیسبون بگیرد، هواپیما به‌طرف پرتغال حرکت کرد. الیور نورث نیز در گرفتن اجازه لازم برای فرود غفلت کرده بود. هواپیما در وسط راه خود به پرتغال، مجبور به مراجعت می‌شود. آنگاه الیور نورث به تلاش همه‌جانبه‌ی برای ارسال هواپیمای حامل سلاح به ایران دست می‌زند. طبق اظهارات منابع کنگره، اولین فکر او این بود که هواپیمایی حامل سلاح از لیسبون برای شورشیان نیکاراگوئه به پرواز در آید. این پرواز قرار بوده که سلاحها را به دهکده بوکی در مرز نیکاراگوئه با هندوراس، که منطقه فعالیت‌های شورشیان بوده، ببرد. طبق نوشته روزنامه واشنگتن‌پست که امروز منتشر شد، به‌کمیتة اطلاعاتی سنای آمریکا گفته شده است که یکی از مشاوران شیمون پرز، نخست‌وزیر وقت اسرائیل، مبتکر فکر انتقال پول به شورشیان نیکاراگوئه بوده است. به نوشته این روزنامه، یک گزارش سری کمیته اطلاعاتی سنا، فرد مزبور را آمیرام نیر، مشاور ویژه پرز در امور ضد تروریسم، معرفی می‌کند.

* واشنگتن‌پست در شماره امروز خود، متن کامل مدرک «کاملاً سری» در مورد سابقه معامله سلاح با ایران را، که روز گذشته توسط کاخ سفید منتشر شده بود، به چاپ رساند. ترجمه کامل این متن را در زیر می‌خوانید:

کاخ سفید

واشنگتن

۱۷ ژانویه ۱۹۸۶

اقدام

یادداشت برای رئیس‌جمهوری

از: جان م. پویندکستر امضا

موضوع: دستورالعمل مربوط به عملیات مخفیانه در مورد ایران

شیمون پرز، نخست‌وزیر اسرائیل، مشاور ویژه خود در امور تروریسم را برای پیشنهاد طرحی با این مضمون که اسرائیل با کمک محدود آمریکا می‌تواند با ایجاد شرایطی، به برقراری یک دولت میانه‌روتر در ایران کمک نماید، مخفیانه به آمریکا اعزام داشته است. اسرائیلیها از وخیم شدن موقعیت ایران در جنگ با عراق، آمادگی محیط ایران برای رادیکالیزه شدن هر چه بیشتر در آینده، و احتمال افزایش نفوذ

ضمیمه

۱۰۰۰ ۱۷ ژانویه

۸ - فرمان محرمانه عملیات

رئیس جمهوری شفاهاً از این یادداشت آگاه شد
 معاون رئیس جمهور، دان ریگان و دان فورتیه حضور داشتند
 امضا پویندکستر

فرمان طبق ماده ۶۶۲ قانون اصلاح شده

کمکهای خارجی سال ۱۹۶۱، در مورد

عملیاتی که سازمان اطلاعاتی سیا در

کشورهای خارجی به عهده می گیرد،

به غیر از عملیاتی که صرفاً به منظور

جمع آوری اطلاعات اجرا می شود.

من بدین وسیله تأیید می کنم که عملیات زیر در یک کشور خارجی (از جمله تمام حمایتی که برای اجرای چنین عملیاتی لازم است) برای امنیت ملی ایالات متحده دارای اهمیت می باشد، و به خاطر حساسیت فوق العاده و مخاطرات امنیتی به آن، به تشخیص من لازم است گزارش اخبار قبل از انجام عملیات محدود باشد. به رئیس اطلاعات مرکزی دستور می دهم که مطابق ماده ۵۰۱ قانون اصلاح شده ۱۹۴۷ امنیت ملی تا دستور ثانوی من، از گزارش این فرمان به کنگره خودداری نماید.

مورد

ایران

توصیف

به سرویسهای ارتباطی دوستان برگزیده خارجی کشورهای ثالث و گروههای ثالثی که با عوامل و گروهها و افراد ایرانی علاقمند به منافع دولت آمریکا، که اعمال تروریستی را علیه افراد، دارایی یا منافع آمریکا رهبری نکرده و از آن حمایت نمی کنند، ارتباط برقرار کرده اند؛ به این دلایل کمک شود: ۱ - برقرارکردن حکومتی میانه روتر در ایران. ۲ - به دست آوردن اطلاعات مشخص و مهم از آنان، اطلاعاتی که از طرق دیگر قابل دستیابی نیست. ارزیابی و تشخیص مقاصد و نظرهای دولت فعلی ایران نسبت به همسایگانش و نسبت به اعمال تروریستی. ۳ - پیشبرد امر آزادی گروهانهای آمریکایی اسیر در بیروت و جلوگیری از افزایش اعمال تروریستی این گروهها، دادن کمک مالی، اطلاعاتی و ضد اطلاعاتی، آموزشی، راهنمایی، ارتباطی و کمکهای لازم دیگر به عناصر، گروهها، افراد، سرویسهای ارتباطی و کشورهای ثالث، جهت حمایت از این گونه اقدامات.

دولت آمریکا در جهت تسهیل کوششهای گروهها و کشورهای ثالث برای برقراری رابطه با عناصر معتدل درونی و بیرونی رژیم ایران اقدام می نماید. این

خاطرنشان کرده که آنها به خوبی از موضع ما در عدم سازش با تروریستها آگاه می باشند. اما آنها، همچنین می گویند که از طریق دولتها، خیلی آسانتر از تماس مستقیم می توان بر گروهها و سازمانهای تروریستی تأثیر گذاشت. باید اضافه کنم که طی تقریباً دو سال جریان آدم ربایی ما نتوانسته ایم گروه حزب الله را نرم کنیم. این برخورد از طریق نزدیکی با دولت ایران ممکن است تنها راه آزاد ساختن گروهانهای آمریکایی در بیروت باشد. باید اشاره کرد که از آغاز شروع مذاکره با ایرانیان در سپتامبر، کشیش ویر آزاد شده و هیچ حمله تروریستی از طرف گروه شیعه علیه افراد، اموال و یا منافع آمریکاییان و اسرائیلیها به عمل نیامده است. بنابراین پیشنهاد می شود که اسرائیل ترتیب فروش ۴۰۰۰ موشک ضدتانک تاو را به ایران بدهد. پول لازم جهت فروش به یک عامل سازمان سیا منتقل خواهد شد. آنگاه سازمان سیا سلاحها را از وزارت دفاع خریداری کرده و از طریق عامل به ایران ارسال دارد. چنانچه گروهانها به دنبال ارسال اولین محموله، یعنی ۱۰۰۰ موشک، آزاد نشوند، ارسال محموله های بعدی متوقف خواهد شد.

از طرف دیگر چون آزادی گروهانها به نوعی یک محصول جنبی از کوشش بیشتر برای توسعه روابط با نیروهای میانه رو بالقوه در ایران می باشد. ممکن است شما بعداً بخواهید آنها را برای گروههای دیگری در داخل حکومت، ارسال دارید. آنها گفته اند که شرایط در داخل ایران و لبنان به شدت متغیر و بحرانی است. اسرائیلیها درک می کنند که اگر ایرانیان به معتدل کردن دولت خود اقدام نکنند یا به اعمال تروریستی بیشتر دست بزنند، کل این عملیات، متوقف خواهد شد. شما رئوس کلی طرح اسرائیل را با جرج شولتز، وزیر امور خارجه، کاسپر واینبرگر، وزیر دفاع، ادوین میس، دادستان کل، و ویلیام کیسی، رئیس سازمان سیا، بحث نموده اید. وزیران امور خارجه و دفاع به شما توصیه نمی کنند که این طرح اجرا شود. ادوین میس، دادستان کل، و ویلیام کیسی، رئیس سازمان سیا، معتقدند که اهداف کوتاه مدت و طولانی مدت طرح به مخاطراتش می ارزد و توصیه می کنند که شما آن را تصویب نمایید. به خاطر حساسیت فوق العاده این طرح توصیه می شود که شما از حق ویژه قانونی خود استفاده کنید و تا زمانی که شما خود مقتضی بدانید، آن را به اطلاع کمیته های کنگره نرسانید.

توصیه

رد

امضای فرمان ضمیمه

ریگان

پویندکستر

تهیه شده توسط

الیور ل. نورث

اقدام با ارسال اسلحه و تجهیزات و وسایل مربوطه، به منظور بالابردن اعتبار این عناصر در تلاشهایشان برای ایجاد حکومتی متمایلتر به آمریکا در ایران، از طریق نشان دادن توانایی آنها در به دست آوردن منابع ضروری برای دفاع از کشورشان در مقابل عراق و دخالت شوروی صورت می‌گیرد. در صورتی که دولت آمریکا اطلاع یابد که این عناصر، از هدفهای خود مبنی بر معتدل نمودن دولت منصرف شده و این وسائل را برای مصارف دیگری جز آنچه در این دستور آمده به کار گرفته‌اند، این کمکها قطع خواهد شد.

امضا

رونالد ریگان

کاخ سفید

واشنگتن دی.سی

تاریخ ۱۲ ژانویه ۱۹۸۶

می‌گوید: «آمریکا در حالی که از تمایل به پایان بخشیدن به جنگ ایران و عراقها سخن می‌گوید در واقع به آتش جنگ سوخت می‌رساند و خونریزی بین دو کشور همسایه را تداوم می‌بخشد. افتضاح ناشی از فروش اسلحه به ایران توسط آمریکا نشان می‌دهد که واشنگتن، با دخالت غیرمستقیم در برخورد نظامی ایران و عراق، می‌خواهد مواضع خود را در خاور نزدیک تحکیم نموده و طرفین درگیر جنگ را از جبهه مبارزه علیه تجاوز اسرائیل و توطئه نیروهای امپریالیسم باز دارد».

* یونایتد پرس: راموس، فرمانده کل ارتش فیلیپین، اظهار داشت که مشغول تحقیق در مورد ژنرال ور، فرمانده سابق ارتش، در رابطه با ارسال سلاح به ایران می‌باشد. ژنرال ور با کمک آمریکا و اسرائیل ۲۴ میلیون دلار اسلحه و ابزار نظامی را در سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۵ به ایران انتقال داده بود.

* یونایتد پرس: رادیو اسرائیل، جزئیات دیگری در مورد گزارش کمیته اطلاعاتی سنا پخش نمود. طبق این گزارش مکارلن در روز ۲۸ مه ۱۹۸۶ به همراه تیچر و جرج کیو مترجم و نیر و یک متخصص ضد تروریسم اسرائیل به ایران سفر کرده است. مکارلن یکی را که در اسرائیل پخته شده و روی آن یک کلید شکلاتی بود به همراه یک انجیل با خود به ایران برد. طبق این گزارش که در اسرائیل فاش شد، سیا هواپیما و ده پاسپورت برای مأموریت مکارلن تهیه کرده بود. وقتی این گروه وارد فرودگاه تهران شد کسی برای استقبال آنان در آن جا نبود. کمی بعد قربانیفر سر می‌رسد. در این سفر این گروه با تعدادی از مقامهای ایرانی ملاقات می‌نمایند. آنان خواستار عقب نشینی اسرائیل از جنوب لبنان و آزادی زندانیان شیعه در اسرائیل و فروش موشک به ایران توسط آمریکا می‌گردند. مکارلن شدیداً خشمگین شده و تهدید به بازگشت فوری می‌نماید. روز بعد این گروه با مقامهای عالیرتبه ایران ملاقات می‌کنند و آنها در مورد قیمت زیاد سلاحها به بحث می‌پردازند. در سفر مکارلن صحبتی از گروگانها به میان نیامده است، ولی طبق منتخب گزارش سنا در ملاقاتی که در روز ۷ مارس در پاریس بین آمریکاییها، اسرائیلیها و ایرانیها صورت می‌گیرد، قربانیفر می‌گوید: اگر ۲۵۰ موشک فونیکس و ۳۰۰۰ موشک تاو به ایران داده شود گروگانها آزاد خواهند شد. در این ملاقات سخنی از فروش اسلحه به منظور حمایت از میانه‌روهای ایران در میان نبوده است و آمریکاییها قربانیفر را به علت تحقق نیافتن توافقات ماه فوریه مورد انتقاد قرار می‌دهند.

۲۱ دی (۱۱ ژانویه)

رویتتر: شبکه تلویزیونی ان.بی.سی امروز گزارش داد که سرهنگ الیور نورث، منوچهر قربانیفر، اسلحه‌فروش ایرانی، را تهدید نموده بود که اگر فروش سری سلاح به ایران فاش شود وی را خواهد کشت. شبکه تلویزیونی مزبور گفت که تهدید نورث

* واشنگتن پست در مقاله کوتاهی به قلم والتر پینکوس و دیوید هافمن می‌نویسد: بنا به گفته منابعی که گزارش کمیته اطلاعاتی سنا را درباره ایران مطالعه کرده‌اند، آمیرام نیر، فرستاده شیمون پرز نخست‌وزیر وقت اسرائیل، برای اولین بار در ژانویه ۱۹۸۶ به مشاوران کاخ سفید پیشنهاد کرد که پول حاصل از فروش اسلحه به ایران، برای تأمین نیازهای شورشیان نیکاراگوئه به کار برود. طبق این گزارش، اسرائیلیها نقش فعالی در تشویق آمریکا به وارد شدن در طرح ایران-کنترها داشتند. یادداشت پویندکستر، که کاخ سفید دیروز آن را علنی ساخت، مستمراً به طرح اسرائیل، اشاره می‌کند. در این یادداشت آمده است که اسرائیل از تضعیف و فروپاشی موقعیت نظامی ایران در جنگ با عراق نگران بود، زیرا شکست ایران در این جنگ، نتیجه‌ی جز تقویت نفوذ شوروی در منطقه خلیج فارس نخواهد داشت. طبق این یادداشت اسرائیلیها به این نتیجه رسیده بودند که ایرانیها به قدری نیازمند تسلیحات، متخصص و اطلاعات هستند، که تأمین سلاح در بلندمدت باعث تغییرات مثبتی در افراد و دیدگاهها در درون دولت ایران خواهد گشت. اسرائیلیها پیشنهاد کردند که رأساً به ایران سلاح بفروشند به شرطی که آمریکا جای سلاحهای فروخته شده آنها را پر کند. اما پویندکستر به دلیل غیرقانونی بودن این کار با آن مخالفت نمود. او می‌گفت که با یک فرمان ریاست‌جمهوری می‌توان به سازمان سیا اجازه داد که به ایران سلاح بفروشد. این یادداشت پویندکستر برای متقاعد کردن ریگان به امضای فرمان محرمانه ارسال سلاح به ایران می‌باشد. در ۱۸ ژانویه ۱۹۸۶، یک روز پس از دستور ارسال سلاح، در یک تماس تلفنی به واینبرگر گفته شد که فوراً چهار هزار موشک تاو را برای یک عملیات مخفیانه از پنتاگون به سیا منتقل کند.

* آسوشیتد پرس: شوروی گفت معاملات مخفیانه آمریکا به طولانی نمودن جنگ ایران و عراق کمک می‌نماید. بیانیه رسمی دولتی که توسط خبرگزاری تاس صادر شده

ممکن است جدی نبوده باشد، اما بیانگر فضای تشنج، درماندگی و عدم اعتمادی بوده که نورث در آن عمل می‌کرده است.

* رویتر: اسرائیل امروز قول داد که به سؤالهای آمریکا درباره نقش اسرائیل در فروش سلاحهای آمریکایی به ایران پاسخ گوید.

* رادیو اسرائیل: به دنبال انتشار گزارش کمیسیون اطلاعات مجلس سنای آمریکا در رابطه با فروش سلاحهای آمریکایی به حکومت اسلامی ایران، آقای اسحاق شمیر گفت: آنچه در واشنگتن در این زمینه انتشار یافته فاقد صحت و دقت لازم است. وی که در یک گردهمایی حزب خود در تل‌آویو سخن می‌گفت، خاطرنشان ساخت که قسمتهایی از این گزارش که پیرامون نقش اسرائیل در ماجرای اسلحه تنظیم گردیده دور از واقعیت بوده و حقیقت در آن تحریف شده است.

۲۳ دی (۱۳ ژانویه)

رویتتر: شبکه تلویزیونی ان.بی.سی امروز گزارش داد که رابرت مک‌فارلن، مشاور سابق امنیتی آمریکا، گفته است که او و سایر مشاوران، هنگامی که تصویب صدور سلاح از طرف اسرائیل به ایران را در سال ۱۹۸۵ توسط پرزیدنت ریگان تکذیب کردند، دروغ گفته بودند. به گزارش شبکه ان.بی.سی، مک‌فارلن گفته است که وی حقیقت را در شهادت اخیر خود در نشست استماع کنگره اظهار داشته و آن این است که پرزیدنت ریگان، در حقیقت در اوت ۱۹۸۵ ارسال سلاح به ایران را تصویب کرده بود و ادعای قبلی او و سایر مشاوران دایره بر این که ریگان مخالف فروش سلاح بوده، تنها یک داستان پوششی بوده است... به گفته شبکه تلویزیونی، مک‌فارلن اظهار داشته است که در روز ۱۸ نوامبر، روز قبل از کنفرانس مطبوعاتی ریگان، او تصمیم گرفت به خاطر کمک به رئیس‌جمهوری مسئولیت قضیه را به تنهایی به عهده بگیرد.

* رویتر: طبق اظهار منابع پارلمان اسرائیل، شیمون پرز در یک جلسه غیرعلنی، خطاب به اعضای کمیته روابط خارجی و دفاع پارلمان این کشور، گفت به اسرائیل اطمینان داده شد که معامله سلاح توسط بالاترین مقام در واشنگتن مورد تصویب قرار گرفته است. شیمون پرز همچنین گفت: «اولین تماس آمریکاییها با اسرائیل توسط مقامهایی در سطح متوسط بود و ما از آنها در آن موقع پرسیدیم که آیا این با اطلاع بالاترین مقام می‌باشد، و به ما صریحاً گفته شد که بله». پرز به کمیته پارلمان اسرائیل گفته است: «آمیرام نیر، مشاور اسرائیلی ضد تروریسم، که یک سال قبل به واشنگتن سفر کرد، به مقامهای آمریکایی گفت که شانس موفقیت معامله بیش از ۲۵ درصد نمی‌باشد...» پرز گفت: «دیروز پرزیدنت ریگان پیامی برای نخست‌وزیر و

من فرستاده و گفته است که هیچ اتهامی علیه اسرائیل وجود ندارد». لاری اسپیکر، سخنگوی کاخ سفید، گفت که کاخ سفید قصد ندارد که تقصیر معامله سلاح با ایران را به گردن اسرائیل بیندازد. نکته مهم این است که کلیه تصمیمات در این زمینه از طرف دولت آمریکا گرفته شده است.

* وال استریت جورنال به نقل از کرن الیوت هاوس می‌نویسد: طه یاسین رمضان، مرد دوم در رهبری سیاسی عراق، دیروز در یک مصاحبه یک ساعته گفت که اطلاعات نادرستی که آمریکا می‌داده، مانند فروش سلاح به ایران، به قصد کمک به ایران در جنگ صورت گرفته است. وی گفت، افتضاح ارسال سلاح، بیان‌کننده یک برنامه وسیعتر آمریکا در توطئه مشترک با ایران علیه عراق در این منطقه است. یاسین رمضان در مصاحبه این موارد را مطرح کرد: ۱- فروش سلاح به ایران نه تنها جنگ را طولانی‌تر نمود بلکه درگیری را شدیدتر کرد. ۲- ادعای آمریکا در مورد تلاش برای آزادکردن گروگانها تنها یک پوشش برای نزدیکی به ایران بوده است. ۳- عراق مشغول دفع حمله ایران در جنوب بصره است، اما این آخرین حمله نخواهد بود. ۴- امسال عراق حملات بیشتری به تأسیسات نفتی ایران خواهد نمود. وی بیش از همه روی اطلاعات غلط داده شده توسط آمریکا تأکید کرد. آقای رمضان گفت که آمریکا این اطلاعات را پس از آغاز روابط مجدد دیپلماتیک عراق و آمریکا در نوامبر ۱۹۸۴، که بعد از ۱۷ سال وقفه صورت گرفت، در اختیار عراق قرار داد. عراق موقعی برای اولین بار نسبت به درست بودن این اطلاعات شک کرد که در فوریه گذشته، آمریکا اصرار ورزید که ایران به یک نقطه مرکزی مرز ایران و عراق حمله خواهد نمود، اما ایران به یکباره به فاو، جنوبی‌ترین نقطه مرز ایران و عراق، حمله کرد... روشن است که آمریکا خواهان شکست عراق بوده و در این هیچ شکی وجود ندارد. بنا بر گفته رمضان اطلاعات نادرست در مورد محل حمله ایران، توسط آمریکا به کشورهای خلیج فارس و اردن نیز داده شد. رمضان گفت ما از دریافت این اطلاعات خودداری نمی‌کنیم، اما به آن اعتماد نداریم.

۲۵ دی (۱۵ ژانویه)

لس‌آنجلس تایمز در مقاله‌ای به قلم سارا فریتز می‌نویسد: «منابع کنگره روز چهارشنبه گفتند که پرزیدنت ریگان در ۱۵ ماه مه گذشته شخصاً دیدار مخفی مقامهای آمریکایی از تهران را تأیید کرد و سندی را که اصول و پایه‌های سیاست آمریکا نسبت به ایران را مشخص می‌نمود و در این دیدار به مقامهای ایرانی داده شد، مورد تأیید قرار داد... به گفته منابع در این مدرک سه و نیم صفحه‌ای آمده است که آمریکا انقلاب ایران را به صورت یک واقعیت، قبول می‌کند. گویا رژیم آیت‌الله روح‌الله خمینی برای کمک به آزادی گروگانهای آمریکایی که در لبنان در دست تروریستهای هوادار ایران بودند، خواستار چنین اطمینانی گشته بود...» این

ریگان قبلاً اجازه صدور سلاح به ایران را صادر کرده بود، تکرار کرد و گفت ریگان در اوایل اوت ۱۹۸۵، با وجود مخالفت جرج شولتز، وزیر امور خارجه، و کاسپر واینبرگر وزیر دفاع، این اجازه را صادر نمود. مکفارلن، که امروز در مقابل کمیته روابط خارجی سنا شهادت می‌داد، گفت ریگان در یک تماس تلفنی اجازه فروش سلاح توسط اسرائیل و جایگزین کردن آن سلاحها از طرف آمریکا را صادر نمود... ریگان غالباً گفته است که آمریکا هرگز با ترویسها برای آزادی گروگانها مذاکره نخواهد کرد. از مکفارلن سؤال شد که آیا طی معامله سری، این سیاست به ریگان، گوشزد شد؟ مکفارلن پاسخ داد: این مسأله مشخص را بیش از یک نفر به پرزیدنت ریگان گوشزد کردند... مکفارلن امروز قویاً از فروش سلاح دفاع کرد و گفت اگر آمریکا سعی نمی‌کرد که به میانه‌روهای ایران دست یابد، کاری غیرمستولانه کرده بود. مکفارلن در نوامبر گذشته طی بیانییه‌ی گفته بود که ارسال سلاح یک اقدام کاملاً اشتباه بوده و وی مسئولیت کامل آن را بر عهده می‌گیرد.

* تلویزیون کانال اسپانیایی زبان آمریکا گفت: امروز مکفارلن در برابر کمیته روابط خارجی سنا بار دیگر مطرح کرد که تماس با افرادی در ایران (مدره‌ها) به این امید صورت گرفت که در دوران پس از خمینی راهی برای ایجاد روابط بهتر با ایران وجود داشته باشد. وی اظهار داشت که معتقد است تا زمانی که خمینی قدرت را به دست دارد، انجام چنین امری بعید به نظر می‌رسد. مکفارلن اظهار داشت که طی ۴ سال گذشته، عوامل و افراد مختلف ایرانی با ما در سیا، کاخ سفید، وزارت خارجه تماس گرفتند، ولی به نظر ما نمی‌رسید که اینها افرادی باشند که بتوانند در داخل ایران کاری صورت دهند؛ تا این که از طریق اسرائیل، خصوصاً آقای کیمشه که در آن زمان گرداننده بخش روابط خارجی وزارت خارجه اسرائیل بود، به من و به ما اطلاع داده شد که عواملی از داخل حکومت خمینی، که مایل به پایان دادن جنگ و نیز بهبودبخشیدن به اوضاع ایرانند، به برقراری روابطی با ما اظهار تمایل کرده‌اند. جواب ما این بود که اگر واقعاً می‌خواهند کار مثبتی صورت بدهند و نشان بدهند که می‌توانند کاری در ایران انجام دهند، باید آن را از طریق آزاد ساختن گروگانها انجام دهند. ما نیز، قرار شد، برای نشان دادن علاقه‌مان به ایجاد رابطه و اثبات جدی‌بودنمان، مقدار محدودی سلاح به‌طوری که تأثیری بر نتیجه جنگ نگذارد و مورد استفاده‌های تروریستی نیز قرار نگیرد، برایشان ارسال کنیم. مکفارلن اضافه کرد که در مورد این افراد میانه‌رو، ما روی اطلاعات اسرائیلیها خیلی حساب می‌کردیم. مکفارلن گفت که نمی‌داند آیا خمینی خودش از جریان فروش اسلحه و کل ماجرا اطلاع داشت یا خیر. در جواب سؤال یکی از سناتورها که پرسید آیا به نظر شما منتظری جزء میانه‌روها هست یا نه؟ گفت که خیر، او به نظر من میانه‌رو نیست. سؤال شد که افسران ارتش که در داخل سپاه نیستند چگونه؟ گفت بله، تعدادی از آنها را می‌توان جزء میانه‌روها حساب کرد. سؤال شد بازاریان چگونه؟ گفت قشری از آنها هم می‌توانند جزء میانه‌روها حساب شوند، و حتی برخی از عوامل سپاه، که در داخل

مقاله می‌نویسد: «بنا به اظهار منابع، مکفارلن در اولین روز ورود به تهران، وقتی مقامهای ایرانی درخواست کردند که اسرائیل از جنوب لبنان خارج شود، تمامی زندانیان لبنانی را آزاد نماید و به ایران موşk بفروشد، تهدید نمود که تهران را ترک کند. منابع گفتند که در روز بعد، گروه با مقامهای بالاتر ایران ملاقات کرد، این مقامها به شدت به گرانی بهای سلاحها اعتراض نمودند. از ایرانیها خواسته شده بود که ۲۴ میلیون دلار برای محموله تسلیحاتی ماه مه بپردازند اما آنها، طبق اظهارات منابع، از پرداخت بیش از ۸ میلیون دلار خودداری کردند. یک مقام دولتی که متن یادداشت‌های تیچر از این ملاقاتها را خوانده است، درباره نقش هاشمی رفسنجانی، سخنگوی مجلس ایران، می‌گوید: "رفسنجانی، مردان جوان جذابی را که ۲۰ تا ۳۰ سال سن داشتند به جلو فرستاد که می‌گفتند ما می‌خواهیم همان کارهایی را که شما از ما می‌خواهید انجام بدهیم، ما می‌خواهیم جنگ را تمام کنیم، ما می‌خواهیم گروگانها را آزاد کنیم، ما می‌خواهیم تروریسم را متوقف کنیم، ما می‌خواهیم از نفوذ شوروی بکاهیم، اما به کمک شما نیاز داریم". او از نقطه ضعفهای ما استفاده کرد. به نظر می‌رسید همان برنامه ما باشد. اما وقتی نوبت به مذاکره رسید، تمامی گفتگو راجع به دستورکار آنها بود: اسلحه و پول. آنها ما را فریفتند».

۲۶ دی (۱۶ ژانویه)

رویت: شبکه تلویزیونی ای.بی.سی (آمریکا) دیشب گزارش داد که کوشش آمریکا برای معامله سلاح در مقابل آزادی چهار گروگان آمریکایی در لبنان، نه به‌خاطر تقاضای ایران برای سلاح بیشتر (طبق آنچه گزارش شده) بلکه بر سر توافقه و قرارها برهم خورد. به گزارش ای.بی.سی، رابرت مکفارلن در ماه مه گذشته ده درصد از سلاحهایی را که آمریکا به ایران قول داده بود با خود به تهران برد و به مقامهای ایران گفت که بقیه سلاحها پس از آن که کلیه گروگانهای آمریکایی آزاد شدند، ارسال خواهد شد. این شبکه تلویزیونی می‌افزاید: مذاکره‌کنندگان ایرانی دستپاچه شدند و گفتند فقط دو نفر از آنها می‌توانند فوراً آزاد شوند. آنها از مکفارلن خواستار شدند تا دستور دهد که بقیه سلاحها در روز بعد به تهران ارسال شود و آن وقت دو گروگان دیگر نیز آزاد خواهند شد. به گفته ای.بی.سی، مکفارلن به ایرانیها گفت که وی طبق دستور پرزیدنت ریگان موظف است که آزادی هر چهار گروگان را خواستار شود، و هنگامی که ایرانیها موافقت نکردند، گروه آمریکایی تهران را ترک نمود. اما دو تن از گروگانها، کشیش لارنس جنکو و دیوید جیکوبسن بالاخره آزاد شدند. ای.بی.سی می‌افزاید که آیت‌الله روح‌الله خمینی هنگامی که فهمید آمریکاییها در تهران هستند، ابتدا به مقامهای ایرانی گفته بود با آنها صحبت نکنند اما بعداً مذاکرات را تصویب نمود.

* رویت: رابرت مکفارلن امروز باز ادعای خود را مبنی بر این که پرزیدنت

سپاه پاسداران صاحب مقامهایی هستند، و نیز تعدادی از ملاها و آخوندها. او، در مورد ارسال اسلحه گفت که وقتی از سفرش به لندن در ۹ دسامبر ۸۵، به واشنگتن باز گشت، به مقامهای دولتی یعنی رئیس‌جمهور، معاون او و وزیر دفاع گفت که به‌نظر او، برای ارتباط با ایران، فعلاً شرایط مناسب نیست، ولی بعد، در ژانویه ۸۶، دولت آمریکا تصمیم گرفت که در این باره پیگیری بیشتری بکند. در جواب این سؤال که به‌نظر شما سیاست ما در آینده نسبت به ایران و یا عراق چه باید باشد؟ او گفت که ما باید در مقیاس محدود کانالهایی را باز بگذاریم تا آنها احساس کنند که می‌توانند اختلافهایشان را با ما تا حدودی حل کنند و روابط بهتری با ما ایجاد نمایند.

www.xalvat.org
www.KetabFarsi.com

SHOWRA
REVUE MENSUELLE DU CONSEIL NATIONAL DE LA RESISTANCE